BİR EKMEK BİR Politika
(Ikisinden de vazgeçilmez)

EKONOMİ
Politika
SAVAŞSIZ SOMURUSUZ BİR DÜNYA İÇİN

Pazartesi
20
Şubat 1978
250 Kuruş

● ADRES
(İstanbul) :Yerebatan Caddesi
Taşsavaklar Sokak No :5-Cağaloğlu
(Ankara) :İzmir Cad No : 20/ 27 -Kızılay
● TELEFONLAR
(İstanbul) : 27 77 12 27 69 09
(Ankara) : 17 65 36 18 36 88

DEMİREL VE İNAN YANKI' YA DEMEÇ VERDİ

AP Programı üzerine Demirel ve İnan çelişki içindeler

- **Demirel:" AP programı çok güzel bir programdır"**
- **İnan:"AP programı toplumun bugünkü ihtiyaçlarına cevap verecek nitelikte değildir, değiştirilmelidir"**

ANKARA (İSTA)

Haftalık Yankı Dergisinin sorularını cevaplayan AP Genel Başkanı Süleyman Demirel ve AP Bitlis Senatörü Kâmran İnan, AP programı üzerine birbirleriyle çelişen görüşler belirtmişlerdir. Demirel, AP programını **«Çok güzel bir program»** olarak tanımlarken İnan, partisinin programının toplumun bugünkü beklevişlerine cevap verebilecek nitelikte olmadığını ve değiştirilmesi gerektiğini belirtmiş, programın günün şartlarına uydurulmasının zorunluluk olduğunu kaydederek, **«Programın hazırlanması döneminde doğan çocuklar bugün 18 yaşındadır. Bunların dünyası ve ufukları farklıdır»** demiştir.

DEMİREL'İN GÖRÜŞLERİ

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, Hükümet programının sahibi ve müteahhidi olmadığını açıklamış, **«Hükümetin programlarını icra edip etmemesi kendi bilecekleri bir iştir. Bizim muhalefet olarak bir talebimiz yoktur»** demiştir. AP Genel Başkanı, Parti

(Devamı Say. 7 Sü. 8'de)

İlkokullar bugün açılıyor

İlkokulların ikinci yarı yıl öğretimine bugün başlayacağı açıklanmıştır.

27 Ocak günü sömestr tatiline giren ilkokulların ikinci yarı yıl öğretim sürelerinin şartlara göre değiştiği belirtilmiş, bu nedenle ikinci yarı yıl öğretiminin hangi tarihte biteceğinin kesinlik kazanmadığı bildirilmiştir. Milli Eğitim Bakanlığı yetkililerinden alınan bilgiye göre köylerde 170, şehirlerde 200 isgünü üzerinden hesaplanan öğretim sürelerinin çeşitli nedenlerle kesilmesi sonucu yaz tatiline girme tarihleri saptanamamıştır.

Bilindiği gibi orta dereceli okullar ile Milli Eğitim Bakanlığına bağlı yüksek okullardaki ikinci yarı yıl öğretimi sömestr tatilinin uzatılması nedeniyle 6 Mart'ta başlayacaktır...

Marmara KÖY-DER, bölgedeki tütün baş fiyatının daha yüksek tutulmasını istedi

BURSA, İSTA)

Marmara Köylüleri Dayanışma Derneği Genel Yönetim Kurulu adına bir açıklama yapan Başkan **Hasan Öztürk**, hükümetin Ege tütün piyasasındaki tutumunu eleştirmiş, **«perşembenin gelişi çar-**

(Devamı Say. 7 Sü 2'de)

Ege'de tütün ihracatının, sayıları 60'ı geçmeyen bir avuç insanın elinde olduğu belirtildi

İZMİR, (İSTA)

Ziraat Mühendisleri Odası İzmir Şubesi, Ege bölgesinden yapılan tütün ihracaatının sayısı 60'ı geçmeyen bir avuç insanın tekelin de bulunduğunu açıklamış, tütün ihracaatını gerçekleştiren bu ki-

(Devamı Say. 7 Sü 2'de)

İşçi-memur ayrımı konusunda yeni bir adım

Tüs-Der, 30 kuruluşa çağrı yaparak, işçi-memur ayrımını tanımlayan yasada değişiklik önerdi

- **TÜS-DER'İN ÖNERİSİ GERÇEKLEŞİRSE, KAMU KURULUŞLARINDA GENEL POLİTİKA TESBİTİ, ARAŞTIRMA, PLANLAMA VE PROGRAMLAMA, YÖNETİM VE DENETİM İŞLERİNDE ÇALIŞANLAR DIŞINDA HERKES "İŞÇİ" SAYILACAK**

İSTANBUL (İSTA)

Tüm Sağlık Elemanları Birleşme ve Dayanışma Derneği (TÜS-DER) dün 30 demokratik kuruluşa yazılı bir çağrı yaparak, işçi - memur ayrımını düzenleyen yasada değişiklik yapılması için güçbirliği yapılmasını önermiştir. TÜS-DER'in çağrısında belirtilen şekilde yasa değişikliği gerçekleştiği takdirde, kamu kuruluşlarında, genel politika tesbiti, araştırma, planlama, programlama, yönetim ve denetim gibi işlerde görevli olan personel dışında tüm çalışanlar «işçi» statüsüne geçeceklerdir.

HABERİ 4.SAYFADA

İKD ve Türk Tabipler Birliği 1979 Çocuk Yılının Türkiye'de en geniş biçimde kutlanması için Demokratik örgütlere çağrı... da bulundular. Fotoğrafta İKD adına Reha İsvan çağrı konuşmasını yaparken görülüyor.

Türkiye'de en geniş İKD kutlanması için çağrı yapıldı

İSTANBUL, (İSTA)

Yılını Milletler örgütünce ilan edilen 1979 Uluslararası Türkiye'de de en geniş biçimde kutlanmasını sağbiçimde a İKD ve Türk Tabipler Birliği demokratik örgütlere çağrı yapmıştır.

Aralarında Türkiye Barolar Birliği, TÖB-DER, Halk Evleri, THK, İGD, İKD, İL-TİP-DER, Görsel Sanatçılar Derneği, ÇIRAK-DER, Karikatürcüler Derneği, Türkiye Hukukçu Kadınlar Derneği, Türkiye Ulusal Verem Savaş Derneği'nin bulunduğu Demokratik örgütlerin temsilcileri dün bir araya gelerek, bir kutlama komitesi kurulması konusunda görüşmüşlerdir.

Toplantıda İKD adına Reha İsvan da bir konuşma yapmıştır. Reha İsvan konuşmasında yaptıkları çağrının amacını anlatmış, «Amacımız, Çocuk Yılının en geniş kitlelere yayılması ve bu kitlelerin çocukların geleceği için seferber edilebilmesidir. Yapılacak çalışmalar arasında çeşitli konularda komisyonlar kurulması, bu komisyonların en kısa zamanda çalışmaya başlamalarını ve 1979 yılı başında büyük ve geniş bir «Ulusal Konferans» toplanmasını öneriyoruz. Ülkemizin ve dünyanın aydınlık geleceği doğrultusunda çocuklarla ve çocuklar için özgürlük ve barış savaşımımızda hepimiz elele olmalıyız.» şeklinde konuşmuştur.

Reha İsvan, Türkiye'de 0 ile 14 yaş arasında 16 milyondan fazla çocuk yaşadığını belirtmiş, bunların 1,5 milyonunu korunmaya muhtaç, geri zekalı, sürekli bakıma muhtaç, özel eğitim gerektiren çocukların oluşturduğunu açıklamıştır. Reha İsvan, bu konuda şöyle demiştir:

«Bunlara harcanacak paramız hemen hemen hiç yokken, askeri harcamalar bütçenin yüzde 40'ının üzerindedir.»

Parlamenterlerin Maden-İş'e telgrafları devam ediyor

"İşçi Sınıfı, demokrasi ve bağımsızlık savaşımında böylesi oyunların üstesinden gelecektir"

- **Aralarında Bütçe Komisyonu Başkanı Yılmaz Alpaslan ve KÖY-KOOP Genel Başkan Yardımcısı Nedim Tarhan'ın da bulunduğu sekiz milletvekili daha Maden-İş'i desteklediklerini bildirdiler**

ANKARA, (İSTA)

Erdemir'de bozguncu ve oportünist unsurların Maden-İş'e karşı işçi sınıfını bölücü tutumları nedeniyle parlamenterlerin Maden-İş'i destekleme telgrafları dün de devam etmiştir. Aralarında TBMM Bütçe Karma Komisyonu Başkanı

(Devamı Say. 7 Sü. 5'de)

İZLENİM

Bir toplusözleşmenin öyküsü

Süleyman COŞKUN

(Say. 7 Sü. 5'de)

Başbakanlık Bütçesinde "Bütçeden başka" her şey konuşuldu

ANKARA (İSTA)

Tümü üzerindeki kapalı oturumda 1978 yılı bütçesine sözcülerinin konuşmalarında CHP oylama tamamlandıktan ve kabul edildikten sonra çıkarmak üzere siyle ilgili olarak dün Millet Meclisinde Başbaşüşülerek kabul edilmiştir.

Bütçeden başka her konuya» değindikleri AP grubu adına konuşan Ordu Milletvekili Kemal Şensoy ise **önümüzdeki günlerde CHP'nin koynunda beslevip büyüttüklerinin, CHP'nin karşısına çıkacağını** söylemiş ve CHP'lilere **«tutum ve davranışlarınızda ısrar ederseniz sizi Demirel dahi kurtaramayacaktır»** demiştir.

MHP sözcüsü Niğde Milletvekili Somuncuoğlu da komandolara tutuklanmalarıyla ilgili olarak hükümeti suçlamış, TİKKO ve Maocu olarak adlandırdığı grupların **«hazırlık içinde»** olduklarını ileri sürmüştür.

Başbakanlık bütçesi üzerine yapılan eleştirileri cevaplandıran Devlet Bakanı Hikmet Çetin ülkeyi kısa zamanda bunalımdan çıkaracağı inancında olduğunu belirterek, **«kardeş kavgalarının nedeni, AP'nin zihniyet ve tutumudur. Bunun AP'ye ne**

(Devamı Say. 7 Sü. 3'de)

IGD İZMİR ŞUBE BAŞKANI'NI VURAN MAOCULARI HALK YAKALADI

- **Silahlı saldırıyı düzenleyenlerin Halkın Yolu grubundan oldukları bildirildi**
- **İGD İzmir Şube Başkanı Demirkan komadan çıktı, felç olma tehlikesi devam ediyor...**

İZMİR (İSTA)

Kemeraltı'nda dün İGD İzmir Şube Başkanı'na silahlı saldırı düzenleyen **Halkın Yolu** grubuna mensup maocular kaçmak isterlerken İGD ve halk tarafından yakalanmıştır. Öte yandan, dün akşam ameliyat edilen **Tarık Demirkan**'ın komadan çıktığı ancak, felç olma ihtimalinin devam ettiği doktorlar tarafından bildirilmiştir.

İzmir'de dün meydana gelen silahlı saldırı sırasında, maocu **Halkın Yolu** grubuna mensup silahlı saldırganların İGD İzmir Şube Başkanı **Tarık Demirkan**'ı önce dövmek istedikleri ancak, bunu başaramayacaklarını anlayınca bir metre yakınından tabanca ile ateş ederek yaralandıkları ve yere düşünce de bıçakla saldırdıkları bildirilmiştir. Olayın görgü tanıkları, dört kişi olduklarını bildirdikleri saldırganların üçünün çevrede bulunan İGD'li gençler ve halk tarafından birlikte yakalandıklarını söylemişlerdir. Yakalanan maocu saldırganların **Ali Mesut GÖKÇE**, nişanlısı **Hatice Güleç** ve **Zeki Mehmet Kahraman** isimli kişiler

(Devamı Say. 7 Sü. 7'de)

VARAN: 3

NETAŞ'DA YENİ BİR YOLSUZLUK DAHA...

- **PTT'nin Anadolu'daki fabrikalarından gelen iade kablolar için yetkili tarafından kullanılabilir raporu verildiği halde, Müdür Erol Yontuç'un emriyle hurda adı altında Yeni Yol Firması'na satıldığı saptandı**

● HABERİ 4.SAYFADA

Gazyağı yokluğu yüzünden korsan satıcıların türediği ileri sürüldü

- **TABGİS Genel Başkanı Galip Jabban, gazyağı sıkıntısının giderilmesi için şirket depolarına ve tankerlere aynı anda gaz ikmali yapılmasını önerdi....**

İSTANBUL (İSTA)

Türkiye Akaryakıt Acenta ve Bayileri İle Garaj İşletenler Sendikası (TABGİS) Genel Başkanı **Galip Jabban** gazyağı sıkıntısının süratle arttığını, yokluk nedeniyle korsan satıcıların türediğini ileri sürerek, sıkıntının giderilmesi için şirket depolarına ve tankerlere aynı anda gazyağı ikmali yapılmasını önermiştir.

Isınmak için önceleri kömür kullanan halkın, karşılaştığı güçlükler, enerji kısıtlaması ve Motorin'den 60 kuruş daha ucuz olması nedeniyle konutlarında gazla çalışan termosifonlar, kat kalcriferleri ve gaz sobaları kullanmaya başladıklarını, sık sık ortaya çıkan yokluk yüzünden stok yapma eğiliminin hızlandığını da belirten TAB-

(Devamı Say. 7 Sü. 1'de)

Yeni uygulama Gümrük kapılarında kargaşaya neden oldu

- **Triptik plakalı otoların Türkiye'ye girişi yasaklandı. Bu uygulama yabancı uyruklulara da geçerli kılındı**

İSTANBUL (İSTA)

Savurganlığın önlenmesi amacıyla yeni hükümetin aldığı önlemler gümrük kapılarında kargaşaya yol açmış ve değişik uygulamalara neden olmuştur. Öte yandan Triptik (Geçici) plakalı otoların Türkiye'ye sokulması önlenmek istenmiş, uygulamanın Türkiye'de yaşayan yabancı uyruklu kişilere de geçerli olduğu gümrük görevlileri tarafından belirtilmiştir.

Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu tarafından ekonomide savurganlığı önlemek için alınan ve bir süre önce Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren önlemler sonucu özellikle yurt dışında çalışan işçilerin Türkiye'ye gelişlerinde büyük zorluklar çıkartılmakta ve gümrük kapı-

(Devamı Say. 7 Sü. 8'de)

İGD GENEL SEKRETERİ BAKİ TEMEL SAÇLI: İGD'Yİ KAPATMA ARZUSU İŞBİRLİKÇİ TEKELCİ BURJUVAZİNİN UZUN ZAMANDAN BERİ ÇABA SARFETTİĞİ BİR KONUDUR

İSTANBUL-(İSTA)

İGD Genel Sekreteri Baki Temel Saçlı, günlük bir gazetede yayınlanan, İGD ile faşist cinayet şebekesi Ülkü Ocaklarının kapatılacağı yolundaki haber üzerine basına bir açıklama yaparak haberin kaynağının kendilerince bilindiğini belirtmiş ve "İGD'yi kapatma arzusu işbirlikçi tekelci burjuvazinin uzun

(Devamı Say. 7 Sü. 6'da)

Karakış Doğu Anadolu'yu kasıp kavuruyor

GÜMÜŞHANE

Son günlerde Gümüşhane'yi etkisi altına alan elverişsiz hava koşulları, su sayaçları ve borularının patlamasına neden olmuş, şehrin köyleri ile olan karayolu bağlantısı kesilmiştir.

Engebeli bir arazi üzerine kurulmuş olan şehirin içinde meydana gelen buzlanmalar şehir içi trafiğini de geniş ölçüde etkilerken soğuktan Harşit çayı donmuştur

Elverişsiz hava koşullarının devam etmesi halinde şehirdeki yakacak sıkıntısının büyük bir sorun haline gelebileceğini savunan yurttaşlar, ilgililerin bir sorunla karşılaşılmaması için önlem almasını istemişlerdir.

Fotoğrafta, şehir içi trafiğinin bile aksadığı Gümüşhane sokaklarını temizlemeye çalışan yurttaşlar görülüyor.
(Foto: ABC AJANSI)

ECEVİT, ERBAKAN'A "İADE-İ ZİYARET"TE BULUNDU

MSP, ekonomik sorunlar konusunda CHP'ye yardımcı olacak

HABER MERKEZİ

"Ben İzocam, hükümet ise şaşkın kapıcı" diyen MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan'a iade-i ziyarette bulunan Başbakan Bülent Ecevit, görüşmeden sonra yaptığı a-

ÖMERLİLİ ÜRETİCİLER, TARIM-SATIŞ KOOPERATİF MÜDÜRÜNÜN ÜLKÜ OCAKLARINI KAYIRDIĞINI AÇIKLADILAR

ÖMERLİ (ANKA) —

Üzüm üreticileri, Ticaret Bakanı **Teoman Köprülüler**'e telgraf çekerek Tarım Satış Kooperatifi Şube Müdürü **Zeki Sadunoğlu**'nun partizanlık yaptığını, üye üreticilerin ürünlerini almadığını ileri sürerek sorunlarına eğilinmesini istemişlerdir.

Şeyhmuz Söğüt, Sabri Altundağ, Kâmil Efetürk, Halil Akın, İbrahim Efetürk, Şeyhmuz Çiftçi, Hasan Barış, M. Salih Batuk ve **M. Ali Irmak** imzasıyla Ticaret Bakanı **Teoman Köprülüler**'e çekilen telgrafın metni şöyledir:

«Yıllar önce Ömerli'de Tarım Satış Kooperatifi kurmuş bulunuyoruz. Yönetim Kurulu olarak ortakların sorunları aksatılmadan

(Devamı Say. 7 Sü. 1'de)

çıklamada yararlı bir görüşmede bulunduğunu belirtmiş, Erbakan ve arkadaşları Süleyman Arif Emre ile Oğuzhan Asiltürk'e hükümetin çalışmaları ve getirdiği çözüm önerileri konusunda bilgi verdiğini söylemiştir. Ecevit bu arada yakın zamana kadar hükümette bulunmuş ve siyasi partinin yöneticilerinden ülke sorunlarıyla ilgili dış görüş ve önerilerini aldığını kaydederek ekonomiye ve kamu yönetimine işlerlik kazandırılmasıyla ilgili hazırlanan yasa tekliflerı konusunda CHP'nin MSP ile bir görüş birliği sağlaya

(Devamı Say. 7 Sü. 5'de)

HÜKÜMET, KATMA PROTOKOLÜN DEĞİŞTİRİLMESİ İÇİN AET'YE BAŞVURUYOR

ANKARA, (ANKA)

Türkiye ile Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) arasındaki ilişkilerin yeniden düzenlenmesi ve katma protokol'ün aksayan yönlerinin düzeltilmesi amacıyla Dışişleri, Maliye ve Ticaret Bakanlığı ile Devlet Planlama Teşkilatı'ndaki çalışmalar sürdürülmektedir. Bu

(Devamı Say. 7 Sü. 4'de)

Uçak Cibuti'den ayrıldı

- **Suriye iniş izni verdi**
- **FKÖ saldırıyı kınadı**

HABER MERKEZİ

Lefkoşe'nin Rum kesiminde yapılmakta olan **Asya-Afrika Halkları Dayanışma Örgütü**'nün toplantısını basan iki Arap gerillasının rehin aldığı ve onbir kişiyi taşıyan uçağın Aden Körfezi kıyısındaki **Cibuti**'ye indiği, Cibuti'nin gerillalara uçağı terketme izni vermediği ve Filistin Kurtuluş Örgü-

(Devamı Say. 7 Sü 2'de)

Ceylanpınar'da direniş sürüyor

- **2 bin kadar işçi, ücret azlığı ve bazı sosyal hakların verilmediği gerekçesiyle 5 gün önce direnişe geçmişlerdi**

URFA- (CEYLANPINAR) -

Ceylanpınar Devlet Üretme Çiftliğinde 2 bin kadar işçinin ücretlerinin azlığı ve bazı sosyal hakların verilmediğini öne sürerek 5 gün önce başlattıkları direniş sürmektedir.

Ceylanpınar Devlet Üretme Çiftliğinin, "Beyazku

(Devamı Say. 7 Sü. 1'de)

haftalık

Hüseyin Dileşk

Bölücülük ve sosyal uzlaşma

İşçi sınıfının sendikal birliğini, örgütsel bağımsızlık ve sınıf sendikacılığı ilkesinden taviz vererek gerçekleştirmeye yönelmenin başarısızlığa mahkum olduğu açıktır. İşçi sınıfımızın sınıf sendikal örgütlerini bölmeye ve kendi dar siyasal çıkarlarıyla bütünleştirmeye çalışanlar ise bu çabalarının sonuca varamayacağını ve kendilerine kalıcı bir yarar getirmeyeceğini göreceklerdir.

Türkiye Maden - İş Sendikası IX. Bölge Temsilciliğindeki son gelişmeler, durmadan keskinleşen ve daha ileri boyutlar kazanan sınıflar arası çelişkiler ile savaşımın ayrılmaz bir parçasıdır.

Öncelikle önemli bir yanılgı ya da saptırmanın altını çizmek gerekiyor. Bazı sağ çevreler, Ereğli'deki olayların, Bölge Temsilcisinin görevden alınarak **Onur Kurulu'na** sevkedilmesinden kaynaklandığını ileri sürüyorlar. Sendikanın bu kararını da bölgedeki bir takım sendika yöneticilerinin CHP'li olduklarına bağlıyorlar. Bu iddianın asılsız ve yalan olduğu Maden-İş Sendikası'nın son Genel Yönetim Kurulu açıklamasında belirtiliyor ve sendikanın üyeleri arasında ayrım yapmadığı vurgulanıyor. Kaldı ki bu iddiayı yayanlar da Maden-İş içinde pek çok CHP'li olduğunu ve bugüne dek hiç kimsenin Maden-İş'ten CHP'li ya da bir başka partiden oldukları gerekçesiyle atılmadıklarını çok iyi bilmektedirler. Aynı basın açıklaması bu konuda Maden-Iş'in ilkesel tutumunu tekrarlamaktadır:

«Örgütsel bağımsızlık ve bütünlüğümüzü parçalamaya sendikamızın demokratik sınıf ve kitle sendikacılığı temeline dayalı ilke ve amaçlarını, Genel Kurulumuz ile karar organlarımızda alınan kararları çiğnemeye yönelik tavır içinde bulunanlara karşı daha etkin ve daha hızlı önlemler alınması...»

Kendi bünyelerinde kimi zaman sert çatışmalara, istifa ya da ihraçlara yol açan sorunlara ilkesel yaklaşamayan bazı çevrelerin, karşılaştığı tüm sorunlarilkesel açıdan çözebilme yeteneğini kanıtlamış olan Maden-İş Sendikasına karşı haksız ve asılsız iddialarda bulunmaları maksatsızdır. Bu maskaradın ne olduğunun görmemek olanaksızdır.

Genel buhran içinde çırpınan emperyalist-kapitalist sisteme bağlı Türkiye sömürü ve baskı düzeninin buhranı alabildiğine derinleşmiş ve genelleşmiştir. Bu durumu sadece geçen MC hükümetlerinin politikasına yükleyenler büyük bir yanılgı içindedirler. Buhranın ve tüm temel sorunları doğuran kapitalist yoldan kalkınma modeli ve bu yolun kaçınılmaz sonucu olan ekonomik, siyasal ve askeri bağımlılıktır. Türkiye'de bir avuç işbirlikçi-tekelci sermayedar ile büyük toprak sahiplerinin egemenliğine karşı açık ve kararlı bir politika izlemedikçe buhrandan kurtulmak olanaksızdır. Anti-tekelci, anti-emperyalist ve anti-faşist bir politika yerine buhranı mevcut düzen içinde kalarak ya da bu düzeni değiştirmeyi amaçlayan köklü dönüşümlere yönelmeden çözmeyi umanlar bu amaçla emekçi halktan, özellikle işçi sınıfından yeni fedakârlıklar beklemektedirler. Örneğin daha şimdiden sendikal örgütlerin ileri taleplerde bulunmalarını önlemek için onlara sosyal uzlaşma önerilmektedir. Bu yönde hazırlıklar yapıldığı, bazı sendikaların da bu öneriye yakınlık duydukları gazetelerde yer alan haberler arasındadır. Örneğin Yol-İş Federasyonu Genel Başkanı yaptığı basın toplantısında «İşçi - Hükümet Komitesi» önererek bir sosyal uzlaşmadan yana olduklarını, içeriğiyle birlikte açıklamıştır. Uzun yıllardır sınıf uzlaşmacılığının en gerici ve en parlak örneklerini veren Türk-İş'in bu tür bir formüle karşı çıkmayacağı öteden beri bilinen bir gerçektir.

Hangi büyük ve süslü vaadlere dayanırsa dayansın **«hükümet, işçi ve işveren»** üçlüsünden oluşması beklenen ve **«çalışma barışı»** adı altında **sınıflar arası işbirliği veya uyuma** sağlamaya yönelik bu girişimin varacağı sonuç, **işçi sınıfını, onun** sendikal hareketini kapitalizmin güdümüne sokmak buhranın yükünü onların sırtına yüklemek ve demokrasi savaşımını zayıflatmak olacaktır. Bunun örnekleri İngiltere'de, Federal Almanya'da ve daha bir dizi ileri kapitalist ülkede görülmüştür, görülmektedir.

Tekellerin sömürüsüne, baskısına ve egemenliğine yönelmedikçe işçi sınıfının böylesi bir yükün altında ezilmeyi ve kendi sorumlusu olmadığı buhranın yaratıcıları olan büyük sermaye ile işbirliğine koşması düşünülemez. Bu yöndeki uzlaşmacı girişimin başarısı, sadece Türk-İş'in «evet» demesiyle mümkün değildir. Türkiye işçi sınıfının demokratik sınıf ve kitle sendikal örgütü olan DİSK'in de bunu benimsemesi gerekir söz konusu girişimin başarı şansının artması için. Bugüne kadar yaptığı açıklamalar DİSK'in buhrandan hangi güçlerin sorumlu olduğu ve bu güçlere karşı tavır konusunda sınıf sal bir yaklaşım içinde bulunduğunu göstermiştir. Şimdi önemli olan bu yaklaşımı daha da somutlaya rak kuşku bulutlarını dağıtmaktır. Ne var ki sendikal hareketi kendi partileriyle bütünleştirerek, onları kendi sınıf işbirlikçisi ve anti-tekelci olmayan mevcut politikalarına alet etmek isteyen çevreler önlerinde duran sınıf sendikacılığı engelini aşmak için çeşitli girişimlerde bulunmaktadırlar. Bu amaçla öncelikle her iki konfederasyonu birleştirmek için yoğun çaba harcamaktadırlar. Söz konusu çabaların da başarılı olabilmek ve **sınıf sendikacılığını sınıf uzlaşmacılığı potasında eritmek** için: her şeyden önce,işçi sınıfının bağımsız politikasını savunan buhrandan ve **faşizm** tehlikesinden ancak anti-faşist, anti-emperyalist ve anti-tekel bir savaşım cephesinde, UDC'de birleşerek kurtulmanın mümkün olduğu görüşünü benimseyen sendikal örgütlerin ilerlemesini durdurmak, onları zayıflatmak ve etki alanlarını daraltmak için çeşitli biçimlerde çalışmaktadırlar.

İşte Şükrü Özbayrak ve Hakkı Öztürk gibi kişilerin Ereğli'de **düzmece** yeni bir sendika kurma girişimleri bu planın bir parçasıdır. İşçi sınıfının sendikal birliğini, örgütsel bağımsızlık ve sınıf sendikacılığı ilkesinden taviz vererek gerçekleştirmeye yönelmenin başarısızlığa mahkum olduğu açıktır. İşçi sınıfımızın sınıf sendikal örgütlerini bölmeye ve kendi dar siyasal çıkarlarıyla bütünleştirmeye çalışanlar ise bu çabalarının sonuca varamayacağını ve kendilerine kalıcı bir yarar getirmeyeceğini göreceklerdir.

Politika DAN MEKTUP

Yazmak mı güç, susmak mı güç!

Son günlerde çeşitli cinayetlerin sanığı olarak yakalanan faşistler, bazı gazetelerden çok şikâyetçiler. Bunlardan biri, «Politika, Vatan, Cumhuriyet, Milliyet» diye sıralıyor «düşman»ları. İddia ettiğine göre, önce bu gazeteler faşist komandoların adını veriyorlarmış, daha sonra bu kişiler tutuklanıyorlarmış. İddianın yalan yanlışlığı bir yana, günümüzde «hırsıza hırsız, katile katil» demenin bile bir cesaret işi olduğunu söylemek istiyoruz.

Milliyet gazetesinin başına gelenler, gazeye bomba konulması, faşist kanatların ve ardlarındaki kara yüzlü gizli mihrakların, basına gözdağı verme operasyonlarının bir parçası değil mi? Bir haberin, olduğu gibi, nasıl istihbarat alınmışsa öyle verilmesine bile tahammülü olmayan bu faşist çevrelerden «düşünce ve basın özgürlüğü»ne saygı bekleme yanlışına düşmeyin hiç.

Bazı dostlar, «aman yazmayın bu kadar, baksanıza adamların gözü dönmüş» diyorlar. Ama bir gazetenin, hele POLİTİKA gibi işçi sınıfının, demokrat güçlerin, emekçi halkın gözü kulağı olmayı amaçlayan bir gazetenin, faşizmin tırmanışı, provokasyonları, cinayetleri karşısında susması mümkün mü? Susarsa, gereken önemi vermezse, gerilerse suçlanması gerekmez mi?

Bir Anadolu'lu okur anlatıyordu: **«Eskiden tanıdık bayiden Politika istedik mi, bir de başka «zararsız» sayılan gazete alır, POLİTİKA'yı içine sararduk; şimdi gazeteler pahalılaşınca iki gazete alamıyoruz. Bazı arkadaşlar yanlarında, bu amaçla, hep eski bir zararsız gazete taşıyorlar»** diyordu.

İşte 1978 Türkiye'sinde ilerici yurtsever basının kaderi. Ama Türkiye halkı da, onun gözü kulağı olmayı kendisine görev bilen POLİTİKA'da bu «kadere» rıza göstermeye hiç niyetli değil. Gazetemizin, en karanlık dönemlerde önüne çıkarılan her türlü engeli aşabilmesi; bu arada okurlarımızın, bazan dövülmeyi, bazan vurulmayı göze alarak bayilerden gazetelerini ısrarla istemeleri; gönüllü muhabirler ağımızın her gün biraz daha yaygınlaşması ve güçlenmesi, faşizme karşı bu savaşım kararlılığının en güzel belirtisi.

Muhabirlerimizin, gazete sorumlularının tehdit edildikleri, kara listelere geçirildikleri şu günlerde «yazmak mı güç, susmak mı güç» diye soracak olursanız, tüm faşist tehditlere rağmen, yine de güç olan «susmak»tır. Faşizm her yerde, korkan ve susanların omuzlarına basarak yükselmiştir.

Önümüzdeki günlerde gazetemiz, dünyada ve Türkiye'de faşizmin gerçek kirli yüzünü göstermeye daha da fazla önem verecek. Yeni dizilerimizde, haberlerimizde dünyada ve ülkemizdeki faşist tırmanış ve provokasyon, faşist yuvalarının gerçek yüzü, daha bir canlı ve somut olarak yeralacak.

★

Dikkatli okurlarımız, haklı olarak çok şikâyetçi oldukları dizgi sistemimizdeki, yani yazıların dizilişindeki aksaklıkların bir ölçüde giderilmekte olduğunun farkındadırlar. Ancak birkaç güne kadar, dizginin çok daha okunaklı, harflerin daha büyük olduğunu da göreceklerdir. Politika'nın yeni dizgi makineleri birer birer devreye giriyor. Böylece gazetemizin hem okunmasında hem de daha kısa sürede dizilebilmesinde önemli bir yol almış olacağız. Şikâyet konusu olan yazıların küçüklüğü ve bu yüzden güç okunurluğu da yine bu arada giderilecek.

★

Bize yazan, yazıları, mektupları, şiirleri ile gazetemize katkıda bulunan okurlarımızdan bir ricamız var. Daha önce bir küçük ilân şeklinde dile getirdiğimiz bu ricamızı bir de Politika'dan Mektup'ta tekrarlamak istedik. Bazı okurlarımızın yazdıkları yazıları, kâğıdın iki yüzüne tükenmezle yazıldıkları, mürekkep dağılıp birbirine girdiği, satırlar çok sıkışık olduğu için okuma, dizdirme ve yayınlama imkânından yoksun kalıyoruz.

Yine bazı okurlarımızın, okur mektuplarında yayınlanmak üzere yolladıkları yazılar tek başına yarım gazete sayfasını dolduracak kadar uzun oluyor. Bu yazıları da ya çok kısaltmak ya da hiç yayınlamamak zorunda kalıyoruz. Sonra okurlarımızdan yazısının neden yayınlanmadığı konusunda mektup, daha da ötesi «tariz»ler alıyoruz.

Bize yazılarıyla katkıda bulunan okurlarımızdan ricamız, yazılarını **daktiloyla** yazabildikleri zaman çift aralıklı ve bir - birbuçuk sayfayı geçmeyecek şekilde **yazmaları**; el yazısıyla yazdıkları zaman da, yine kısa tutup, aralıklı olarak ve kağıdın bir yüzüne yazmaya özen göstermeleridir.

Haftaya bir başka sohbette buluşmak dileğiyle.

Yavuz hırsızlar feryad figan ederken...

sağcı basından seçmeler

Atalarımız ne güzel söylemiş: **«Yavuz hırsız ev sahibini bastırır»** diye CHP hükümeti ilk günlerin şaşkınlığını üstünden atıp **«anarşi»**nin kaynakları üstüne düşünmeye başlar başlamaz gördü. Sağcı terörün yayıldığı yuvalar ayan beyan oldu. Ülkü Ocağı idi, Büyük Ülkü Derneği idi, bilmemne gençlik kolu idi derken, Türkiye'de faşizmden yana olan tüm güçler, çevreler feryat figan bağırmaya başladılar. Sağcı basının sütunlarında işkence gören komandolardan, işkencede akli dengesini yitirenlerden, polisin «faşist» baskılarından yakınmalar ayyuka çıktı.

12 Mart günlerinde **«Oh, olsun»** diye münasip yerlerine kına yakıp, muhbirlik mesleğinin en utanmasız örneklerini verenler bugün **mazlum komandoların savunucusu»** rolüne soyundular.

Bu sütunları okuyanlar Tercüman için **«ağır top»** deyiminin kullandığımızı bilirler. Gerçekten de en ve hatta tek ağırlığı olan sağcı gazete Tercüman'dır. İşte bu ağır top'un bir yazarı var: Kabaklı Hoca. Ahmet Kabaklı fikir fukaralığını şöyle sergiliyor:

«Efendim, bir avukatın yazıhanesini basmışlar. «Ülkü Ocaklarının, tescilli olmayan Sıhhiye şubesi (?) imiş güya... Oysa Ülkü Ocaklarıyla hiç bir ilişiği olmadığı resmen açıklanmıştır.

Fakat bu yazıhanede «bulunduğu» iddia edilen şeyler de ayrıca komiktir. Neymiş? Patlamaya hazır, 3,5 adet dinamit lokumu, 15 metre uzunluğunda dinamit fitili... (Hesapça, her halde, barındıkları avukat yazıhanesini uçurmaya niyetli gençler var. Bunlar intihara karar vermiş olacaklar...)

Daha başka? «Öğrenci karneleri, teberru makbuzları, birkaç parça resmi kırtasiye ve battaniyeler...»

İşte koskoca Ankara emniyetinin ve TRT'nin «Eylem planı» dedikleri bu zavallı şeylerdir. Belki birkaç yoksul çocuğun barındığı, üşüyünce sığındığı battaniyeler. Yazıp çizerek ders çalıştığı kâğıtlar ve şüphesiz teşhir için tertipçilerin getirdiği üç parça dinamit lokumu...

Siz, hiç böyle «eylem karargâhı» duydunuz mu? Bir de gerçek anarşistlerin yuvalarında bulunan suç âletlerini düşünün... Özaydınlı'nın dehâsıdır bunlar. O; bir zaman Eskişehirde, üzerine KUR'AN konulup okunan RAHLE'leri dahi suç âleti diye yakalatmış ve teşhir ettirmiş yaman devrimcilerdendir.»

BİSİKLET VE TAVUK HIRSIZI KOMANDO

Demirel'in sesi (AP'nin değil) son Havadis'te yazarla başyazar arası bir yer tutan Abdullah Uraz'a göre son günlerde yoğunlaşan **«polis operasyonları»** sonunda katil filan yakalanmamış. Yakalananlar da komando filan değil, tavuk ve bisiklet hırsızıymış. Uraz şöyle yazıyor:

«Çöl Faresi» şeklindeki propaganda devam ediyor. Şimdi de suçluların yakalandığı imajı verilmeye çalışılıyor. Kim, hangi suçtan yakalanmış? Olayların önlenmesi başka, olayların çıkmaması başka, suçluların yakalanması başka başka şeylerdir. Hatta mahkum olması. Radyo ve televizyonda «Şu olayın faili yakalandı» dendiğine bakmayınız. Gelişigüzel kimseler yakalanıyor, sonra da bunlar serbest bırakılıyor. O kadarla kalsa iyi, polis şahidi olduğu, kovaladığı suçluyu elinden kaçırıyor. Misal mi? Bir banka soygunu. Kovalama, çatışma... Akşam televizyonu dinliyorsunuz «Yakalandı» diyor. Sonra mezarlıkta çatışma sonunda yakalanan sanığın «Bisiklet ve tavuk hırsızı olduğu» anlaşılıyor.

Bir gün bakıyorsunuz polis planlı bir baskın yapıyor. Bir cezaevi firarisi ele geçiyor. Sonra o da elden kaçırılıyor. Bir pijamalı zavallı yakalanıyor, o da suçsuz.

Bir iş adamı fidye için evinden alınıp götürülüyor. Para isteniyor. Polise haber veriliyor. Polis ekipleri ile birlikte paralar da gidiyor. Sonra buluşma yerinde bir çatışma çıkıyor ve baskın için giden polis, suçluları elden kaçırıyor.

Yakalamaktan vazgeçtik, yakalaması icap edeni eline geçirdiği zaman da böyle kaçırıyor. Sonra da Ecevit adamları çıkıp «Suçlular yakalanıyor» diyorlar. Nerede kim yakalanmış, [illegible] yakalanmış ve kaç yakalanmıştır? Bunlardan yakalanan yüzde kim? Bu kadar hangi terörler alınmıştır? Alındığı söylenen tedbir... polis ve şeflerini, müdürlerini değiştirmekten ibaret.»

FAŞİSTİN FAŞİZM KORKUSU

Son Havadis'in bir başka yazarı var: Ahmet Güner. Bu gazeteye Hergünden transfer etti. Hergün'ün ideolojik çizgisini şimdi Son Havadis'te sürdürüyor. Güner son günlerdeki «operasyonları» faşist devletin habercisi olarak görüyor.

Evet, ne günlere kaldık. Faşizmi savunanlar, faşizmden mi ürküyor acep? Yoksa bunların faşizm dedikleri bir başka **«şey»** mi?

«Daha sonra özellikle 1957'den itibaren CHP'nin faşist çehresi, Türk milliyetçiliğine ve muhafazakâr görüşe karşı olan marksist çevrelerin, politik fikir ve eylemini de yanına alarak ortaya çıkıvermiştir. CHP-Marksizm işbirliği, DP'nin ve onun uzantısı olan AP'nin yıkılmasına kadar geçici bir mütareke aktetmişler, bir nevi centilmenlik anlaşması yapmışlardır. Gaye tahakkuk ettikten sonra hesaplaşmak üzere aralarındaki mesele ertelenmiştir.

CHP, suni de olsa iktidarının nimetlerini, eski karakterine uygun şekilde toplamak girişimi içindedir. Milli Eğitim'de, Gençlik Bakanlığında, Kültür'de, Ticaret ve Gümrük de, İktisadi Devlet Teşekküllerinde ve bürokrasinin bütün kademelerinde milliyetçi-muhafazakâr zihniyet kurutulmaktedir.

CHP'nin faşizmi şuurlu bir doktrin şeklinde değildir. CHP devlet yönetiminde kıskençtir. Kendinden başkasına hayat hakkı tanımaz. Her başarısızlık onu iktidara ve devlete daha sıkı sarılmaya zorlar. Şimdi de öyle olmaktadır. CHP, adım adım en koyu faşizme gitmektedir. Bir polis-devletle, hayat, düşünce ve eylem hakkı elinden alınan şahıs ve müesseselerle karşı karşıya gelmek üzereyiz.

Milli Eğitim, Üniversiteler, kültür hayatımız, bütün hayati kurumlarımız CHP'nin işgaline giriyor. Bundan böyle devleti de, milleti de istedikleri istikamette ve şekilde yönetmek için CHP tarafından seferber edileceklerdir. CHP'nin muhalefette iken sık sık tekrarladığı, «Yasal deyimiyle yoksul» lâfı rafa kalkmıştır. Tekrarlandığında, bunu söyleyenlere CHP gülüp geçecektir.

Faşizme, polis devletine hazırlanınız!»

"ŞEY", "ŞEYİ" ISIRMIYOR

Bayrak Gazetesi sağcı basının en ilginç gazetelerinden biridir. Ancak sağın pek harcı alem olmayan bir örgütünün yayın organıdır. **Mücadele Sancağı** olarak tanınan bu örgütlenmenin ise komando tosunlarla arasında kökü eskilere dayanan bir **kan davası** vardır. Bu bakımdan Bayrak'ta sık sık **«anti-komando»** yazılar çıkar. Ama son günlerde komandocu tosunlara, [illegible] cinayetlerin polis önlemleri yönelince, Bayrak da **«ideolojik yoldaşlarının»** imdadına koşmaktan geri kalmadı. A. Edibe imzasıyla yazan Bayrak'ın başyazarı şöyle diyor:

«Ne olmuştur? Ve olan, vatandaşlarımıza hangi biçimde yansıtılmaktadır? Bir avukat bürosunda yapılan araştırmadan sonra bazı suç unsurları ele geçirilmiştir. Bir okulun müdürüne ait mühür, talebe karneleri, dinamit lokumu, dinamit fitili... Bunlar nedir? Bunlardan bazıları suç, bazıları da suça teşebbüs sayılabilir. Bunların bir avukat yazıhanesinde işi nedir? Bunların mazur görülecek tarafı yoktur şüphesiz. Bunların ayrıca, eğer doğruysa, okullara kadar girmiş anarşinin kaynakları konusunda eski bilgileri teyit eden bulgular olduğu da kabul edilebilir.

Ama, bu büronun bir gençlik teşkilâtına ait toplantı yeri olduğu, sevk ve idare merkezi olduğu iddiası ne demek oluyor?.. Hakkında çokça bahsedilen Ülkü Ocakları'nın pek çok yerde boz kurt resimli, sloganlı levhaları var. İstanbul ve Ankara sokaklarında şöyle bir dolaşmak, Dernekler Kanunu'na göre kurulmuş yığınla ocağın varolduğunu gösterir. Bir avukat bürosunun sevk ve idare yeri olarak kullanıldığı iddiası bize çok garip görünmektedir.

Mübarek bir söz var: «Şeriatın kestiği parmak acımaz» derler. Doğrudur. Saiki ne olursa olsun, hangi yüksek saikle işlenmiş bulunursa bulunsun, suç suçtur. Ve her suça da bir ceza, adaletin gereğidir. Her suça bir ceza adalettir ama, suçluya insanca muamele ve suçluyu ararken doğruluk, dürüstlük ve tarafsızlık da adaletin gereğidir. Devlet intikam almaz, adalet icra eder.

Açıkça ifade edelim. TRT'nin Ülkü Ocakları'nı yayınlama tarzını adaleti peşinen mahkûm edici, tertipleri teşvik edici, son derece partizanca, akıl almaz ölçüde tahrip edici ve tertipçi buluyoruz.

Yayınlarımız ortada ve Ülkü Ocakları tipindeki bir faaliyet konusundaki itirazlarımız, kritiklerimiz apaçık. Ve yıllardan beri Ülkü Ocakları ve MHP'ye mensup olduklarını ifade eden kişilerce amansız bir düşmanlığa reva görülmüş olmamıza rağmen, bu apaçık tertip karşısında Türk milliyetçiliğinin bir kanlı çete faaliyeti halinde gösterilmek istenmesine hayır diyoruz. Bu adaletin ve hakkaniyetin sesidir.»

ECEVİT SAĞ İLE NİYE UĞRAŞIYOR

Sağcı basının bir başka ilginç varakparesi var: Bayrak'ta da Sabah. Sabah'ta Zeki Önal'ın olağanüstü (!) bir akıl yürütmesi var. Ecevit aslında kendi solundaki güçlerle hesaplaşacakmış ama bunu geciktirmek için şimdilik komando tosunlarla uğraşıyormuş.

Birlikte okuyalım bu hezeyanı:

«CHP bu noktaya anarşi'nin sırtına binerek gelmiştir ama, o'nu gemlemek yatıştırmak ikna etmek imkânına sahip bulunmadığı için hesaplar karışmış tahminler alt-üst olmuştur. Beraberlik devam edebilir, muvazaalı sususlarla «aşamalar» yolunda yürünebilirdi. Fakat bu ihtimalin gerçekleşmesi için bir başka CHP iktidarı gerekli idi. Böylesine, yani «egemen güçler»in emrinde olanına yardım edilemezdi!

«Aşırı sol» ile «ılımlı sol» bir kavşak noktasına gelmişlerdir. Tâbirler, moda tâbirlerdir; delâlet ettikleri muhtevâyı bir parantez açarak tasrihe lüzum görmüyorum.

Yakında cayırtı kopacak, trajî-komik bir kavga başlayacaktır.

Ecevit sağ ile uğraşıp mukadder gelişmeyi önlemeye, hiç değilse geciktirmeye çalışa dursun; ne eski dostunu teskin etmeye, ne de o'nun (anarşi'nin) azgınlığına seyirci kalamayacak olanları uyutmaya gücü yetmeyecektir.

12 Mart döneminde beyni ezilemeyen ahtapotun bugün artık yarası beresi tamamen iyileşmiş durumdaki kollarına sırt çevirip, «kurt sesi» bahanesine bütün dikkatleri gömmek mümkün müdür?

CİNAYET İŞLEME ÖZGÜRLÜĞÜ

Komandocu basının «resmi» sesi: Hergün, 18 Şubat günü başyazısını gene aynı konuya ayırmış. Hergün yakalanan katilleri **«çirkin bir tertip»**in kurbanı olarak sunuyor ve bu tertipleri tezgahlayan hükümeti de gayri meşru olarak suçluyor. Hergün'ün komandoları masumlaştırma çabaları iyice ayyuka çıkıyor. Şöyle yazıyor Hergün'ün başyazısı:

«Hukukun üstünlüğünü hiçe sayan, kanunsuz icraatı olağan bir pratik haline getiren siyasi iktidarlar, meşruiyetlerini kaybederler. Siyasi iktidarın, kendince meşru olarak kabul ettiği hedeflere ulaşmak için bile kanunsuz icraatlarda bulunması, atılan adımları meşrulaştırmaz. Meşruiyetin temelinde hukukun üstünlüğüne saygı yatar. İhtilâlin getirdiği iktidarlar dahi, kendileri tarafından tesbit edilen hukuk normlarına uymak zorundadırlar. İhtilâlin getirdiği iktidar, hukukun üstünlüğüne riayet ettiği andan itiberen meşruiyet kazanır.

Siyasi iktidar çirkin tertiplerle, kanunsuz baskılarla, insan haysiyeti ile bağdaşmayan işkencelerle suçlu yaratmak yoluna giderse, yürüyeceği meşruiyet köprüsünü atmış olur.

Siyasi iktidar bu tertiplere anarşinin kaynağı olarak ülkücüleri göstermek istemektedir. Türkiye'nin her tarafında ülkücüler benzer tertiplerle karşı karşıyadırlar. Tertip tezgahı şu şekilde çalışmaktadır: Önce sol gazeteler tutuklanması kararlaştırılan gençlerin isimlerini yayınlamaktadır. Bunun üzerine emniyet yetkilileri bu yayınları ihbar kabul ederek sol gazetelerde isimleri bulunan gençleri göz altına almaktadır. Daha sonra, tutuklananların fotoğrafları el altından basına sızdırılmaktadır. Sol militanlar bu fotoğrafları gazetelerde görmekte ve simaları kafalarına yerleştirmektedirler. Daha sonra fotoğrafları ilk defa gazetelerde gören tanıkların yabancısı olmayan bu simalar teşhis edilmektedir.»

VE BAKLA AĞIZDAN ÇIKIYOR: SIKIYÖNETİM

Ağır top Tercüman'ın Genel Yayın Müdürü Güneri Civaoğlu bu tartışmayı 18 Şubat günü **«Gemileri Yakmak»** başlıklı yazısında noktalamaya çalışıyor. Yani bekleyi ağzından çıkarıyor. Civaoğlu hükümeti ekonomik önlemler almaya, Kıbrıs sorununu çözümlemeye çağırdıktan sonra sözü **«Anarşi»**ye getiriyor ve şöyle diyor:

«Anarşi doruklardadır... Hükümet değişikliği ile durmamıştır. Saldırganlığını daha iri kan lekeleriyle sürdürmektedir...

Olağan bir dönemde değiliz, olağan polis metodlarıyla, anarşinin önlenmesi mümkün değildir. Bize göre, tek çözüm «sıkıyönetim»dir... Ordunun demokrasiye bağlılığını, rejime olan saygısını, en akıl almaz politika sorumsuzluklarına karşı hoşgörüsünü yıllardır ispat ettiği dikkate alınmalı, bu en güçlü, en etkin kurum toplumun huzur arayışları için hizmet devresine sokulmalıdır...

Beklenen gelişme CHP'nin «marjinal oy» yani «en kıytırık oylar» kaygısından sıyrılmak sağduyusunu göstermesidir... Yani yakılması gereken üçüncü gemi, ülkenin huzurundan, anarşinin durmasından rahatsız olacak azınlıktır... O küçük potansiyel gözden çıkarılmalıdır.»

İNCİLER

● BUNA KİMSE YÜZ VERMEMİŞ GALİBA?

Cumhurbaşkanı F. Sabit Korutürk'ün kabul merasiminde şöyle 10 dakika kalabildim. Dünyanın hiç bir yerinde, oradaki kirli hava kadarına rastlanamazdı. Yüzlerce kişi, koca salonu doldurmuş, sigara dumanı viski buharına karışmıştı. Manevi kirlilik de cabası. Cumhurbaşkanı da bu felakete fazla tahammül edememiş olacak ki, kabul merasiminden sonra, kimseyle sohbet etmeden ayrılmıştı.

Bilmem, uzmanlar araştırdılar mı, şayet o gece bir kirli hava hakimse, mutlaka Çankaya'daki sanatçı ve gazeteci güruhundan yayılmıştır.

(MUSTAFA CERİD, SABAH. 18 ŞUBAT)

● KÖTÜ ALIŞKANLIK NE DEMEK ACEP?

Anadolu toprakları artış akidinde yıpranma ve azalma görülmektedir. Her geçen yıl içinde nüfusumuzun hızla artması, tarımda kötü aksaklıklara neden olması, topraklarımızın miras yolu ile bölünüp parçalanması Türk Milli Tarım Ekonomisine atılan her tekmeden sadece biridir. Toprak denilen küçük zerrelerden oluşan kütle bünyesindeki tutucu, çekici (Kohezyon) etkisini kaybetmesi halinde kimyasal, fiziki, biyolojik yapılarında değişmelere uğrayarak ağır besin kayıplarına maruz kalacaktır.

(BOZKURT YILMAZSOY. ÜLKÜCÜ TARİH YAZARI. MİLLET. 18 ŞUBAT)

● ARİTMETİK PROBLEMİ GALİBA!

Afina'daki bolşevikler, Moskova'dan aldıkları bir emirle, «Akdeniz Barış Güvenliği toplantısı» adı altında bir bölge kızılları toplantısı tertiplemişlerdir. İlkönce, 50 memleketten 250 «delegenin» katılacağı bildirilen bu toplantıya, 30 memleketten 230 «delege» katılmış. İşin en enteresan tarafı katılmayan 20 devletten geri kalan, yani 30 ülkeden toplayekûn 167 «delege» gelmiş, katılan 230 delegeden 53'ü Türkiye'den gitmiş. Çeşitli kızıl ve kızılımtrak «demokratik kuruluş» tam 53 «delegeyle» temsil edilmiş.

(KARADUMAN. MİLLET. 17 ŞUBAT)

● DÜŞÜN, DÜŞÜN...

Bende bugün yazı yazmak için elimi şakağıma attığım zaman düşündüm, düşündüm (çok düşündüm) yazarların çektiklerini ya da ne kadar çok ve de nasıl, neyi düşündüklerini yazmayı düşündüm.

Siz bu yazıyı okurken, ben hâlâ düşünür olacağım...

Ve bir gün beni ziyarete gelip düşünceli» bulursanız, neyi düşündüğümü hiç düşünmeyin...

Bilin ki «düşünüyorum.»

(METİN ARİF. MİLLET, 15 ŞUBAT)

● ÜSTAD'IN İDEOLOJİK İFLASININ BELGESİDİR

Geçenlerde televizyonda bir Rus filmi seyrettim. Tek kelimeyle bir harikaydı. Mevzuu, ruh tahlilleri, sanat anlayışı, sadeliği ve her türlü özentiden uzaklığı, fotoğrafları ve çürümüş Batı cemiyetinin kıymet hükümlerine aykırılığı noktasından ibret dersi alınacak bir filim... İnsan bu filmi seyrettikten sonra sinema denilen aletin, güdürülü olmak şartiyle bir dava ve ideal emrinde ne müthiş bir tesir sahibi olduğunu anlıyor ve o, göbekten yukarı, kafa ve kalb merkezlerine bağlanması gerekli vasıtanın, bugünkü Batı dünyasında, nasıl, göbekten aşağı, hayvani noktalara ilişik kaldığını acı acı takdir ediyor.

(NECİP FAZIL KISAKÜREK. SABAH. 16 ŞUBAT)

● DOKUZ IŞIKÇININ MARKSİST TAHLİLİ

Türk toplumunun tarih boyunca geçirdiği tekamül merhaleleri Batı toplumlarından çok değişiktir. Geleneksel Marksist şemaya uygun bir biçimde gelişen Batı sisteminin aksine Türk sistemi bu şemaya uygun bir şekilde gelişmemiştir. Marksist tarihçilerin ve antropologların bütün gayretlerine rağmen bir «Osmanlı feodalitesi», bir «Selçuklu feodalitesi» olduğu ispatlanmamıştır. Türk Tarihi-1000 yıllık bir dönemini kapsayan Selçuklu ve Osmanlı dönemleri, «neyi şahsına münhasır bir ekonomik, sosyal ve siyasi» yapıya sahiptir.

Mesele rayından saptırılan bu gelişmeyi yeniden rayına oturtmaktır. Bu da Türkeş'in «Dokuz Işık Doktrini»nin prensiplerine uygun bir cemiyet modelinin geliştirilmesiyle mümkün olacaktır.

(ENVER ALTAYLI. HERGÜN. 17 ŞUBAT)

● EYGİ HANGİ HİZİPTEN ACABA?

Bilmiyor musun ki, dünyada iki hizip vardır: Rahman'ın hizbi ve şeytan'ın hizbi. Bütün mü'min ve müslim kullar Rahman hizbindendir, birbirleriyle kardeşlerdir. Onların dışındakiler ise Şeytan hizbine mensuptur. Rahman'ın hizbinden iseniz mü'minleri seveceksin, onları kardeş bileceksin, onlara düşmanlık etmeyeceksin, onların birliğini bozmayacaksın. Mecbursun buna. Aksi takdirde Yüce Yaratıcımıza karşı gelmiş. O'na isyan bayrağını kaldırmış olursun. Bu kötü yolda ısrar ettiğin takdirde iyi bil ki, sonun fena olur.

(MEHMET ŞEVKET EYGİ. SABAH. 17 ŞUBAT)

● HAŞİN MEVZUAT

Rakamlar ortadadır. Türkiyeye kalkınmakta olan ülkeler arasında, yabancı sermayeden en az yararlanan bir ülkedir. Bunun bir sebebi yabancı sermaye konusundaki mevzuatımızın haşin ve sert hükümleri ise ikinci sebebi başta CHP olmak üzere, bazı siyasi partilerimizin yabancı sermaye karşısındaki tutumlarıdır. Ürkütücü sermaye konusunu iç politikada istismar edici tutumlarıdır.

Yabancı sermayenin istismarına imkan veren açık kapıların kapatılması başka şeydir. Yabancı sermayeyi isteksiz hale getiren mevzuatın değiştirilmesi başka şeydir. Ve her ikisini de gerçekleştirmek şarttır.

Ancak, yabancı sermayeyi oy pazarında istismar etmek ne lazımdır. ne şarttır...

(SELÇUK İRDEM. SON HAVADİS. 15 ŞUBAT)

temel yayınlar

Nazım

«Nazım yaşıyor, Nazım 76 yaşında; ömründe yalnız onunla ve onun safında olmakla övündüğü 57 yaşındaki Parti'siyle.»

- Partili Sanatçı Nazım Hikmet
- TKP Marşı
- Seni Düşünüyorum
- Kırkıncı Yılımız
- İşte Böyle Lâz İsmail
- Komünistlere Bir Çift Söz
- Fotoğraflar

Büyük boy, 1. Hamur., 80 Sayfa 25 Lira

LENİN

DEMOKRATİK DEVRİMDE SOSYAL-DEMOKRASİNİN İKİ TAKTİĞİ

temel yayınlar

Sovyetler Belgrad Sonuç Belgesi tasarısını sundu

Bu tasarı, konferansa sunulan üçüncü belge oluyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ - Belgrad'da çalışmalarını yürüten ve sonuç belgesi tartışmalarını sürdüren Avrupa Güvenliği ve İşbirliği Toplantısı'na, Sovyetler Birliği, tamamlanmış bir sonuç belgesi tasarısı sunmuştur. Bildirildiğine göre bu tasarıya uluslararası durumun daha da yumuşatılması, Avrupa ülkeleri, ABD ve Kanada'nın değişik alanlarda işbirliği yapmalarını amaçlayan önlemler alınması öngörülmektedir.

Sovyet Birliği'nin gelecek yıl, siyasal yumuşamanın askeri alanda da alınacak önlemlerle tamamlanması konusunu işleyen görüşmeler yapılması çağrısında da bulunduğu bildirilmektedir.

Sovyet heyetinin konferansa sunduğu tasarıda, çevreyi koruma, ulaştırma ve enerji sorunlarında işbirliği için bir dizi uluslararası konferanslar yapılması önerilerinde bulunduğu da bildirilmiştir.

Bu taslak, Sovyetler Birliği'nin konferansa sunduğu üçüncü taslak olmaktadır. Daha önce de sonuç belgesine kaynaklık etmek üzere iki belge sunmuştu.

Bu arada, Moskova'da yapılan Sovyet-Libya görüşmelerinde, Sovyetler Birliği'nin, Ortadoğu sorununun tam olarak çözümlenmesinden yana olduğu yeniden belirtilmiştir. Sovyet-Libya görüşmelerine, Sovyetleri'i resmen ziyaret etmekte olan Libya Halk Kongresi Genel Sekreterliği üyelerinden Abdüselam Callud katılmıştır."

Etiyopya İsrail diplomatlarını sınır dışı etti

DIŞ HABERLER SERVİSİ - İsrail 'de muhalefettebulunan İşçi Partisi'nin bir yetkilisinin yaptığı açıklamaya göre, Etiyopya ülkedeki bütün İsrail diplomatlarını sınır dışı etmiştir. Açıklamayı yapan yetkili, bu işlemin, Dayan'ın geçen haftalarda Etiyopya ile ilgili açıklamasından sonra yapıldığını da söylemiştir.

BİR DAKİKA

Hollanda'nın Utrecht Kentinde "kendiniz yapın" kampanyası açılmış Düzenlenen bir sergide, herkesin kendisinin yaptığı mallar gösteriliyormuş. Polis bu arada bir adamı tutuklamış. Sergiye katılan bir adamın neden tutuklandığını soranlara şu yanıt veriliyormuş. Adam kendiniz yapın sözlerini o kadar benimsemiş ki, yarım milyon Gulden para basıp bunu sergiye koymuş.

Sovyetler Rodezya'daki anlaşmayı eleştirdi

MOSKOVA-(ANKA) Sovyetler Birliği, Rodezya'da, "Ilımlı" siyah liderler Muzorewa, Sithole ve Chirau ile, ırkçı beyaz azınlık rejiminin Başbakanı İan Smith arasında iktidarın siyah çoğunluğa "devredilmesi" için varılan anlaşmayı eleştirmiştir.

Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin resmi organı "Pravda" Gazetesinde bu konuda yeralan yorumda, bu anlaşma "Uluslararası emperyalizmin çıkarlarına hizmet eden kanunsuz bir anlaşma" olarak nitelendirilmiştir. "Pravda", anlaşmanın, Rodezya'da yürürlükte bulunan ırkçı düzenin, yeni bir kisve altında sürdürülmesine yönelik olduğunu belirtmiştir.

Yorumda, "kurtuluş hareketi" Yurtsever Cephe" ile bağımsız Afrika devletlerinin anlaşmaya gösterdikleri tepki, Rodezyalı ırkçılara bunların yeni sömürgeci müttefiklerinin kendi iradelerini Zimbabwe halkına zorla kabul ettiremeyeceklerini göstermiştir" denilmiştir.

Sovyetler "ABD hava korsanlığını teşvik ediyor" dedi

MOSKOVA-(AA) "TASS" Ajansı, Litvanya lı Pranas Brazinska ile oğlunu "koruduğu" için ABD'yi uluslararası tedhişçiliği "uygulamada teşvik etmek" le suçlamaktadır.

Bilindiği gibi baba-oğul Brazinska'lar 1970 Ekiminde bir Sovyet yolcu uçağının rotasını Türkiye'ye çevirtmek istemişler ve bu arada hostesi öldürmüş, bir pilot ile bir rota memurunu yaralamışlardır. Branzinska'lar, uçağı Türkiye'ye indirip siyasal sığınma hakkı istemişlerdi.

"TASS" Ajansı, Washington çıkışlı bir haberinde, Amerikalı yetkilileri, hava korsanlarını "Açıkça hoş tutmak" la ve 1976'dan beri Amerika'da bulunan ve bu ülkede "Tüm öz gürlüklerden yararlanan katillerin savunmasını esasda üstlenmek" le suçlamaktadır.

"TASS" Brazinska'ların çarptırılacakları en ağır cezanın" ancak göçmenler yasası uyarınca ABD'den çıkarılmaları olabileceğini belirttikten sonra, iki "hava korsanının" Türkiye'de çarptırıldıkları hapis cezasını çekmiş olduklarını ve 1976 Ağustos'unda gizlice ABD'ye girdiklerini anımsatmaktadır.

Tito, İngiltere'yi de ziyaret edecek

BELGRAD-(AA) - Belgrad'da güvenilir bir kaynaktan öğrenildiğine göre Yugoslavya Devlet Başkanı Mareşal Josef Broz Tito, Mart ayının ilk yarısında İngiltere'yi resmen ziyaret edecektir.

Tito'nun İngiltere'ye, ABD'den dönüşünde, yani 10 Mart dolaylarında gideceğisanılmaktadır.

Yugoslavya Devlet Başkanı, İngiltere'yi, Londra Hükümetinin on gün önce ilettiği bir çağrıya uyarak ziyaret edecektir.

Öteyandan, İngiltere Başbakanlık ikametgahı da, Mareşal Tito'nun Mart ayının içinde İngiltere'yi ziyaret edeceğini doğrulamıştır. Resmi sözcü, kesin tarihin henüz saptanmamış olduğunu söylemiştir.

ABD kömür grevine hükümet müdahale edecek

DIŞ HABERLER SERVİSİ - ABD'de 160 bin kömür madeni işçisinin 75 gündür sürdürdüğü grevin ekonomik ve ciddi durumlara yolaçması sonucunda bir açıklama yapan Başkan Carter, "eğer işçiler işbaşı yapmazlarsa hükümet greve müdahale edecek ve işçileri iş başı yapamaya zorlayacaktır" demiştir.

Bilindiği gibi, ABD'de 75 gündür süren grev nedeni ile bir çok sanayi sektörü grevin etkilediği bölgelerde elektrik enerjisi sıkıntısı ortaya çıkmış ve bir çok fabrika üretimlerini kısmışlardı. Grevin sürmesi üzerine de bir çok sanayi dalında üretimin durması tehlikesi olasılığı ortaya çıkmıştı. Üretimi durdurma olasılığının belirdiği firmalar arasında Chrysler ve Ford da bulunmaktadı. Carter, grevin de sona ermesi için daha önce de araya girmiş ve "işçilerin yurtsever liklerini göstererek işbaşı yapacaklarına inanıyorum demişti. Ancak işverenler tarafından getirilen önerilerin, Birleşik Maden İşçileri Sendikası tarafından reddilmesi üzerine grevin daha çok uzayacağı ortaya çıkmıştır. Bu durumda Carter Ve Federal hükümet araya girerek greve müdahale edeceklerini açıklamışlardır. ABD Çalışma Bakanı Marshall'ın dün yaptığı açıklamaya göre, eğer işçiler işbaşı yapmazlarsa hükümet araya girerek işbaşı yapmaları için onları zorla yacaktır.

OLAYLAR VE GERÇEKLER — bilge dicleli

Terörizmle mücadele yasası

Federal Almanya parlamentosunda kısa bir süre önce bir oy farkla bir yasa tasarısı onaylandı. «Terörizmle mücadele yasası» adını taşıyan yeni yasa, güvenlik kuvvetlerine olağanüstü yetkiler tanırken, bazı temel hak ve özgürlüklere de kısıtlamalar getiriyor.

Yasa üzerindeki tartışmalar, uzun bir süreden beri devam ediyordu. Schleyer olayı patlak verdikten sonra, uzun bir zamandan beri ilerici güçlerin eylem ve çalışmalarına kısıtlamalar getirmek için çırpınan CDU/CSU gerici partileri, «fırsat bu fırsattır» demiş ve sözü edilen yasanın onaylanması için kolları sıvamışlardı. Schleyer olayı, Federal Almanya'da teröristlerin eylemlerinin en büyüğü olmuş, yalnızca Schleyer'in değil, tutuklu bulunan Baader-Meinhof üyelerinin de karanlık bir biçimde ölümleriyle sonuçlanmıştı.

Terörizm, gerçek kurtuluşu, açlığa ve sömürüye karşı verilen kararlı savaşımı zedeleyen ve yıpratmaya çalışan güçlerin en önemli yandaşı olduğunu bu olayla bir kez daha kanıtladı. Terörizmin her zaman gericilerin, karşı-devrimcilerin işine yaradığı ve onların da sık sık başvurdukları bir yöntem olduğu bilinmektedir. Dünya üzerinde çok örnekleri görüldüğü gibi, bu kez de terörizm, Federal Almanya'da kısıtlamalara neden olan bu yasaya damgasını vurdu. Baader ve arkadaşları, umutsuzluk ve acelecilikle başlattıkları eylemlerini inanç yoksunluğu sonucu intiharla tamamladılar. Fakat adlarına adanan yasa çıktı ve şimdi Federal Almanya'daki sınıf savaşımı kilitlenmek isteniyor.

Yasanın hangi koşullar altında çıktığına ve ülkedeki genel duruma kısaca bir göz atmakta yarar var...

Genellikle Avrupa'nın ekonomik «dev»lerinden olarak tanıtılan Federal Almanya'da kapitalizmin hastalıklarından kendini koruyamıyor. Bir milyonu aşkın işsiz, güvenlikli bir geleceğin nerede olduğunu sorarken, toplu işten çıkartmalar, gençlere yeni iş sahalarının kapatılması ve meslek yasaklarıyla işsizliğe tuz biber ekiliyor. Günü dolan toplu iş sözleşmeleri görüşmelerinde yüzde 1'lik bir artış için bile işverenler pazarlık ediyorlar. Yüzbinler, binler uyarı grevlerine gidiyorlar. Kapitalist toplumunun yönetim kadroları, birbiri ardı sıra açıklanan skandallarla, onurlarını ve saygınlıklarını yitiriyorlar. Hoşnutsuzluk, toplumun tüm kademelerine yayılıyor. Herkes yeni bir şeyler istiyor. Gelecek için ve en temel insanlık haklarından olan çalışma hakkının hayata geçirilmesi için verilen savaşım, gün geçtikçe güçleniyor.

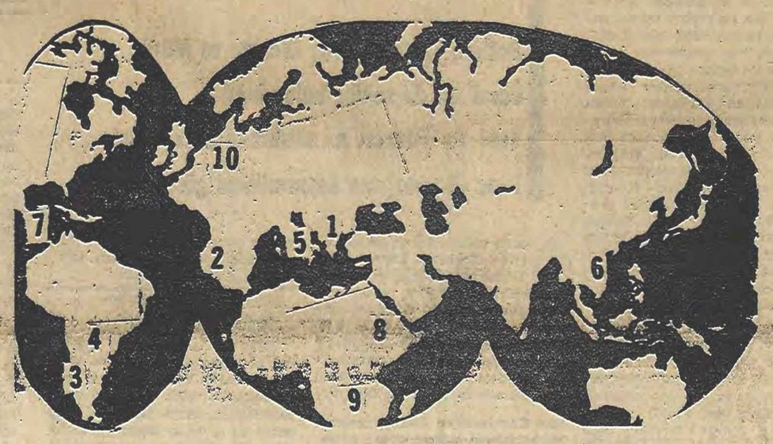
Demokrasi güçlerinin kararlı adımlarla ilerlemesi, tekelci burjuvaziyi ve onun gerici kesimlerini hoşnut etmiyor. Neo-Nazizm her yönüyle ve her türlü pisliğiyle teşvik ediliyor. Faşizmin propagandası usta tezgahlardan piyasaya sürülüyor. İlerici güçlere yönelik provokasyonlar artırılıyor.

Nötron bombasına karşı yükselen sesler, uluslararası yumuşama, işbirliği talepleriyle bütünleşirken, kimi gericiler her türlü silahın ve bu arada nötron bombasının savunuculuğunu yapıyorlar.

İşte böyle bir ortamda bir oy farkla onaylanan yeni yasa, gericilere hayli hareket olanağı getiriyor. Yanlarında kimlik kartları bulunmayanların gözaltına alınmaları, konutların gelişigüzel aranması, kimilerinin hoşuna gitmeyenlerin «terörist» yaftasıyla suçlanabilmeleri ve kimilerinin de sınır-dışı edilebilmeleri, bunların başında geliyor.

CDU/CSU gerici partilerinin bazı temsilcileri, bu önlemleri yeterli bulmuyorlar. Dahasını istiyorlar. Bu yüzden sözü edilen yasaya olumsuz oy verenleri bile var. Faşist provokasyonların baş destekçileri olan bu partilerin temsilcilerinin bu türden davranışlarına, sınıfsal özlerinin gereği, kimse pek şaşırmıyor. Buna karşılık kimi sosyal-demokratların yasayı alkışlamaları, şaşkınlık ve endişe yaratıyor. Hitler öncesi zamanları anımsayanlar, sosyal-demokratların hatalarından hiç ders almamalarının olumsuz gelişmelere neden olabileceğini belirtiyorlar.

dünya'da geçen hafta

1 EOKA-B' nin tasfiye edildiği açıklandı

EOKA—B örgütünün yetkilileri Lefkoşe'de dağıttıkları bir bildiride, örgütlerini tasfiye ettiklerini açıkladılar. Ancak ilerici güçler, bu bildirinin bir uydurmaca olduğunu ve örgütün çalışmalarına başka kılıklarda yine devam edeceğinin açık olduğunu söylediler. EOKA—B elindeki çok sayıda silahı da teslim etmedi. Bu durum, birçok provokasyondan ve Kıbrıs'daki faşist darbeden sorumlu olan EOKA—B hakkında ilerici güçlerin iddialarını doğrular nitelikte olarak yorumlanıyor.

2 Soares hükümeti güvenoyu aldı

Soares'in Sosyalist Parti'sinin tutucular ve gericilerle kurduğu Portekiz hükümeti parlamentoda yeterli çoğunluğu sağlayarak güvenoyu aldı. Soares, ilk işinin IMF ile görüşmelere başlamak olduğunu söyledi. Portekiz ilerici güçleri, bu hükümetin, devrimin kazanımlarını yok etmeyi amaçlayan bir hükümet olduğunu belirtip karşı çıkıyorlar.

3 Şili ile Dayanışma Haftası

Şili'da anneler çöplükten yiyecek topluyorlar

Dünya Sendikalar Federasyonu'nun girişimi ile ilan edilen «Şili Halkı ile Dayanışma Haftası» başladı. Bu arada, Cenevre'de toplanan Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu, Şili'de insan haklarının çiğnenmesine son verilmesini istedi.

Sovyet sendikaları da bir açıklama yaparak, Şili'de insan haklarının yeniden tanınması için ellerinden gelen bütün çabayı harcayacaklarını bildirdiler.

Halk Birliği hükümeti başkanı Allende'nin karısı Bayan Allende de Şili'de insan haklarının çiğnendiği konusunu işleyen bir basın toplantısı yaptı.

4 Paraguay' da komedi seçimler yapıldı

Paraguay'da yapılan seçimlerde, eski diktatör Stroessner'in oyların % 85'ini alarak yeniden başkan seçildiği açıklandı. Ancak, yurt dışına sürülmüş demokratik güçlerin liderleri, seçimlerin, insan haklarının bulunmadığı bir ortamda yapıldığını ve bu nedenle bir komediden başka bir şey olmadığını söylediler.

Stroessner, 30 yılı aşkın süredir diktatörlüğünü sürdürüyor. Paraguay anayasasının bir kişiye iki dönemden çok başkan seçilme hakkı tanımamasına karşın, Stroessner, kukla bir parlamento ile yaptığı değişikliklerle altı kez başkanlık seçimlerine katılmış ve her seferinde de «komedi» seçimlerle başkan seçilmiştir.

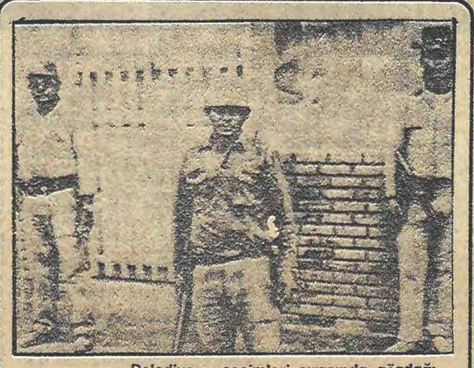

5 Andreotti Komünist Partinin de güvenoyunu alacak

İtalyan Komünist Partisi hükümette bakanlık istemekten geçen hafta vazgeçerken, hükümetin çalışmalarını denetleyecek bir komisyon kurulmasını ve bu komisyonda kendisinin de yer almasının gerektiğini söylemişti. Çeşitli parti yöneticileri ile görüşmelerini sürdüren Andreotti, hafta içinde bir açıklama yaparak hükümetin kısa bir süre içinde kurulacağını umduğunu ve hükümet hakkında İtalyan Komünist Partisi'nden de ayrıca güvenoyu isteyeceğini söyledi.

6 Vietnam, Kamboçya'dan barış önerilerini hazırlamasını istedi

Vietnam geçen hafta kendi barış önerilerini Kamboçya'ya açıkladıktan sonra bu hafta da Kamboçya'nın kendi barış önerilerini hazırlamasını istedi. Vietnam'ın barış önerilerinde, hemen ateşkes yapılması, iki silahlı kuvvetin sınırdan 5 kilometre geri çekilmesi ve barışçı görüşmelere hemen başlanması yer alıyordu. Vietnam, eğer Kamboçya'nın başka yapıcı önerileri varsa bunları görüşmeye hazır olduğunu açıkladı. Ancak şimdiye dek Kamboçya'dan bir cevap gelmedi. Bu arada, Vietnam, Kamboçya'da savaşa karşı olan 6 bin kişinin kurşuna dizildiğini açıkladı.

Belediye seçimleri sırasında gözdağı

7 Nikaragua'da geniş bir halk cephesi kuruluyor

Nikaragua'da Somoza rejimine karşı başlayan ayaklanmalardan sonra, ülkede var olan «Sandinist Cephesi» büyümeye ve geniş bir halk cephesine dönüşmeye başladı. Bir çok demokratik örgüt ve kişi cepheye katılıyor. Nikaragua'daki çatışmaların henüz durmadığı ve büyük kentlerde çatışmaların sürdüğü de bildiriliyor. Yapılan belediye seçimlerini protesto eden halkın % 80'i seçimlere katılmadı.

Etiyopya halk milisleri

8 Etiyopya, Somali işgal birliklerini püskürtüyor

Etiyopya'nın Somali'ye yaptığı barışçı çözüm çağrıları cevapsız kalınca, Etiyopya, topraklarını işgal etmiş olan Somali birliklerine karşı püskürtme harekatına geçti ve 70 kilometre kadar ilerledi. Etiyopya, aynı zamanda, Somali'ye yardım etmekte olan batı ülkeleri ve gerici Arap ülkelerini kınayarak, diplomatik ilişkilerini kesebileceğini açıkladı. Bu arada, Mısır'dan Somali'ye gitmekte olan bir nakliye uçağı Kenya tarafından mecburi işine zorlandı ve içinde, Mısır'ın Somali'ye gönderdiği savaş malzemesinin bulunduğu ortaya çıktı.

9 Rodezya ve Namibya'da yerli halkın savaşımı sürüyor

Rodezya'da ırkçı başbakan Smith'in «ılımlı» liderlerle anlaşmaya varmasından sonra bir açıklama yapan Zimbabwe Yurtsever Cephesi liderleri Nkomo ve Mugabe, Zimbabwe halkının gerçek temsilcisinin Yurtsever Cephe olduğunu söyleyerek, siyah çoğunluk rejiminin sağlanmasına dek savaşımlarını sürdüreceklerini açıkladılar. Aynı zamanda, Yurtsever Cephe'yi oluşturan ZAPU ve ZANU örgütlerinin tek bir parti ve ordu içinde birleşmek için yaptıkları çalışmaların sonuca yaklaştığı açıklandı.

Namibya'da siyah çoğunluk rejiminin kurulması için yapılan uluslararası görüşmeler de, Güney Afrika temsilcisinin çekilmesi ile yarıda kaldı. Görüşmelere, Kanada, ABD, Federal Almanya, İngiltere, Fransa, Güney Afrika ve SWAPO katıldı.

10 Terörizmle Mücadele Yasası onaylandı

F Almanya'da uzun bir zamandanberi tartışılan «terörizmle mücadele yasası» Federal Mecliste bir oy farkla onaylandı. Güvenlik kuvvetlerine istediği evi aramak, kimliği bulunmayanları gözaltına almak ve fikirleri hoşa gitmeyenleri sınır-dışı etmek gibi olağanüstü haklar tanıyan yasa, tartışmalara ve protestolara neden oluyor.

Tunus'un büyük kentlerinin caddelerinde hâlâ askerler devriye gezmektedir. Bu devriyeler bir caddede halk arasında dolaşırken görülüyor. (Foto: ABC)

Tunus'ta, sendikalarla hükümet arasındaki çelişki yoğunlaşıyor

TUNUS (ABC) Tunusta hükümetle sendika federasyonu arasındaki sürtüşmenin giderek yoğunluk kazandığı bildirilmektedir.

Geçtiğimiz Ocak ayı sonunda çıkan olaylardan sonra ülkede durumun sakin olduğu açıklanmıştır. Fakat, siyasal gözlemciler, isyanla Tunus'un yeni sürtüşmelere gebe olduğunu ifade etmişlerdir.

Bilindiği gibi Tunus, yirmi yıl içinde ABD'den yaklaşık 1 milyar dolarlık ekonomik yardım almıştır. Ülkenin ileri gelen devlet adamlarından Ahmet Bin Salah ve Başbakan Hedi Nouira'nın önderliğinde yürütülen çok liberal bir çizgi izleyen kalkınma planları, zengin-yoksul arasındaki uçurum giderek büyümüştür. İlk kalkınma planı uygulaması sırasında elde edilen % 5-8 dolaylarındaki kalkınma hızı, Tunus'un gelişmesine katkıda bulunmussa da, kalkınmada payı olan bir çok kurumun gereksinimlerini gözönüne almadığı için, giderek yoksul ama siyasal bilinç düzeyi yüksek geniş halk kitleleri yaratmıştır. Hükümet kalkınma politikasını, halkın alınan hükümet kararlarına mutlak bir biçimde uyması ilkesine göre yürütmektedir ki, bir süre sonra bu tutum yetersiz kalmaya başlamıştır.

Bağımsızlığın ilk kazanıldığı yıllarda ülke yönetimini elinde tutan Habib Burgiba ve çevresindeki seçkinler grubunun yerini, liberal ekonomi politikasıyla zenginleşen «Yeni zenginler» almaya başlamıştır.

İktidarın bir ölçüde el değiştirmesinin yanısıra, iktisadi ve siyasal özgürlükler konusunda geniş kitlelerin talepleri her geçen gün artmakta. Burgiba ise bu taleplere karşı etkin çözümler getirmekte yetersiz kalmaktadır. 74 yaşındaki Devlet Başkanı'nın özellikle soldaki yöneticilerine yönelik, sert önlemler alması, sorunu çözmekten çok genişletmiş, sendikacıların ağır hapis cezalarına çarptırılmaları büyük tepkiler yaratmıştır.

Tunus halkı arasında hükümetin uygulamalarını haklı bulan kimse kalmamıştır demek çok yanlış bir ifade olmayacaktır. Sendika Genel Sekreteri Habib Achour'un «Aşırı akımları izlemek ve devleti yıkmaya teşebbüs» iddiasıyla yargılanmasını, halk çok budalaca bulmaktadır. Bilindiği gibi Habib Achour bağımsızlık mücadelesinde Burziba'ya yardımcı olmuş, bunu izleyen yıllarda faal parti ve parlamento üyeliği çok başarılı geçmiş, halk arasında sevilen bir politikacıdır. Bağımsızlık savaşı kahramanının haksız iddialarla yargılanması, halkı hükümetten uzaklaştırmaktadır.

Irak'ta 3 Bakan görevden alındı

BAĞDAT-(ANKA) - Irak'ta aralarında Kürdistan işlerinden sorumlu devlet bakanının da bulunduğu üç bakan, görevlerinden alınmıştır. Resmi Irak Haber Ajansı, kabine değişikliği ile ilgili kararnamenin yayınlandığını bildirmiştir.

Bu arada bakanların görevlerinden uzaklaştırılma nedenleri hakkında bir açıklama yapılmamış olmasına rağmen Bağdat'taki diplomatik gözlemciler, kararın, Irak ile Suriye arasındaki yakınlaşma girişimleri ile ilgili olabileceğini öne sürmektedirler.

İşçi memur ayrımı konusunda yeni bir adım

TÜS-DER, 30 kuruluşa çağrı yaparak işçi, memur ayrımını tanımlayan yasada değişiklik önerdi

- TÜS-DER'in önerisi gerçekleşirse, kamu kuruluşlarında genel politika tesbiti, araştırma, planlama ve programlama, yönetim ve denetim işlerinde çalışanlar dışında herkes "işçi" sayılacak
- Açıklamada memurların toplusözleşmeli, grevli sendika hakkına kavuşmasının en acil sorun olduğu belirtildi
- *Çağrı metninde 657 sayılı yasanın işçi-memur ayrımını tamamlayan 4. maddesinin değiştirilmesi öngörülüyor*

İSTANBUL (İSTA)

Tüm Sağlık Elemanları Birleşme ve Dayanışma Derneği (TÜSDER) dün 30 demokratik kuruluşa yazılı bir çağrı yaparak, işçi-memur ayrımını düzenleyen yasada değişiklik yapılması için güçbirliği yapılmasını önermiştir. TÜS-DER'in çağrısında belirtilen şekilde yasa değişikliği gerçekleştiği takdirde, kamu kuruluşlarında, genel politika tesbiti, araştırma, planlama, programlama, yönetim ve denetim gibi işlerde görevli olan personel dışında tüm çalışanlar «işçi» statüsüne geçecekler ve böylece «grevli, toplusözleşmeli sendikalaşma hakkını» kazanacaklardır.

TÜS-DER Genel Başkanı Hasan Fehmi Mavi'nin imzası ile yapılan yazılı çağrıda memurların grevli, toplusözleşmeli sendikalaşma hakkına kavuşmasının bugün için en acil sorun olduğu na işaret edilmektedir. Ancak, bunun gerçekleşmesinin bir Anayasa değişikliği gerektirdiği belirtilmekte ve şöyle denmekte dir:

«Parlamento'nun bugünkü durumuyla Anayasa'nın bu madde sinin değiştirilme olanağı memen hemen yoktur.»

TÜS-DER, Ankara'daki Genel Merkezinde 11 Mart günü saat 14.00'de sorunu görüşmek üzere toplantıya çağrılan 30 örgüt arasında ağırlığı memur kuruluşları taşımakta, ayrıca DİSK ve TÜRK-İŞ'ten de temsilci istenmektedir.

Çağrı metninde, 657 sayılı yasanın işçi - memur ayrımını tanımlayan 4. maddesinin değiştirilmesi öngörülmektedir. Halen yürürlükte olan yasadaki 4. madde «mevcut kuruluş biçimine bakılmaksızın, devlet ve diğer kamu tüzel kişiliklerince genel idare esaslarına göre yürütülen asli ve sürekli kamu hizmetlerini ifa ile görevlendirilenler, bu kanunun uygulanmasında memur sayılır» denmektedir.

TÜS-DER'de yasa değişikliği önerisinde ise memur sayılanlar bu kuruluşlarda «genel politika tesbiti, araştırma, planlama, programlama, yönetim ve denetim gibi işlerde görevli olanlarla» sınırlandırılmaktadır.

KİMLERE ÇAĞRI YAPILDI

TÜS-DER Genel Başkanı Hasan Mavi'nin konuyu görüşmek üzere 11 Mart günü toplantıya çağırdığı örgütler şöyle sıralanmaktadır:

Ankara Tabip Odası, BANK-DER, Biologlar Derneği, Demiryolu Memurları Dernekleri Federasyonu, DİSK, Enerji-Der, Fizyoterapistler Derneği, Genel-Der, Haber-Der, Kimyagerler Derneği, POL-DER, Sıtma Savaş Memurları Derneği, SHM-DER, Türk-İş, Tıbbi Teknologlar Derneği, TÜMÖD, TÜMAS, TRT-DER, Türk Tabipler Birliği, TMMOB, TÜMZERBANK - DER, T.H. Sağlığı Memurları Derneği, TÜTED, TÜM-DER, Türkiye Ziraatçılar Derneği, Türk Veteriner Hekimleri Derneği, T. Hemşireler Derneği, TÖB-DER, TÜM-PERSONKON, TÜM-OR-DER.

ÇAĞRIDA NE DENİYOR?

TÜS-DER Genel Başkanı Hasan Fehmi Mavi'nin 30 demokratik memur kuruluşuna gönderdiği çağrıda özetle şöyle denmektedir:

«Bilindiği gibi memurların sendikalara ve siyasi partilere üye olmaları, Anayasamızın 119'uncu maddesi ile yasaklanmıştır. Yani Anayasamızın bu maddesi değişmedikçe «memurların» sendikal ve siyasal haklara sahip olma olanağı yoktur. Parlamentonun bugünkü durumuyla Anayasanın bu maddesinin değiştirilme olanağı hemen hemen yoktur.

İşçiler ise, bugün sınırlı da olsa sendikal ve siyasal haklara sahiptirler. Bu hakkı koparakopara almışlardır.

Bu durumda çalışanların işçi-memur ayrımı yapılmaksızın ayrı sendikal haklara sahip olmaları bugün için memur denilen kimselerin işçi statüsüne geçmeleriyle mümkündür. Bunun ise derneğimiz, 657 sayısı Devlet Memurları Yasa'sının 4'üncü maddesinde bir değişiklik yapılarak, müsteşarların, genel müdürlerin, vekillerinin illerdeki tem silcilerinin, yani yöneticilerin dışında kalan tüm çalışanların işçi statüsüne geçmeleriyle sağlanacağı inancındadır.

Sizden dileğimiz şudur:

1 — Memurların sendikal haklara kavuşması konusunda derneğimizin önerdiği yasal düzenlemeyi uygun görüyor musunuz?

2 — Uygun görüyorsanız, yasadaki değişiklik önerinizi.

3 — Uygun görmüyorsanız ne denlerini ve uygun gördüğünüz düzenlemeyi, 11 Mart 1978 tarihinde yapılacak toplantıya katılarak bildirmenizi diler, saygılar sunarız.»

Eski yasa

657 Sayılı Yasa'nın
İşçi-Memur tanımını yapan 4. maddesi
(Yalnızca değiştirilecek bölüm yazılmıştır)

Madde: 4) Kamu hizmetleri memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle görülür.

A—Memur,

Mevcut kuruluş biçimine bakılmaksızın, Devlet ve diğer kamu tüzel kişiliklerince genel idare esaslarına göre yürütülen asli ve sürekli kamu hizmetlerini ifa ile görevlendirilenler, bu kanunun uygulanmasında memur sayılır.

Yukardaki tanımlananlar dışında ki kurumlarda genel politika tesbiti, araştırma, planlama, programlama, yönetim ve denetim gibi işlerde görevli ve yetkili olanlarda memur sayılır.

Değişiklik önerisi

Madde: 4) Kamu hizmetleri; memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle görülür.

A—Memur,

Mevcut kuruluş biçimine bakılmaksızın, Devlet ve diğer Kamu Tüzel Kişiliklerince genel idare esaslarına göre yürütülen asli ve sürekli kamu hizmetlerini ifa ile görevlendirilen, kurumlarda genel politika tesbiti, araştırma, planlama, programlama, yönetim ve denetim işlerinde görevli ve yetkili olanlar memur sayılır.

B—Sözleşmeli personel
(Aynen)

C—Geçici Personel
(Aynen)

D—İşçiler
(Aynen)

NOT: 1398 Sayılı Yasanın 5. ve 657 Sayılı Devlet Memurları Yasasının 1897 sayılı yasanın 1. maddesi ile değişik şekli de yukardaki değişikliğe uygun olarak değiştirilecektir.

Varan:3

NETAŞ'da yeni bir yolsuzluk daha

Sağlam kablolar "hurda,, diye satılmak istenmiş!

İbrahim ERGÜN

- PTT'nin Anadolu'daki fabrikalarından gelen iade kablolar için yetkili tarafından kullanılabilir raporu verildiği halde, Müdür Erol Yontuç'un emriyle hurda adı altında Yeni Yol Firması'na satıldığı saptandı
- Sağlam kablolar Tunç Olcayto ve Münip Gürol'un da sahibi bulunduğu Yeni Yol Firması'na satılırken alıcı olarak Tunç Olcayto'nun kayınvalidesi gösterildi

Northern Electric Telekominikasyon (NETAŞ) fabrikasında yapılan yolsuzluklara bir yenisi daha eklenmiştir. PTT'nin Anadolu'daki işyerlerinden gelen iade kablolar hakkında hurda bölümü yetkilileri **«kullanılabilir»** şeklinde rapor verdikleri halde, fabrika müdürlerinden Erol Yontuç'un emri ile bu kabloların hurda olarak **Yeni Yol Hurdacılık Firmasına** satıldıkları saptanmıştır. Tunç Olcayto ve Münip Birol'un da ortak olduğu Yeni Yol Firmasına satılan malların alıcısı olarak Tunç Olcayto'nun Kayınvalidesi gösterilmiştir. Öte yandan Türk Kablo fabrikasından Netaş Kablo bölümü çalışanlarına hediye olarak gönderilen elbiselik kumaşların Münip Birol ve arkadaşları tarafından 137 lira üzerinden fatura kesilerek bekçilere elbise olarak diktirildiği de öne sürülmüştür

Alman bilgilere göre, Adana Dörtyol PTT santralinden Netaş'a gönderilen iade kabloların hurda olup olmadığının tesbit için kurulan komisyona bildirilmeden Erol Yontuç tarafından Yeni Yol Firmasına satılmak istenmiştir. Yeni Yol Firmasında çalışan Hüseyin isimli bir kişice bu kablolar arabaya yüklenmiş ve Erol Yontuç tarafından verilen bir çıkış kağıdı ile işyerinden çıkarılmak istenmiştir. Ancak hurda bölümü şeflerinden Bülent Sözeri, bu kabloların kullanılacağını bildirerek arabadan boşaltırmış ve hurda komisyonu da bu kabloların kullanılacağı yolunda bir rapor vermiştir.

Ancak aradan kısa bir süre geçtikten sonra depodan çıkarılan aynı mallar, özel olarak yapılan sandıklar içinde fabrika işçisi **Ferhat Bayraktarbaşı'nın** kullandığı Bedford marka bir kamyon ile Yeni Yol Fabrikasına gönderilmiştir. Netaş çalışanlarının şikâyetleri üzerine Ulaştırma Bakanlığı ile PTT Genel Müdürlüğü tarafından gönderilen müfettişler soruşturma neticesinde satılan kabloların satışını yapanlarda kusur bulmuş ve özellikle bu konuda Erol Yontuç'un kusurlu olduğu belirtilmiştir.

Hurdaları alma işlemini Yeni Yol Firması adına Tunç Olcayto'nun Kayınvalidesi üzerine gösterilip kabloların satılmasından sonra açılan soruşturmayı yürüten Müfettiş Kadri Kutlu'nun da olayı örtbas etmek için 750 bin lira rüşvet aldığı Netaş çalışanları tarafından ileri sürülmüştür.

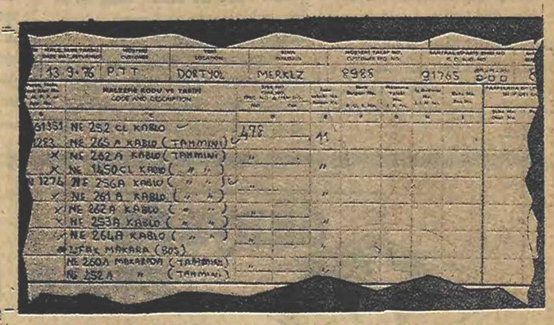
MURAT DOĞRAMA DA ÖDÜLLENDİRİLİYOR.

PTT'nin Anadolu'daki işyerine malzeme göndermek için kendi arabalarını kullanmalarına karşın Netaş Müdürü Erol Yontuç ve arkadaşları, sahte faturalar kesip sanki bu arabalar dışarıdan tutulmuş gibi göstermişler ve bu yolla da Netaş binlerce lira zarara sokulmuştur. Netaş çalışanlarından alınan bilgiye göre bu iş için Ümraniye'de faaliyet gösteren Murat Doğrama Atölyesinin sahibi Mesut Kırsaç kullanılmıştır. Telefon malzemeleri Mesut Kırsaç üzerine kayıtlı olan kamyonla gönderildiği halde Erol Yontuç, malzemeleri PTT'nin arabalarıyla gönderilmiş gibi sahte makbuz kesmiştir. Bu iş için kullanılan «Murat Doğrama» sahibi de ödüllendirilmiş ve kendisine malzeme konmak için kullanılan sandıkların yapımı ihalesi verilmiştir.

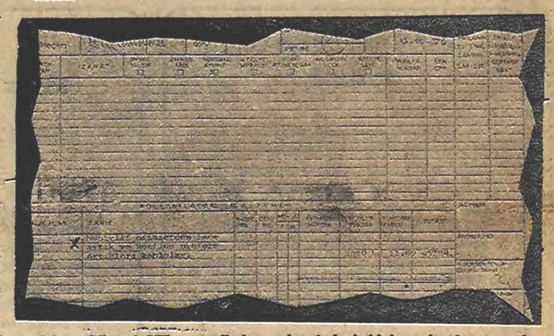
HEDİYELİK ELBİSELER, BEKÇİLERE İŞ ELBİSESİ DİKTİRİLİYOR..

Öte yandan Türk Kablo fabrikasından Netaş Kablo bölümünde çalışan işçilere hediye edilmek üzere gönderilen elbiselik kumaşların da eski Müdür ve Yeni Yo Hurdacılık firması sahiplerinden Münip Birol tarafından Netaş bekçilerine iş elbisesi olarak diktirildiği ve 137 lira üzerinden fatura kestirildiği de Netaş çalışanları tarafından ileri sürülmüştür. Bu konuda görüştüğümüz fabrika çalışanları, Münip Birol ve arkadaşlarının sanki fabrika bekçilere elbise almış gibi gösterip 137 lira üzerinden fatura kestirip hediye olarak gönderilen elbiselik kumaşlardan da binlerce lira yolsuz para sağladıklarını söylemişlerdir. Netaş çalışanları yolsuzluk yapanların ödüllendirildiğini ve yolsuzluğa adı karışanların tüm akrabalarının işyerine alındığını da belirtmişlerdir.

BELGELER

Adana Dörtyol PTT santralinden NETAŞ'a gönderilen iade kablolar listesi

Adana Dörtyol PTT santralinden gelen iade kabloların hurda olup olmadığının tesbitinin yapılmadığını gösteren malzeme hareket fişi

Batı Berlinli komünistler, Afrika Kurtuluş hareketleri için bağış toplayan üvelerinin tutuklanmasını protesto etti

BERLİN, (ANKA-DPA)

Batı Berlin Komünist Federaşyonu, kent yetkililerini, Afrika'daki Kurtuluş Hareketleri için bağış toplayan üyelerinin tutuklanmasını protesto etmiştir. Komünist Federasyonu (KBW) üyesi 23 kişi, Zimbabwe (Rodezya)'da ırkçı beyaz azınlık rejimine karşı mücadele eden kurtuluş örgütlerine gönderilmek üzere bağış topladıkları bir sırada, kanunsuz olarak bağış topladıkları ve sloganlar yazarak duvarları kirlettikleri gerekçesiyle polis tarafından gözaltına alınmışlar ve mahkemede tutuklanmışlardı. Kent yetkililerinin tutumunu protesto eden örgüt yönetcileri, hükümetin bu davranışla ırkçı rejime arka çıktığını öne sürmüşlerdir.

ABD, Suriye ve Lübnan Devlet Başkanları ile temasiar yürütüyor

BEYRUT (ANKA - DPA)

Lübnan'da son günlerde yeniden yoğunlaşan gerginliğin giderilmesi için ABD hükümetinin, Suriye Devlet Başkanı Hafız Esad ve Lübnan Cumhurbaşkanı Elias Sarkız ile sürekli temas halinde olduğu bildirilmiştir. Lübnan'da Fransızca yayınlanmakta olan sağcı «Le Reveil» gazetesi, bu konudaki haberinde, açıklamanın Arap gazetecileriyle yaptığı bir sohbet toplantısı sırasında ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance tarafından yapıldığını bildirmiştir.

Öte yandan, bir süre önce Suriye Barış Gücü birlikleri ile Lübnan Ordusu askerleri arasında 150 kişinin ölmesiyle sonuçlanan kanlı çarpışmaların sorumlularını saptamak üzere kurulan özel asker soruşturma komisyonunun, çalışmalarına Pazartesi günü başlayacağı açıklanmıştır. Bilindiği gibi komisyon, iki taraftan da üçer yüksek rütbeli subaydan meydana gelmektedir.

Çin 5. Ulusal Hak Kongresi gelecek hafta toplanıyor

PEKİN, (ANKA-DPA)

Çin'de uzun süredir beklenen 5.nci Ulusal Halk Kongresinin, büyük bir olasılıkla gelecek hafta içinde toplanacağı belirtilmektedir.

«Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı Beşinci Ulusal Komitesi» nin toplantısı ile ilgili olarak yapılan resmi bir açıklamada, toplantının 24 Şubat tarihinde yapılacağı belirtilmiş, ve Beşinci Ulusal Komite için açıklanan gündemde, **«komite üyelerinin gözlemci olarak 5'nci Ulusal Halk Kongresi'ne katılacakları»** da bildirilmiştir.

Çin'in çeşitli bölgelerinden gelecek 3000 delegenin katılması ile toplanacak olan kongre'nin ülke'nin yöneticileri ve anayasa değişiklikleriyle ilgili kararlar alması beklenmektedir.

Beşinci Ulusal Halk Kongresi'nin normal toplantı tarihinin geçen yılın sonbaharında olduğu, ancak **ÇKP Başkanı Hua Kuo Feng'in** isteği ile bu toplantının yeni yılın başına ertelendiği bildirilmektedir.

Salazar tarafından öldürülen 32 anti-faşist savaşçının külleri Lizbon'a getirildi

LİZBON (ANKA-DPA)

Portekiz başkentinde, hükümet, sendikalar ve tüm partiler tarafından ortaklaşa düzenlenen büyük bir faşizm aleyhtarı gösteri yapılmıştır. Gösteri sırasında, eski diktatör Salazar'ın faşist rejimine karşı savaşırken şehit düşmüş 32 anti-faşist savaşçının külleri, Cape Verde Adasından getirilerek Başkentteki Sao Jao mezarlığında hazırlanan özel bir yere konmuştur. Eski Portekiz Diktatörü Salazar, Cape Verde Adasında siyasi tutukluların kapatıldıkları büyük bir toplama kampı kurdurmuştu.

TELEVİZYON

19.00 BEYAZ YUNUS
Yapacak ödevini yokmu?

19.25 EVRENDE İKİ KONUK
Küçükler için yararlı
Yapım: Gülseren Çarkıcı-Zekeriya Kabadayı.

20.00 HABERLER

20.45 ÇAĞDAŞ EDEBİYAT DİZİSİ
Mutsuzlar İlk Bölüm

21.20 TÜRK KLASİK MÜZİĞİ KOROSU Sevenlere

22.00 SANATÇININ DÜNYASI
Yapım-Yönetim: Şehiban Durgun.

22.30 GÜNE BAKIŞ

RADYOLAR

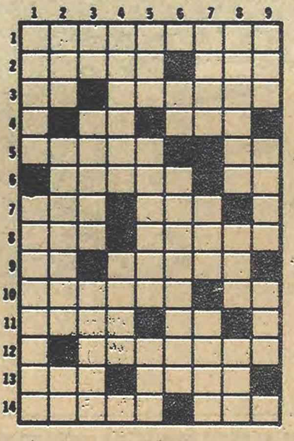
TRT 1

05.00 Açılış
05.05 Türküler, Şarkılar
06.00 Kısa Haberler
07.00 Kısa Haberler
07.02 Köye Haberler
07.30 Haberler
07.45 Sabahtan Sabaha
09.00 Kısa Haberler
09.02 Kadın Dünyası
10.00 Kısa Haberler
10.01 Arkası Yarın
11.00 Kısa Haberler
11.05 Okul Radyosu
12.10 Öğle Üzeri
12.55 Reklamlar
13.00 Haberler
13.15 Oyun Havaları
14.32 Enstrümantal Hafif Müzik
15.00 Kısa Haberler
15.01 Sizlerle Birlikte
16.05 Okul Radyosu
17.00 Kısa Haberler
17.02 Akşama Doğru
18.00 Kısa Haberler
18.01 Çocuk Bahçesi
19.00 Haberler
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Şarkılar
21.00 Kısa Haberler
21.02 Türküler Geçidi
21.20 Tangolar
21.40 Güfteler ve Söyledikleri
23.00 Haberler
23.10 Beraber ve Solo Şarkılar
23.40 Türküler
24.00 Kısa Haberler
00.02 Programlı Müzik
00.55 Kısa Haberler
01.00 Kapanış

TRT2

08.00 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
09.30 Türküler
09.45 Müzik Sözlüğü
10.15 Şarkılar
10.30 Ruh Sağlığı
10.50 Küçük Konser
11.20 Şarkılar
11.50 Deyişler ve Ezgiler
12.20 Bilim ve Hayat
12.40 Şarkılar
13.00 Haberler
13.15 Hafif Müzik
13.30 Olayların İçinden
14.00 Türküler
14.45 Şarkılar
15.00 Yabancı Dil
15.30 Şarkılar
16.20 Arkası Yarın
16.40 Türk Halk Müziğinden Seçmeler
17.00 Büyük Eserler
18.00 Türk Halk Müziği
18.30 Sözden Saza
18.50 Hafif Müzik
19.00 Haberler
19.30 Türküler
19.45 Küçük Koro
20.15 Çağdaş Türk Sanat Müziği
20.30 Olayların İçinden
21.00 Şarkılar
21.15 Sanatçı Gözüyle Kentler
21.35 Melodiler Geçidi
22.02 Yaş-Kur Saati
23.00 Gece Konseri
23.30 Haberler
23.35 Solistlerden Seçmeler
23.55 Kapanış

BULMACA

SOLDAN SAĞA:
1 — Halk üzerine baskı ve zulmün olmadığı, üretici araçlarının mülkiyetinin bütün halkın elinde olduğu toplumsal sistem. 2 — Fark - Bir renk (eski dilde). 3 — TERSİ. Yabani hayvan yakalama işi - İlgisiz. 4 — Gümüş madeninin simgesi - Büyük. 5 — Kişi - Beyaz. 6 — Delil - Boru Sesi. 7 — Sene - SSCB'de bir milliyet. 8 — Bir erkek adı - TERSİ. Bir ilimiz. 9 — Hitlerci subayların kısa adı - İnsaf. 10 — TERSİ. Kırlaşmış - TERSİ. Türkiye'nin trafikte simgesi. 11 — Karadeniz'e açılan bir deniz - Güneydoğuda bir ürünü. 12 — Soyaçekim. 13 — İyi, güzel - Gazete, dergi izleyicisi. 14 - Yiyeceklerin saklandığı oda - Demir yol.

YUKARIDAN AŞAĞIYA:
1 — Siyasetin şiddet araçlarıyla devamı - Dayamak. 2 — İnce örgü - Kafası çalışmayan. 3 — Stronsiyumun simgesi - Halk - Bir yabani hayvan. 4 — Mücadeleden bezmiş olan - Ön karşıtı. 5 — Fakat - Garip - Bir peynir çeşidi. 6 — İlgi zemiri - Şehadet. 7 — Bayındırlık - Halkın sırtına yüklenen - Bir emir. 8 — Kayıp, yitik (eski dilde) - Geniş değil - TERSİ. Bir böcek. 9 — Kontrgerilla ile birlikte çalıştığı iddia edilen Türk İstihbarat örgütü - Yoksul halkın belini bükenler - Bütün.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:
SOLDAN SAĞA:
1 — Diyalog. 2 — Emek - Laik. 3 — vA - Fetiş. 4 — Lakap. 5 — Epik - Ya. 6 — Tok - Kazan. 7 — IlarzA. 8 — tidheT - Ka. 9 — Otel - elaL. 10 — rI - Ankara. 11 — aktA - Tr. 12 — Mal - madA. 13 — İlerici. 14 - Nakit - Naz.

YUKARIDAN AŞAĞI:
1 — Devlet - Toraman. 2 — İma - Politika. 3 — Ye - Likide - İlik. 4 — cEfeK - Anlat - Li. 5 — Ek - krE - nameL. 6 — Oita - Aztek - Ar. 7 — Galp - zA - La - Din. 8 — İş - yA - Kartaca. 9 — Ak - Bankalar - İz.

TİYATRO

ANKARA

DEVLET TİYATROLARI:
KÜÇÜK TİYATRO: (11 11 69) «Sekiz Kadın» Pazartesi hariç her gün 15.00-20.30.
YENİ SAHNE (11 72 40) «Aklı Başında Bir Adam» Pazartesi hariç her gün 15.00-20.30
ALTINDAĞ (16 59 02) «Babnevi» Pazartesi hariç her gün 15.00-20.30
ANKARA DEVLET OPERA VE BALESİ: (11 24 30 - 21 30 19) Pazartesi «Midas'ın Kulakları» (F. Tüzün), Çarşamba «La Traviata» (G. Vendi), Perşembe «Üçlü Bale», Cumartesi «Yarasa» (J. Strauss) 20.30.

ÖZEL TİYATROLAR:
ÇAĞDAŞ SAHNE (27 77 01) Arturo Ui'nin Önlenebilir Yükselişi 16.45.18.15.

AST (17 56 31)
«Sekincali Piyade» Pazartesi hariç her gün 15.30-18.30-20.30. (Pezartesi film gösterileri)
MGA SEBEZLİ-TOLGA AŞKINER (25 08 16)
«Nalınlar» Pazartesi hariç her gün 18.30-21.15.
ANKARA BİRLİK (29 62 80) «Güneşin Katili» 16.00-20.30.

İSTANBUL

ŞEHİR TİYATROLARI:
FATİH: (26 53 80) «İşgal» Perşembe, Cuma C.tesi 21.00, C.tesi 15.00. «Yolcu» Çarşamba 21.00, Pazar 15.00 ve 18.00. «Palyaço» (Çocuk Oyunu) Pazar 11.00.
HARBİYE: (40 77 20) «Eşeğin Gölgesi» Pazar, Pazartesi, Salı dışında her gece 21.00 C.tesi 15.30 «Coriolanus» Pazar 15.30. «Hadi Öldürsene Canikom» Pazar 18.30.
KADIKÖY: (36 31 21) «Hülleci» Çarşamba, Perşembe 21.00 «Büyük İkramiye» Cuma 21.00. C.tesi 15.30. «Sapak» C.tesi 21.00. Pazar 15.30 ve 21.00.
TEPEBAŞI DENEME SAHNESİ: (44 79 58) «Cesaret Ana ve Çocukları» Çarşamba, Perşembe, Cuma 18.30, C.tesi 15.30 ve 21.00 Pazar 15.30.
ÜSKÜDAR: (33 03 97) Pazartesi, Salı oyun yok. «Ay Işığında Şemata» Her gece 21.00 C.tesi 15.30. «Yorgun Savaşçı» Pazar 15.30. «Toranta Bcbu'ya Mektuplar» Pazar 13.00. «Birlikten Kuvvet Doğar» (Çocuk Oyunu) Çarşamba 14.30 Pazar 11.00.

ÖZEL TİYATROLAR:
DOSTLAR TİYATROSU:
«Devrik Süleyman» (Anya Manya Tiyatrosu) Salı, Pazar 21.30. Çarşamba, C.tesi 15.30 ve 18.30, Perşembe, Cuma 18.30. Pazar 15.30 ve 21.30. «İkili Oyun» (Küçük Sahne) Çarşamba 15.15, Perşembe, Cuma, C.tesi, Pazar 18.30.
DEVEKUŞU KABARE: (44 46 75) «Çıktık Açık Alınla» P.tesi dışında 21.30, Çarşamba, C.tesi, Pazar 18.30.
ÇEVRE TİYATROSU: (25 01 78) «Olur Böyle Vokalar» P.tesi, Salı dışında her gece 21.15, C.tesi, Pazar 15.00 ve 21.15.
KENT OYUNCULARI: (46 35 89) «Bir Daha Oyna» Salı, Perşembe 21.15, Çarşamba 15.00 ve 21.15. «Seneye Bugün» Cuma 21.15. «Yürüyen Geceyi Dinle» C.tesi 18.00 ve 21.15. Pazar 15.00 ve 18.15.
A. POYRAZOĞLU, K. ABAY TİYATROSU: (K. Sahne 49 56 52) «Bizim Sınıf» P.tesi dışında 21.15, Çarşamba 18.30, C.tesi, Pazar 15.30.
G. ÖZCAN-G. ÜLKÜ TİYATROSU: (46 80 91) «Yeter Artık» P.tesi dışında her gün 21.00, C.tesi, Pazar 16.00.

MİNİ YORUM

«JOKOND İLE Sİ-YA-U»

Nazım Hikmet'in yazdığı «Taranta Babu'ya Mektuplar» ve «Jokond ile Si-ya-U» adlı destan - şiirler Üsküdar Şehir Tiyatrosu'nda sahneleniyor. Slayd, spot ışığı, müzik efektleriyle desteklenen gösterilerde şiirleri Zeliha Berksoy büyük başarıyla canlandırıyor. Her iki gösteriyi Ergin Orbey yönetmiş.

MUTLAKA GÖRÜLMELİ

SİNEMA

ANKARA

SİNEMA BATI (18 83 23) Gecelerin A
Cem A. Delon. 12.15-14.30-16.45-19.21.15
KIZILIRMAK (25 53 93) Animal/Hayvan (4. hafta) (R) J. P. Belmondo-R. Welch 14.15-16.30-18.45-21.15.
K. DERE/ÇANKAYA:
ÇANKAYA (28 07 80) Taksi Soförü (2. hafta) (R) K. İnanır-B. Alkan 14.30-16.45-19-21.15.
SİNEMA AKÜN (27 76 56)
Suspiria (4. hafta) (R)
12.15-14.30-16.45-21.15.
TALİP (28 00 39) Adalar Güzeli (2. hafta) (R) Z. Arcye - Beba Beglini 14.30-16.45-19.00-21.30.
MALTEPE:
DERYA (29 96 18) Çöpçüler Kralı (R) K. Sunal-A. Gruda 12.15 devamlı.

BAHÇELİEVLER:
ARI (13 48 73) Kelebek (3. hafta) (R) S. Mc. Queen-D. Hofmann 14-16.15-18.30.21.00.

İSTANBUL

BEYOĞLU:
AS (47 63 15) Kelebek (4. hafta) S. Mc Queen (Rİ)
EMEK (44 84 35) Kartal Kondu (3. hafta) M. Caine (Rİ)
DÜNYA (49 93 61) Zaman Durse da (Rİ)
PİTAŞ (49 93 61) Hedefteki Adam. A. Quinn (Rİ)
KONAK (48 26 06) Hedefteki Adam A. Quinn (Rİ)
LALE (44 35 95) Babanın Evlatları T. Akan
YENİ MELEK (44 42 89) Kelebek (4 hafta) S. Mc Queen (Rİ)
İSTANBUL:
İPEK (22 25 13) Yensın Bu Dünya A. Şenses. 2. Kan - K. İnanır-N. Nazır
ŞAFAK (22 25 13) Kelebek (3. hafta) S. Mc Queen (RT)
KADIKÖY:
REKS (36 01 12) Babanın Evlatları - T. Akan.
SÜREYYA (36 06 82) Tüm Bir Yaşam G. Becaud (RF)
ÜSKÜDAR (33 24 75) 1- Memis-B. Nazar 2- Muz Sever misin-M. İnselel.

ÖNEMLİ TEL.

ANKARA

Demiryolları Danışma: 11 06 20
Türk Hava Yolları Danışma: 22 27 20.
Yangın: 00
Sıhhi İmdat: 06 - 24 13 20
Elektrik Havagazı arıza: 29 34 25
Su arıza: 19 55 15
Belediye Zabıtası şikâyet: 24 32 85
Trafik şikâyet: 19 33 81 - 19 33 82
Karayolları Haberalma: 17 49 93
Ankara Hastanesi: 19 21 80
Atatürk Sanatoryumu: 14 30 86
Doğumevi: 24 22 93
Tıp Fakültesi Hastanesi: 19 21 60
Belediye Hastanesi: 25 06 05

İSTANBUL

YANGIN:
Fatih ... 24 11 24
Beşiktaş ... 48 33 84
Sarıyer ... 62 14 06
Adalar ... 51 60 81
Beyoğlu ... 40 77 77
Üsküdar ... 33 20 30
Kadıköy ... 36 08 72
Bakırköy ... 71 64 66
İstinye ... 63 60 20
TREN:
Haydarpaşa: 36 04 75 - 36 20 63
Sirkeci: 27 00 50
VAPUR:
Şehir Hatları Danışma: 44 42 33
Deniz Yolları Danışma: 49 18 96
UÇAK:
Teksim: 45 24 54
Sirkeci: 22 88 88 - 28 48 08
Gümüşsuyu: 45 70 55

NÖBETÇİ ECZANELER

ANKARA

BAHÇELİEVLER:
UFUK (Fen Fakültesi No: 27/A, 13 43 31), GÜLEN (Sondurak 7. Cad. No: 59/3, Tel: 13 61 54), KOÇUM (Emek Mah. 8. Cad. No: 2).
YENİMAHALLE:
YAŞAM (Akın Cad. Taşkın Sokak No: 37/H, Tel: 15 35 06), HANDAN (Demirtevler 1. Cad. No: 2), NURAL (Ivedik Cad. No: 418/A).
CEBECİ:
ZAFER (Dikimevi Meydanı No: 35, Tel: 19 38 98), FATİH (Maske Cad. No: 73), ATALAY (Kıbrıs Cad. No: 18/B).
KAVAKLIDERE,ÇANKAYA:
FARABİ (Çankaya Çevre Sokak No: 1/A, Tel: 17 48 95), OĞUZ (Beşit Galip Cad. No: 38/A), ONURLAR (Ayrancı Hoşdere Cad. No: 165/A), KALYON (Kavaklıdere Tunalı Hilmi Cad. Büklüm Sokak No: 54/1)
YENİŞEHİR-KIZILAY:
TUNCA (Meşrutiyet Cad. No: 41/36, Tel: 18 00 67), ANITTEPE (Anittepe Gençlik Cad. No: 16/A, Tel: 17 53 63), KILIÇ (Gazi Mustafa Kemal Bulvarı No: 20/14, Tel: 17 48 96), ERENKÖY (Sakarya Cad. No: 22/A, Tel: 12 66 00), İLKNUR (Ziya Gökalp Cad. No: 37/B).
SAMANPAZARI,ULUS:
ANAFARTALAR (Anafartalar Cad. No: 20, TEL: 11 58 50), YENİUĞUR (Hükümet Cad. No: 20/A, Tel: 11 38 22), SAYIN (Hacettepe Hastanesi Karşısı No: 45/A, Tel: 11 90 90).
ALTINDAĞ:
GÖZCAN (Yenidoğan Asfalti No: 123), ARI (Aydınlıkevler Çevreli Sokak No: 108), GÜRLER (Keçiören Tepebaşı Dalgıç Sokak No: 3/11), KIRSEHİR (Etlik Giresun Cad. No: 23), ERTEN (Ulubey Mah. Ana Cad. No: 887/E), YAVUZ (Gülhane Askeri Tıp Akademisi Karşısı No: 2/17).
SİNCAN:
YENİ CEYLAN (Vatan Cad. Bila No.)
GÖLBAŞI:
ÖZSOY (Konya Yolu üzeri No: 104/A).

İSTANBUL

BEYOĞLU:
GALATASARAY (44 07 86), NURTAÇ (49 55 63), NUR (Cihangir), DERBEOYU (494308), CAN (49 30 50), KULEDİBİ (44 82 13).
BEŞİKTAŞ:
GÜNSELİ (47 15 11), SÜRMEN (İhlamur Cad. Odalar Sokak No: 7), ÇINAR (Akatlar Zeytinoğlu Sokak No: 1), DERBEOYU (40 22 71), BEBEK (63 61 75).
ŞİŞLİ:
YENİ ŞİŞLİ (48 00 79), TÜCÜN (48 58 11), DİLMEN (47 52 79), NEŞE (66 68 02), H. DEVA (Gültepe)
SARIYER:
GÜÇLÜ (62 17 58), NEŞE (65 15 14).
FATİH:
SEMRA (25 00 75), ÇIRÇIR (Haydar Cad. No: 9), NUH (25 14 32)
EMİNÖNÜ:
ÜNİVERSİTE (28 27 54), NURUOSMANİYE (26 27 25), ŞEHZABAŞI (Şehzadebaşı Cad. No: 8).
EYÜP:
TÜRKAY (Yusuf Mühlis Paşa Cad. No: 36), İSTANBUL (79 15 21), KARTALTEPE (Bayrampaşa Cicoz Yolu No: 38), GÜNER (21 65 51), LEVENT (21 85 09).
ZEYTİNBURNU:
ZALOĞLU (Soyit Nizam Cad. No: 68).
GAZİOSMANPAŞA:
YONCA (78 06 70), SAĞLIK (Küçükköy Cengiz Topel Cad. No: 153/A).
KADIKÖY:
ÇARŞI (36 20 85), ARUN (37 49 58), ÇAĞRI (Helitoğa Cad. No: 69-30), BİNZET (58 13 90)
ÜSKÜDAR:
ASDAHAN (Atlas Çıkmazı No: 3), BÜLENT (Pazarbası Nuh Kuyusu Cad. No: 195)
KARTAL:
FİLOĞLU (53 39 76), YENİ (54 07 27), TUBA (Maltepe Sağdat Cad. No: 123/B), HASAN CEYHAN (55 29 70).
ADALAR:
DENİZ (Kınalıada), FENİ (Büyükada).

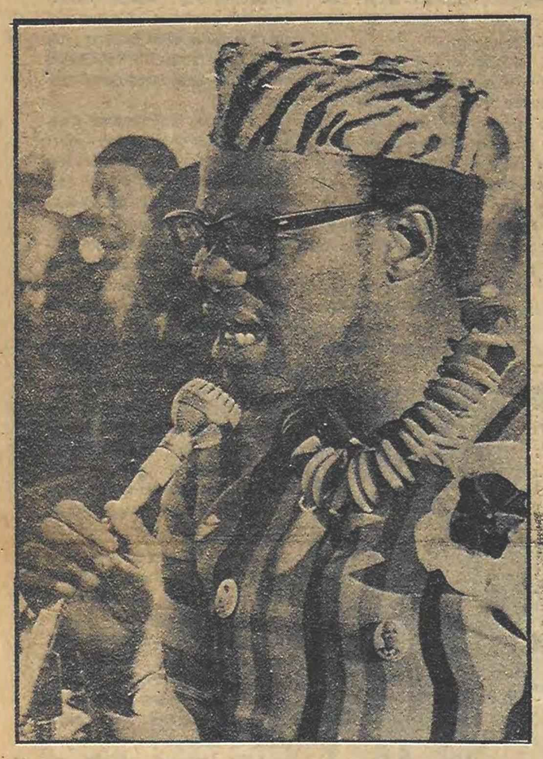
IRKÇILIKLA MÜCADELENİN

KALESİ GÜNEY AFRİKA GERÇEĞİ

Hazırlayan LEVENT OĞUZ

Beyaz azınlık hükümetinin provokasyonları ve grev kırıcılığı

Olayları polisin yönlendirdiği açıkça ortadaydı. Sokak kavgaları tam bir savaş alanına dönüşüyor yaralılar hastane yerine karakollara götürülüyordu

Polisin tahriklerine kapılarak olaylarda kullanılan Zuluların Şefi Gatsha Buthelezi...

21-22 Ağustos Cumartesi - Pazar: Üç günlük bir genel grev çağrısında bulunan Afrika Ulusal Konseyi bildirileri Soweto'daki bütün evlerin kapı diplerine bırakıldı. Dağıtım işini, Soweto Öğrenci Temsilciliği Konseyi düzenlemişti.

23 Ağustos Pazar: Soweto'daki insanların bir çoğu diğerlerinin nasıl davranacağını izliyordu. Greve katılmayacak olan lar geceleyin kente gelmeyip işyerlerinde kalmışlardı. Taksi ve otobüsler birkaç haftadır çalışmadığından, öğrenciler tren istasyonlarında gözcü grupları kurmuşlardı. Kasabaların çevresini polis sarmıştı. Kısa bir süre sonra grevin tüm çalışanlarca desteklendiği anlaşıldı. Bazı istasyonlarda polis, gözcü öğrenci gruplarına ateş açtı. Greve katılma oranı Johannesburg'da % 80 oldu. Ama grev Pretoria'ya yayılmamıştı. Geceleyin iş dönüşü sırasında istasyonlarda bekleyen öğrencilere polis şiddetli bir ateş açarak birçok öğrenciyi öldürdü.

24 Ağustos Salı: Grev yine tam destek gördü. Yetkililer tehdit dolu açıklamalar yaptılar. Ve aynı gün grev kırıcılığı başladı. Koğuşlarda kalan Zulu yerlilerinden bir grup, o akşam üzeri, sopalar, bıçaklar ve mızraklarla silahlanarak caddelerde halka karşı saldırıya geçti. Evlere dalıyorlar, «yaramaz çocuklar» arıyorlardı. Polis ise bütün bunlara seyirci kaldı. Aslında Zulu'ları tahrik eden polisin kendisi idi. Onlara, öğrencilerin misilleme olarak koğuşları yakacaklarını söylemişti. Birçok kişi evlerini bırakıp kaçmıştı. Polis Zulu'lara yardım etmeye başlamıştı. Zulu'ların önünde polis kamyonları gidiyor, direnen olursa önce av tüfeği ile saçma ateşi açılıyor sonra da Zulu'lar saldırıyordu. Birçok ev yakıldı. Karakoldan yardım isteyenleri polis geri çeviriyordu. O gün birçok kişinin bıçak yaraları ile öldüğü belirlendi.

25 Ağustos Çarşamba: Grev yine destek gördü. Bu arada, Zulu'luların birçok kadının ırzına geçtikleri söylenmeye başlandı. Bin kişi kadar bir grup, tutsak olduğunu sandıkları kadınları kurtarmak için koğuşlara saldırıya geçince, orada bekleyen polis tarafından silah kullanılarak dağıtıldılar. O gece, yine polis kamyonlarının öncülüğünde, koğuşlardan birçok kişi çıktı ve kente saldırdı. Zulu saldırısı nedeni ile hastaneler yine dolup taşmıştı.

26 Ağustos Perşembe: Grev bitmiş, herkes işine dönmüştü. Ama en az 21 kişi polis tarafından öldürülmüştü. Aynı gün, koğuşlardan çıkan çok sayıda silahlı adam kentin içlerine girdi ve saldırılar oldu. Özellikle okullara saldırıldı.

Artık bu saldırıları polisin yönlendirdiği ortaya çıkmıştı. Zulu Bantustan'ı Şefi Buthelezi, koğuşlarda kalanları saldırıları durdurmaya çağırdı. Polis Buthelezi'ye karşı her çeşit önlemi aldı ve onu insanlardan uzak tutmak, sözlerinin gazetede çıkmasını engellemek için tehditler yağdırdı.

İşverenler işe başlayan işçileri yıldırmak için o hafta ücret verilmeyeceğini açıklayınca, sendikalar buna «boş mide yasa tanımaz» diye cevap verdiler.

RENKLİLER ARASINDA DA AYIRIM

Güney Afrika'nın siyah olmayan renkli insanlarının büyük bir çoğunluğu, geleneksel «liberal» İngilizce konuşan Cape bölgesinde yaşar. Yalnızca Cape Town'da ise bu insanlardan 733 bin kişi bulunmaktadır. Bu kentte ve bölgede yaşayan renkli öğrenciler Temmuz ve Ağustos aylarında birçok kez siyahlarla dayanışma gösterisi yapmışlardı ama bu gösteriler olaysız geçmişti.

23 Ağustos Pazartesi: Soweto'daki grevin bu ilk gününde, renkli Bonteheuvel kasabasının üç lisesinde dayanışma gösterileri yapıldı. Cape Town yakınlarındaki bu kasabanın liselerinden birisinin öğrencileri, yayınladıkları bildiride doğrudan ırkçılığı suçladılar ve daha iyi ve adil bir gelecek için, kendilerine ayırılmış bulunan kariyerleri ve her şeyi ifade etmeye hazır olduklarını söylediler.

24 Ağustos Salı: Bonteheuvel Lisesi öğrencilerinin yaptığı gösteriyi polis dağıttı. Bunu protesto etmek için caddelerde toplanan ana - babaların ve çocukların üzerine de saldırılar yaptı. Akşam üzeri ve gece boyunca ayaklanan halkla polis arasında çatışmalar sürdü.

25 Ağustos Çarşamba: Her üç lisede de, öğrencileri ve halkın taş ve sopa kullandığı, polisin de gaz ve tüfek kullandığı çatışmalar sırasında bir öğrenci öldü. Bunun üzerine bütün halk sokaklara döküldü, yolları kesti. Kente polis takviyesi yapıldı. Beyaz yönetimin binaları yakılmaya başlandı. Tam bir savaş alanına dönen kentte, yaralananlar hastaneye gitmiyorlardı. Çünkü polis yaralıları da tutukluyordu.

26 Ağustos Perşembe: Kasabadaki çatışmalar sürdü. Polis artık taktik değiştirmişti: önce pusuya yatıyor sonra habersizce birden ateş açıyordu.

27 Ağustos Cuma: Gergin bir durgunluk ortalığı kapladı. Aynı gün Vorster tehdit dolu bir konuşma yaptı.

28-29 Ağustos Cumartesi-Pazar: Renkli Athlone ve Bonteheuvel'de bazı binalar yakıldı.

30 Ağustos Pazartesi: Öğrenci gösterileri sürerken, polis, ölüm haberlerine sansür koydu. Kaybolan insanların nerede olduğunu artık bilmek olanaksızdı. Yeni tutuklamalar sırasında öğrencilerin yanı sıra Renkli İşçi Partisi'nin ve Siyah Gazeteciler Birliğinin liderleri de tutuklandı.

1 Eylül Çarşamba. Renkli Athlone'de şiddetli çatışmalar oldu. Polis yine pusu kurarak saldırıyordu. Cape Town'un siyah öğrencileri ve siyah kasabaların öğrencileri birleşerek beyaz kent Cape Town'da gösteri yürüyüşü yaptılar. «Irk ayrımına hayır», «eşit eğitim», «tutukluları bırakın» pankartlarının taşındığı yürüyüş olaysız bitti. Renkli Athlone kasabasında ise polis gösteri yapan renkli öğrencilere saldırdı ve birini öldürdü.

2 Eylül Perşembe: Cape Town'da gösteri yapmak isteyen renkli öğrencilere polis saldırdı. Bir gün önce siyahlara saldırmamıştı, çünkü onlar bu bölgede sayıca çok azdılar. Halbuki kentte 733000 renkli yaşıyordu. Kaçışan renklilerin arasına silahlardan korkan beyazlar da karışmıştı. Ortalığı kaplayan göz yaşartıcı gaz yüzünden birçok işyeri o gün dükkânları kapattılar. Athlone'de göstericilere yine saldıran polis 11 yaşında bir çocuğu öldürdü.

3 Eylül Cuma: Birçok kasabadan gelen renkli öğrenciler Cape Town'da gösteri yapınca polisin saldırısına uğradı. Kaçışanların arasında beyazlar da vardı. Ama polis ayırım yapmadan ateş açtı. Polis daha sonra okulları basarak birçok öğrenciyi öldürdü.

4-5 Eylül Cumartesi-Pazar: Vorster, Kissinger ile görüşmeye gitti. Cape Town'da ise çatışmalar ve yangınlar sürdü.

6 Eylül Pazartesi: Renkli okullar devam azlığı nedeniyle kapatıldı. Polis müdürlüğü, beyaz bölgelerde «rahatsız edici» gaz bombası yerine, saçmalı tüfek kullanmaya karar verdi.

7 Eylül Salı: Bütün Cape bölgesindeki kasabalarda ayaklanmalar oldu. Öğrenciler alınan önlemlere karşın Cape Town'a sızdılar ve vur-kaç saldırılarını yaptılar. Çevre siyah ve renkli kasabalarda, halkın molotof kokteyli kullandığı çatışmalar oldu, barikatlar kuruldu, resmi binalar yakıldı. Polis silah kullanmasına karşın duruma hakim olamadı. Birçok fabrika, kapılarını kapatmak zorunda kaldı.

8 Eylül Çarşamba: Cape Town'un beyaz bölgeleri ilk kez olarak saldırıya uğradı ve molotof kokteyleri atıldı. Fabrikalar yine kapılarını kapattılar. O gün, yalnız hastanelerde 73 ölü vardı. Ayrıca, gaz bombasından onlarca bebek zehirlenmişti.

Aynı gün Vorster, «bir adam, bir oy» ilkesini kabul etmeyeceğini söyledi. Kruger ise beyazları silahlanmaya çağırdı. Böylece, zaten iyi satış yapan silah mağazalarına akın başladı.

9 Eylül Perşembe: Ölü sayısı yine çok yüksekti. Bir çok fabrika tamamen kapandı. Kasabalar arası yollar, saldırılar yüzünden kapandı. Beyaz üniversite öğrencileri, okullarını «korumak» için silahlandılar. Bunlar polise de yardım etmeye başladılar. Kruger, bazı renkli «lider»lerle görüşmek için Cape Town'a geldi.

10 Eylül Cuma: Cape bölgesindeki gösteriler yavaşlarken diğer bölgelerde yine hızla sürdü. Polis Port Elizabeth'de 550 tane öğrenci tutukladı.

Aynı gün, hiç bir etkinliği olmayan «Renkli Temsilciler Konseyi» açıldı. Vorster ile renkli temsilcilerin, renkli orta sınıfa verilecek bazı imtiyazlar üzerinde anlaştıkları açıklandı.

11 Eylül Cumartesi: Cape bölgesi durgundu. Ama ara sıra silah sesleri geliyordu: Silahlanan beyazlar siyahları avlıyorlardı.

YARIN: İŞÇİLER EYLEME GEÇİYOR

Siyah ve beyazlardan oluşan polis kuvvetleri halka saldırıyor ve ateş ediyor...

Ekonomik çöküntü

Irkçı Güney Afrika rejimi, ekonomik durum iyi olduğu sürece, çeşitli emperyalist güçlerden de aldığı destekle tutunabiliyordu. Ama artık ekonomik yükseliş bitmiş, bu olanak kaybolmuştur: ekonomi çökmektedir.

1975'deki % 2,5'luk üretim artışından sonra, 1976'da üretim hızla düşmüştür. Bir çok sektörde yatırımlar % 20-40 azalmış, yüzbinlerce işçi işten atılmıştır. İşsizler arasında tüm ırklardan insanlar (beyazlar dahil) bulunmakla birlikte, işsizlik asıl siyahlar arasında yıkım yaratmaktadır: Ülkenin toplam işgücü 8 milyon iken 1977 başında 2 milyon siyah işsizdi.

Güney Afrika ekonomisi neden çöküyor? Önce, dünya kapitalist krizi nedeni ile, en önemli ihraç malı olan hammaddelerin ihracı yavaşladı veya durdu. Altın fiyatlarının bir süre yükselmesi ve bu ülkenin altın bakımından zengin olması, dünya kapitalist krizinin hemen ülke içine yansımasına engel olduysa da, altın fiyatları 1974'ten 1976'ya dek % 45 düştü. Aynı yıllarda ithalatın artması, ihracatın düşük olması dış ödemeler dengesinde büyük bir açık yarattı. Merkez Bankasının da itiraf ettiği gibi, açığın en önemli nedeni silahlanma harcamalarıdır. 1976 silahlanma bütçesi 1974'tekinden üç kat fazladır.

Bu durumda, Güney Afrika'da yerli kaynaklarla karşılanan yatırımlar yıldan yıla düşerken, dış kaynaklar da artık yatırım yapmaktan veya borç vermekten çekiniyorlar. Ülkenin «ekonomik ve politik istikrarsızlığı» onları korkutuyor. Uzun vadeli borç veren kaynaklar azalırken, kısa vadeli borçların faizleri hızla büyüyor. Ekonomik büyümenin sağlanamadığı bu ortamda, işten çıkarılan işçilerin yanı sıra her yıl 25.000 siyah, çalışma yaşına, sonunda, Güney Afrika da ünlü yılana sarıldı: IMF'den, çok sert koşullar altında borç para aldı. Bir de, ülkenin en büyük iki bankasından (her ikisi de İngiltere'nin kontrolundadır) büyük borçlar alıyor. Bu arada, vergileri arttırdığını da söylemeye gerek olmasa gerek.

Artık beyaz işçilerin de boğazı sıkılmaya başlanmış ve beyaz sendikalar da hükümeti uyarmaya başlamışlardır. Ama siyahlar, her ay ortalama 200 bini işten atılarak en büyük yükü çekiyorlar. Üstelik, işinden atılan siyah, 7 gün içinde «memleketine» dönmek zorundadır. Siyahlar, işsizlik sigortasına ödedikleri para karşılığında hemen hiçbir yardım görmezler. Beyaz hükümet, beyazları işsizlikten koruyabilmek ve siyahları kırlara sürmek için, işyerlerinde bir beyaz başına 2 veya 3'den fazla siyahın işe alınamayacağını öngören yasalar çıkmaktadır.

'tırmık' AYDIN ENGİN

Gemileri yakmak-Demokrasiyi yakmak

Tercüman Gazetesinde önceki günlerde, gazetenin Genel Yayın Müdürü Güneri Civaoğlu imzası ile önemli bir yazı yayınlandı. Politika'nın «Sağcı Basından Seçmeler» köşesinde gözden kaçabileceği endişesi ile, bu önemli yazıya «Tırmık»ta değinmek istedik.

Tercüman, tekelci sermayenin en gerici kanadının yayın organı. (Bu cümleden tekelci sermayenin bir de ilerici kanadı varmış, anlamı çıkmasın. Yaptığımız «gerici» ve «en gerici» ayrımından ibaret.) Güneri Civaoğlu, Tercüman'ın gerçek çizgisini ve görüşünü yansıtan bir yazar.

Yazısının başlığı: Gemileri Yakmak.

Civcoğlu yanacak üç gemiden söz ediyor. Gemileri yakacak olan da Ecevit hükümeti. Gemileri yakmak, malum, geri dönüş yollarını ortadan kaldırmak demek.

Yanacak birinci gemi, ekonomik önlemlerle ilgili. Özü özeti şöyle: IMF'nin istediklerine kayıtsız şartsız evet denecek; tarım gelirleri, sanayi lehine cezalandırılacak; sanayi gelirleri tekelleşme yönünde özendirilecek; ücretlerdeki artışlar dizginlenecek; döviz tasarrufu en üst sınırda zorlanacak...

Bu önlemler gemileri yakmak olu yor, çünkü bunları karara bağlayan ve uygulayan bir hükümetin geniş emekçi kitleler gözünde «sevimli» olabilmesi mümkün değil.

Daha kestirme söyleyelim: Bir hükümet ya tekelleri hoşnut kılacaktır ya da halkı... İkisini birden hoşnut kılma, havaya atılan paranın yazı ya da tura biçiminde yere düşecek yerde havada kalması kadar «olası»dır.

Yanacak ikinci gemi dış politika ile ilgili. Kilit: Kıbrıs. Kıbrıs'ta özü toprak düzenlemesi olan bir formülde anlaşma sağlanırsa, Ege Kıta Sahanlığından, FIR hattına, Amerikan silah ambargosundan, AET'nin ekonomik ambargosuna kadar bir dizi ve zorlu dış politika sorunu çözümlenecek... miş! Olasıdır. Emperyalizmin formülleri doğrultusunda çözüme bağlanmak koşuluyla yukarıda sözünü ettiğimiz sorunlar çözümlenebilir de...

Yanacak üçüncü gemiye gelince. İşte burada Tercüman yazarı baklayı ağzından çıkarıyor.

Yazara göre CHP «marjinal oy» adı verilen «soldaki kıytırık oyları» bir yana bırakmasını bilmelidir. (Kıytırık oy terimi tamamen yazara aittir. Biz, aynen alıp aktardık).

Bunun anlamı ise, CHP, komünistlere kadar uzanan, kendinin «solundaki» güçlere dirsek çevirmelidir. Yani anti-komünizmi, resmi politika haline getirmeli ve buna ağırlık ve öncelik tanımalıdır.

Çünküü, diye ekliyor ağır top Tercüman'ın cığır top yazarı Civaoğlu, anarşiyi durdurmanın başka çaresi yoktur. «Aşırı sağı da, aşırı solu da, siyasetten, haritadan silmek gerek.» Ancak o zaman tekelci sermayeye huzur ve sükûn gelir.

Bunu yapmanın yolunu da gösteriyor Tercüman. Aynen şunu öneriyor: Sıkıyönetim...

Evet, sıkıyönetim ilan ederek CHP, anarşinin üstesinden gelebilirmiş ve anarşinin üstesinden gelebilmenin yegane yolu sıkıyönetimmiş...

İşte Tercüman'ın, hükümete yakmasını önerdiği üç gemi bunlar...

Birinci gemiye sözümüz yok. Gerçekten ücretleri donduracak ve Türkiye'de tekelleşmenin hızlanmasına, pervasızca serpilip gelişmesine yol açacak bir ekonomi politikası, CHP için gemileri yakmaktır. Bir yandan «Ben sosyal demokrat bir partiyim» diye ortaya çıkar, bir yandan tekelci sermayenin değirmenine su taşırsanız, gemileriniz yanar elbet.

İkinci gemiye de sözümüz yok. Emperyalizmin, Doğu Akdeniz'deki çözüm olarak gördüğü formüle «evet» deyip, Kıbrıs'ı batmayan bir uçak gemisine dönüştürecek bir siyasal çözüm, CHP için elbette gemileri yakmaktır.

Ama üçüncü gemiye sözümüz var. Sözümüz var, çünkü sözü edilen demokrasidir. Sıkıyönetim kırabulutunu ülkenin üzerine çökertip, «Efendim aşırı sağı da, aşırı solu da susturuyoruz. Efendim, anarşiye başka türlü çare bulamıyoruz» yılışmalarının altında yatan utanılası anti-komünizmi bu ülkenin insanları, çok değil yedi yıl önce, canlı olarak yaşadılar.

Bunun adına gemileri yakmak değil, demokrasiyi yakmak derler ki ona bu hükümetin de gücü yetmez.

İşçi sınıfı ve emekçi halk 1971'in 12 Mart'ındaki «örgütlenme» düzeyinin çok üstüne sıçradı çünkü...

Türk Nazileri ve 1944 Turancılık olayı

Ender Kâmil Boyacı

Eğilim ve eylemleri açık olan sanıkların tümü yakayı kurtarıyor

20

1) **Zeki Velidi Togan:** T.C.K. 171/2 md. göre 10 sene ağır hapis, T.C.K. 174 md.ye göre Adapazarında ikamete ve emniyeti umumiye nezaretinde kalmaya, amme hizmetlerinden müebbeden mahrumiyete mahkûm edilmiştir.

2) **Reha Oğuz Türkkan:** T.C.K.'nun 171/2. md. göre 6 sene ağır hapse mahkûm edilmiş, cezası yaşı sebebiyle 5 seneye indirilmiştir. Yanlış propagandadan 10 ay hapsine karar verilmiş, toplam olarak 5 sene 10 ay ağır hapse mahkûm edilmekle birlikte T.C.K. 173. md.ye göre Diyarbakır'da 2 sene emniyeti umumiye nezaretinde kalmaya, amme hizmetlerinden müebbeden mahrumiyetine, mahcuriyetine karar verilmiştir.

3) **Cihad Savaşfer** 4 sene hapse mahkûm olmuş, Uşak'ta da 1,5 sene emniyeti umumiye nezareti altında kalmasına karar verilmiştir.

4) **Nurullah Barıman** 4 sene hapse mahkûm olmuş, Kırşehir'de 4 sene emniyeti umumiye nezareti altında kalmasına, amme hizmetlerinde müebbeden mahrumiyetine karar verilmiştir.

5) **Heybetullah İdil** ve **Hamzc Sadi Özbek**'e T.C.K. 171/son'a göre ceza verilmemiştir.

6) **Reha Oğuz Türkkan, Cihad Savaşfer, Nurulloh Barıman, Muzaffer Eriş, Ziya Özkaynak, Yusuf Kadıgil, İsmet Tümtürk, Hamzc Sadi Özbek, Hikmet Tanyu** «Bozkurtlar Gizli Cürmen teşekkülü ve dolayısıyla hükümeti devirmeğe matuf gizli ittifak suçları, sabit görülmüşse de çekildikleri için T.C.K. 171/son gereğince ceza verilmemiştir.

7) **Fehiman Altan,** kerhen yaptığı yeminle cemiyete girdiği ve faaliyete katılmadan ayrıldığı için beraat etmiştir.

8) **Nejat Sancar**'ın suçu sabit görülerek 1 sene 2 ay hapsine,

9) **Alparslan Türkeş'in suçu sabit görülerek 9 ay 10 gün hapsine hüküm verilmiştir.**

10) **Fethi Tevet,** Askeri Ceza K.'nun 148/A md. göre 11 ay 20 gün hapsine.

11) **Zeki Velidi Togan, Müzaffer Eriş, Zeki Özgür, Hamza Sadi Özbek, Hikmet Tanyu, İsmet Rasin Tümtürk, Cihat Savaşfer, Nurullah Barıman, Hasan Ferit Cansever, Hüseyin Nomık Orhun, Scik Gökyay, Fazlı Hisarcıklı,** 142'nci maddeyi muhil propaganda fiilleri sabit görülmediğinden beraatlerine.

12) **Nihal Adsız,** suçu sabit görüldüğünden 4 sene 30 ay 15 gün hapsine, 3 sene Adana'da emniyeti umumiye nezaretine, müebbeden amme hizmetlerinden mahrumiyetine (T.C.K. 161, 142, 159, 79, 80, 70; Askeri C.K.'nun 148/B md. gereğince) mahkûm edilmiş, nümayişlerden beraat etmiştir.

13) **Cebbar Şenel, Cemal Oğuz Öcal,** T.C.K.' 161'den beraat etmiş, 3 Mart 1328 tarihli tecemmüat hakkında muvakkat kanunun 6'ncı md. ihlâlden 11'er ay hapislerine,

14) **Sait Bilgiç**'in beraatine,

15) **Zeki Velidi Togan, Hamza Sadi Özbek,** T.C.K. 143 ve As. C.K. 190'ıncı md.'lerinden dolayı bu iki sanık hakkında ceza tayinine kanunî imkân bulunmadığına karar verilmiştir.

DAVANIN SONU

25 Ekim 1945 tarihinde Askeri Yargıtay, Irkçı-Turancıların davasına ilişkin İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 No.lu Askeri Mahkemesinin kararını bozmuş ve sanıkların tahliyesine başlanmıştır.

26 Ekim 1945 tarihli Cumhuriyet gazetesinde konuyla ilgili haberde şöyle denmektedir:

Irkçılar Tahliye Ediliyor

Askeri Yargıtay Kararı bozdu, dava tekrar görülecek

«Irkçılık maksadile gizli cemiyet kurmaktan, bu yolda faaliyete geçmek ve bu mevzula ilgili başka suçlar işlemekten sanık olarak bir müddet evvel 1 numaralı Sıkıyönetim Mahkemesince yargılananlardan birkaçı beraat etmiş, bazıları 8 aydan 2 seneye kadar cezalara mahkûm edilmiş, bir kısmı da 2 sene ile 9 sene arasında ağır hapis hükmü giymişlerdi. Bunlardan 9 sene 2 aya mahkûm edilen Reha Oğuz Türkkan, 7 sene 14 güne mahkûm edilen Zeki Velidi Togan, 4 seneye mahkûm edilen Cihad Savaşfer, 3 sene 11 güne mahkûm edilen Nihal Adsız en fazla müddetle ağır hapis hükmü giyenlerdendi. Hasan Ferid Cansever, Hüseyin Namık Orkun, Orhan Şaik Gökyay da beraat kararı alanlardandı.

Temyiz edilen bu hükmü bir müddetten beri inceleyen Askeri Yargıtay kararı sanıklar lehine olmak üzere muhtelif noktalardan bozmuştur. Aynı zamanda tutuk bulunan sanıkların da serbest bırakılarak yargılanmalarının kendileri mevkuf olmadan devamını uygun görmüştür. Askeri Yargıtayın bu hususta verdiği sonuç, dün sabah Ankara'dan İstanbul'a bildirilmiştir. Tebliğ olunan karara göre gerekli muamelenin yerine getirilmesi için harekete geçilmiştir.

Diğer taraftan Yargıtay, bundan sonra yargılamanın 2 numaralı Sıkıyönetim Mahkemesince yapılmasını kararlaştırmıştır. Dava dosyası, Ankara'dan İstanbul'a geldikten sonra nakzan yargılama günü belirtilecektir.»

27 Ekim 1945 tarihli bir haberde ise şöyle denmektedir:

«Reha Oğuz Türkkan, Zeki Velidi Togan, Cihad Savaşfer, Nihal Adsız, Nurullah Barıman mevkuftu. Bunlarınkinden daha az müddetlerle mahkûm olanlar müddetlerini mevkufen bitirip daha önce tahliye edilmiş bulunmaktadırlar.»

Bu bozmadan sonra Irkçı-Turancıları yeniden yargılayacak olan 2 no.lu Sıkıyönetim Mahkemesi Tuğgeneral Yaşar Yenicioğlu Başkanlığında, Duruşma Hâkimi Hâkim General Sevki Mutlugil, üye Yarbay Ömer Köprülü'den, iddia makamında da Hâkim Yüzbaşı Mehmet Ünlü'den kurulu olarak 26 Ağustos 1946 günü yeniden çalışmalara başlamıştır.

Sanıklar kendilerini kurtaracaklarını umdukları ve o sıralarda Almanlara yakınlığı ile tanınmış birçok kişinin tanık olarak dinlenmesini istemişlerdir. Mareşal Çakmak, Almancılardan Memduh Şevket Esendal, Hamdullah Suphi Tanrıöver, Numan Menemencioğlu, İstanbul Valisi Lütfi Kırdar bu tanıklar (!) arasındadır.

Tanıklık beş duyu ile elde edilen bilgilerin mahkeme huzurunda bildirilmesi olmasına rağmen, tanık olarak dinlenen ve olaylarla yakından ilgisi bulunmayan kişilerin bildiklerini değil de, tahminlerini söylemeleri nedeniyle Turancı-Nazi sanıklar davadan beraatle kurtulmuşlardır.

Tanık olarak dinlenen Dr. Lütfi Kırdar, Mehmet Külahlıoğlu, İhsan Koloğlu, Muharrem Ergin, Mehmet Taylan ve Türkeş'in üç tanığı sanıklarla yakınlığı olan kişiler olup taraflı ve kastlı ifadelerle Nazilerin müsnet suçları işlemediklerini söylemişlerdir.

Nihayet KARAR yazılmış ve 187 sayfalık kararın hülâsası okunmuştur. Almanların beşinci kolu olarak hükümet darbesi tertipledikleri açık seçik ortada olan sanıkların tamamı yakayı kurtarmışlardır. Bunu da Türkiye Cumhuriyetinin çeşitli mevkilerinde olan Nazi zihniyetli, Irkçı-Turancı şahsiyetlere borçludurlar.

KARAR'DA, «Irkçılık, Anayasanın 88 inci maddesinin yazılış şekline aykırı bir fiil değildir. Fakat ırkçılık gayesile siyasi bir millet halinde yaşayan Türk milleti içinde bulunan ve Türk ırkından olmayan kişilere Anayasa hükmü ile tanınmış kamu haklarının sırf Türk ırkından olanlar için tanınması ve bu ırktan olmayan diğer Türk vatandaşlarına tanınmak istenmemesi keyfiyeti Anayasanın hükümlerine aykırı bir fiildir. Fakat Türk Ceza Kanununda bu fiili cezalandıran bir madde yoktur. Ceza Kanununun birinci maddesi kanunda suç olarak tasrih edilmeyen bir fiil için ceza verilemeyeceğini âmir bulunduğundan sanıklarının hepsinin beraatine karar verilmiştir. denmektedir. (Cumhuriyet, 1 Nisan 1947, sayı: 8126).

1924 tarihli Anayasanın 88 inci maddesi: «Türkiye ahalisine DİN VE IRK FARKI OLMAKSIZIN vatandaşlık itibariyle (Türk) itlak olunur.

Türkiye'de veya hariçte bir Türk babanın sulbünden doğan veyahut Türkiye'de mütemekkin bir ecnebi babanın sulbünden Türkiye'de doğup da memleket dahilinde ikamet ve sinni rüşte vusûlünde resmen Türklüğü ihtiyar eden veyahut vatandaşlık kanunu mucibince Türklüğü kabul olunan herkes Türktür.

Türklük sıfatı kanunen muayyen olan ahvalde izah edilir.» şeklindedir. Mahkemenin kararı, ileri sürüldüğünün aksine, 88. madde ırkçılık eylem ve propagandasını kesinlikle yasaklayıcı hükümler taşımaktadır.

Türkiye Cumhuriyetinin kurucusu ve Türkiye Cumhuriyetinin resmî devlet felsefesinin temellerini atan Atatürk hiçbir zaman Irkçı-Turancı bir milliyetçilik anlayışı içinde olmamış, aksine Irkçı-Turancı safsata ile ölümüne kadar mücadele etmiştir. Ondan sonraki Cumhurbaşkanı İnönü'de, Türkiye'yi savaş ateşine ille de sokup mahvetmek isteyen bu sapıklara karşı sonuna kadar mücadele etmiştir.

Kaldı ki, faşizm ve nazizm salt ırkçılıktan ibaret değildir. Nitekim Alman faşizmindeki ırkçılık öğesi açık ve kesinken, İtalya ve İspanya gibi ülkelerde ırkçılık öğesinin ağırlık kazanmadığı da görülür.

BİR YABANCININ GÖZÜYLE 1944 TURANCILIK OLAYI.

İkinci Dünya Savaşında İnönü'nün Dış Politikası konulu bir inceleme yazmış olan yabancı Gazeteci Edward Weisband, 1944 Turancılık olayını şöyle anlatıyor:

TURANCILIK SORUNU

Türk hükümetinin dünya olaylarına ayak uydurmaya çabaladığının bir diğer belirtisi 1944 yılı Mayıs ayında, Türkçülük ve Pan-Turancılık fikirlerinin propagandasını yapanların tutuklanması ile ortaya çıktı. Hükümet bir tek temizlik hareketleriyle, savaşın başından beri tüm Türk halklarının birleşmesi için çağrıda bulunan küçük, fakat etkili bir grup aşırı uç mensubunu tutuklattı. Hükümetin bu tutuklamaları kamuoyuna büyük gürültülerle duyurması ve zamanın seçilişi, amacının yalnız bir grup azınlığı cezalandırmak değil, Sovyetler Birliği'nin gözüne hoş görünmek belki de liderlerini daha itidalli davranmaya mecbur etmek olduğunu göstermektedir.

Savaş yıllarında Türkiye'deki Pan-Turancılık hareketi bir takım küçük gruplara bölünmüştü. Birleştikleri tek nokta Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği'ne karşı besledikleri, kin derecesine varan öfkeydi. Dolayısiyle Ruslar tarafından daima bir tehdit aracı olarak görülüyordu.

Fakat bu, Türk Hükümetinin bu azınlık hareketinin o zamana kadarki eylemlerini desteklediği, desteklediği anlamına gelmemektedir. Aksine, böyle bir davranış Türk dış politikasının temellerinden birini çiğnemek olurdu: Yani Türk sınırlarının korunması ilkesini.

PAN-TURANCI UNSURLAR

Savaş yıllarında Pan-Turancı hareketin başlıca kişisi, Zeki Velidî Togan'dı.

Togan bütün ömrü boyunca olanca çabasını Türkiye'nin ilgisini Sovyetler Birliği sınırları içindeki Türk soyundan olanların üzerine çekmek için gösterdi.

DEVAM EDECEK

Maden-İş 6.Bölge Temsilciler Meclisi toplantısı yapıldı

● Toplantıda Şükrü Özbayrak hainlikle suçlandı

İSTANBUL — (İSTA)

DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası 6. Bölge Temsilciler Meclisi toplantısı 6. Bölge binasında yapılmış, toplantıda Erdemir olayları değerlendirilerek, eski temsilci Şükrü Özbayrak hainlikle suçlanmıştır.

Oybirliğiyle birçok kararların alındığı toplantıyı 6. Bölge Başkanı Hikmet Aslan bir konuşmayla açmıştır. Konuşmasında, 1977 başlarında MESS'in Maden-İş'e saldırılarını yoğunlaştırdığını, görüşmeleri çıkmaza soktuğunu, Maden-İş Sendikası'nın ise 30 Mayıs 1977'de toplu grevlerle MESS'e cevap verdiğini söyleyen Aslan özetle şöyle devam etmiştir:

«Grevler tam bir disiplin ve kararlılık içinde devam etmiştir. Sınıf ve kitle sendikacılığından hiç bir zaman vazgeçilmemiştir. İlkelerden hiç bir ödün verilmemiştir. Maden-İş şimdi yeni zaferlere hazırlanıyor. Önümüzdeki çetin mücadelelere şimdiden hazırlıklı olmalıyız.»

Ankara, İzmit, Bursa ve Eskişehir Bölge Temsilcilerinin de misafir olarak katıldıkları toplantıda, «Amatör eğitimci yetiştirilmesi ve bunların fabrikalarda eğitim grupları oluşturmaları, eğitimlerin Eğitim Dairesi tarafından hazırlanması ve Bölgeler tarafından uygulanmaya konulması» oybirliğiyle karar altına alınmıştır.

Ayrıca temsilci bir işçinin, «Sosyalist ülkelere ve diğer Avrupa ülkelerine görgü ziyaretine giden arkadaşların, eğitimlere katılarak gördüklerini anlatmaları» şeklindeki bir önerisi ve Genel Yönetim Kurulu'nun 9. Bölge Temsilcisi hakkındaki kararı oybirliği ile kabul edilmiştir.

KISA HABERLER

★ **PETROL VE KİMYA SANAYİİ İŞÇİLERİ SENDİKASI PLASTİKFAY'DA GREV KARARI ALDI...**

İSTANBUL, (İSTA)

DİSK'e bağlı Türkiye Petrol ve Kimya Sanayii İşçileri Sendikası, İstanbul'da kurulu Plastikfay işyerinde grev kararı almıştır.

130 işçinin çalıştığı ve toplu iş sözleşmesi görüşmelerinden doğan anlaşmazlık sonucu grev kararının alındığı bildirilen işyerinde işveren de lokavt kararı almıştır.

Öte yandan aynı sendikadan alınan bilgilere göre, Tamer, Nihat ve Ertuğrul Türker kardeşlere ait olduğu bildirilen üç işyerinde işverenin toplantılara katılmaması sonucu uyuşmazlığa gidilmiş, işverenin son toplantıya da gelmediği takdirde bu işyerlerinde greve gidilebileceği belirtilmiştir.

★ **ANTBİRLİK YAĞ KOMBİNASINDA GREV KARARI ALINDI...**

ANTALYA, (İSTA)

Türk-İş'e bağlı Tek Gıda-İş Sendikası Antalya'da kurulu Antbirlik Yağ Kombinası işyerinde grev kararı almıştır.

Yağ Kombinası işyerinde 1 Nisan 1976 tarihinden beri sürdürülen toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde iş ve işçi değiştirme, kıdem tazminatı, tatil kredisi gibi konularda anlaşmaya varılamadığı için 10 aydır giderilemeyen bu uyuşmazlık sonucu grev kararı alındığı bildirilmiştir.

★ **ÇİMENTO SANAYİİ İLE ÇİMSE-İŞ ARASINDA TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ İMZALANDI...**

KONYA, (İSTA)

Konya'da Çimento Sanayi İşveren ile Çimse-İş Sendikası arasında toplu iş sözleşmesi imzalanmıştır.

340 işçiyi kapsayan toplusözleşmeye göre, işçilerin saat ücretlerine birinci ve ikinci yıl için yedi lira 75 kuruşluk zam yapılmıştır.

Petrol-İş Sendikası iki işyerinde yetki aldı...

İSTANBUL (İSTA) —

Türk-İş'e bağlı Petrol-İş Sendikası İzmir'de kurulu Ege Gübre Sanayi ve İstanbul'da kurulu Agro-Merc işyerlerinde yetki almış, her iki işyerinde de toplu iş sözleşmesi görüşmelerine başlanmıştır.

Öte yandan Petrol-İş Sendikası toplu sözleşme dairesinden alınan bilgilere göre, 9 işyerinde daha yetki almak için başvuruda bulunmuş, henüz hiçbirisinden yetki çıkmamıştır. Yetki için başvuruda bulunulan işyerlerinin bazılarında, aynı işkolunda başka sendikaların da itirazları olduğu belirtilmiştir.

DİSK' e bağlı BAYSEN inşaat işkolunda hızla örgütleniyor

● Genel Başkan Özhasırcı yetki aşamasına geldikleri işyerlerini açıkladı

ANKARA — (İSTA)

DİSK'e bağlı Baysen'in inşaat işkolunda özel sektördeki örgütlenme çalışmalarına hız verdiği açıklanmış, Çerkezköy - Profilo, Bursa - Otogar, Kırıkkale'de bulunan Orta Anadolu Rafineri, Boğaz Köprüsü Bakım işyeri, Aydın kanalizasyon, Muğla Yatağan Barajı inşaatlarında örgütlenme çalışmalarını tamamlayıp yetki aşamasına gelindiği bildirilmiştir.

Baysen Genel Başkanı Cevat Özhasırcı tarafından yapılan açıklamada, korsan sarı sendikaların yetki alımına ilişkin engelleyici girişimlerinin yanısıra Bölge Çalışma Müdürlüklerinde «bu olumsuz koşullara rağmen Baysen sömürüyü sınırlandırma mücadelesini özel sektörde de sürdürebilmek için işkolu düzeyinde yoğun bir çalışma dönemine girmiştir. Bu işkolunda sarı ve korsan sendika çemberini Baysen mutlaka kıracaktır» denilmiştir.

Özhasırcı, açıklamasında adı geçen işyerlerinde yetki işlemlerinin sonuçlanmasından sonra toplu sözleşme görüşmelerine başlanacağını bildirmiş özetle şunları söylemiştir.

«— Korsan sendikaların yetki alımına ilişkin engelleyici girişimlerine MC artığı kadroların egemen olduğu Bölge Çalışma Müdürlüklerinde eklenince işkolundaki sömürü oranı had safhaya varmaktadır. Genellikle özel sektöre ait inşaatlarda çalışanlar sigortasız çalıştırılmakta, haftalık çalışma süreleri 56 saate çıkabilmektedir. İleri bir sözleşmeyi sağlayacak olan Baysen'de örgütlenme çabası içinde olan işçilerin de iş akitleri işverenlerce fesh edilmektedir. Bu işkolunda Baysen sarı ve korsan sendika çemberini mutlaka kıracaktır.»

Tekstil, bir işyerinde grev kararı aldı, bir iş yerinde de sözleşme imzaladı

DİSK'e bağlı Tekstil İşçileri Sendikası İstanbul'da kurulu Gökbakan Triko işyerinde grev kararı almış, yine İstanbul'da kurulu Rubi Kirişçioğlu işyerinde de toplu iş sözleşmesi imzalamıştır.

DİSK'e bağlı Tekstil Sanayi İşçileri Sendikası 12 işçinin çalıştığı Gökbakan Triko işyerinde bir süre önce toplu iş sözleşmesi görüşmelerine başlanış, görüşmelerde anlaşmaya varılamayınca da uyuşmazlığa gidilmişti.

DSİ'deki çalışmaların ilerletildiği belirtildi

Tek Ges-İş Sendikası Trakyada giderek güçleniyor

● Beyhan Tımbıl: "Tes-İş Enerji işçilerinin kesilip atılması gereken bir kangrenidir"

DİSK'e bağlı Tek. Ges-İş Sendikası'nın Trakya bölgesinde sürdürdüğü örgütlenme çalışmalarının başarılı sonuçlarla pekiştirdiği ve Türk-İş üyesi Tes-İş Federasyonu'nun Trakya'daki etkinliğinin büyük ölçüde geriletildiği açıklanmıştır.

Tek. Ges-İş Sendikası İstanbul Şubesi Başkanı Beyhan Tımbıl tarafından yapılan açıklamada Trakya'da bulunan TEK'e bağlı, Babaeski Hatbakım, Trafo Bakım, Tablo Uzunköprü, Keşan, Lüleburgaz, Hayrabolu, Malkara, Pınarhisar, Trafo İstasyonlarında toplu sözleşme yetkisinin Tek. Ges-İş Sendikası tarafından yapılacağının belirlendiği Tes-İş Federasyonu'nun Trakya'daki etkinliğinin büyük ölçüde geriletildiği açıklanmıştır. Tek. Ges-İş Sendikası İstanbul Şube Başkanı Beyhan Tımbıl, yetkisi kesinleşen işyerlerinin dışında Havsa Trafosunda her iki sendikanın da yetkisiz bırakıldığını; bu gelişmelerin yanında Devlet Su İşleri işyerlerinde de örgütlenme çalışmalarının geliştiğini belirterek şunları söylemiştir:

Böylece enerji işçileri için artık kesilip atılması gereken bir kangren haline gelmiş olan TES-İŞ adlı sarı şebekeye güçlü bir darbe daha indirilmiştir. TES-İŞ yöneticileri o kadar telaşa düştüler ki, kaybetmemek için baş vurdukları her oyunda sert duvarlara çarptılar. Şimdiye kadar alıştıkları «her hâlükârda» kendilerine verilen yetkiyi, bu sefer bulamadılar. Giriştikleri her manevra tarafımızdan bozguna uğratıldı.

Sendikamızın Trakyadaki faaliyetleri bu kadarla kalmıyor. D.S.İ. de çalışan 2.700 kardeşimizin de yine TES-İŞ Federasyonuna bağlı Trakya TES-İŞ adlı bir başka çetenin sultası altındadır. Zincir yine hep aynı. Sarı sendika -İşveren- «çok maharetli» resmi yetkililer. Yalnız D.S.İ. de işverenlerin rolü daha değişiktir. İşveren pozisyonundaki Bölge Müdürlerini hükümet tayin eder. M.C. döneminde tayin edilen bölge müdürleri TES-İŞ Sendikasına «azami yardımlarda» bulunmuşlar, «karşılıklı anlayış» içinde azgın bir sınıf düşmanlığını kurum içinde egemen kılmışlardır.

Fakat Sendikamızın DİSK'in rehberliğinde işçiler arasına girmesi'yle TES-İŞ yöneticileri bundan çok rahatsız olmuşlar, yoğun bir DİSK düşmanlığına demagojik bir karşı-devrimci propagandaya, yalana ve sahtekârlığa baş vurmuşlardır. Belli ki T.E.K. te olanlar onları çok ürkütmüştür. Korkunun ecele faydası yok. Onlar için yok oluş kaçınılmaz. Trakya D.S.İ. işçileri yüreketn sınıf sendikacılığını istiyorlar, artık bir an bile TES-İŞin çatısı altında bulunmak istemiyorlar. Toplantılarımızı sabote etmeye çalışmaları, işçileri yıldırmaya çalışmaları boşunadır. Halen Lüleburgaz, Keşan ve Kırklareli'nde çalışmalarımızı yoğun olarak sürdürmekteyiz.

DİSK' in 11. kuruluş yıldönümü için!

DİSK ve 11 savaş yılı

Macit CÜNÜNOĞLU

BAYSEN Genel Başkan Vekili

DİSK 11 yaşında. İşçi sınıfının kurtuluşu yolunda geride bırakılan mücadele ve başarı dolu 11. yıl. 13 Şubat 1967'de 30 işçiyle kuruldu DİSK. Sermaye ve denetimindeki uzlaşmacı sendikacılığa karşı sınıf sendikacılığı ilkesiyle yola çıktı ve 11 yılda sermaye durmaksızın saldırdı DİSK'e yoketmeyi, parçalamayı amaçladı. Sermayenin hizmetindeki sol maskeli bezirganlarda saldırmaktan geri kalmadı. Ama tüm saldırıları işçi sınıfımız engelledi, etkisizleştirdi. DİSK üyesi 11 yılda engin deneyimler, bilgiler kazandı. Sermayeyi tanıdı, onun yöntemlerini öğrendi. Sol maskeli işçi sınıfı düşmanlarını gördü: Şanlı 15, 16 Haziranlarla, 16 Eylüllerle, görkemli 1 Mayıslarla sınıf sendikacılığının bayrağını yükseltti. Sömürüye karşı kıyasıya yürütülen savaşımda sınıf bilincini geliştirdi, sınıfının bilimini öğrendi. Burjuvazinin tuzaklarına düşmedi DİSK doğru savaşım yöntemleri ile bugünlere geldi.

500 bin işçi bugün DİSK çatısı altında ve günümüzde on binlerce işçi DİSK'li olabilmenin özlemini duyarak, işverenler, sarı sendikalara karşı savaşım veriyor.» 111 yılda DİSK'i DİSK yapan ilkeleridir. Ve bu ilkelerden en ufak taviz verilmedi. Kıran kırana yürtülen sınıfsal savaşım DİSK'in yörüngesini belirledi.

Sermaye ve onun siyasal temsilcisi MC, işçi sınıfımızın tek demokratik sınıf ve kitle örgütü DİSK'in karşısında gerilediği. DİSK'in Ulusal Demokratik Cephe çağrısından sonra sermaye ve onun her boydan sözcüleri. DİSK'e olan saldırılarını alabildiğine yoğunlaştırdı. Amaç DİSK'i parçalamak, pasfileştirmek, giderekte yok etmekti. Çünkü ulusal demokratik cephe'nin oluşumu ve geniş bir eylem programıyla sermayenin karşısında yer alması demek, emperyalizmin, işbirlikçi tekellerin, faşizmin ülkemizden kazınması demektir. Sermaye DİSK'in gücünü bilmekte, atacağı her adımda da bu gücü hesap etmektedir. Faşist iktidar heveslisi sermaye, Türkiye işçi sınıfının gücü olan DİSK'in 15, 16 Haziran'larda, 16 Eylül'lerde oyunlarını nasıl bozduğunu gördü:

11 yıldır işçi sınıfının okulu olan DİSK'in görevleri ağırlaşmıştır. Kapitalizm dünyada ve ülkemizde derin buhran günlerini yaşamaktadır. MC hükümetten düşürülmüştür. Sömürüye karşı savaşımda yeni tuzak ve karmaşık sorunlarla karşı karşıya bulunuyoruz. Gerçek ve kalıcı kazanımlar için ekonomik demokratik ve politik savaşımın birlikte verilmesi her zamankinden gereklidir.

Bu koşullarda sömürüye karşı savaşımda başarılar ve kazanımlar elde edebilmek için DİSK daha da güçlenmelidir. Bu güçlenmede hızlı, yaygın merkezi örgütlenmeden, eğitimlerin kesintisiz devam etmesinden, yoğun propaganda, basın, yayın çalışmalarından geçer. 6 Genel Kurulu kararları ivedilikle hayata geçirilmelidir. Ülkemizde sosyalizme açılan ileri demokratik bir düzeni kurmak için sınıfsal savaşımımız yeni boyutlar kazandı. Zaman geçirilmeden anti-emperyalist anti-faşist ulusal demokratik güçlerin cephesinin oluşumun da DİSK, geçen 11 savaş yılı gibi üzerine düşen görevleri yerine getirmede kararlı olmalıdır. Ulusal demokratik cephe, işçi sınıfımızın, tüm emekçilerin kurtuluşudur. İşçi sınıfımız emekçiler ulusal edmokratik güçler emperyalizme, işbirlikçi tekellerin sömürüsüne, faşizme karşı yürüttüğü savaşımı hızlandırdı. İşçi sınıfımız tüm engellemelere rağmen kararlı savaşımını sürdürecektir. Zafer işçi sınıfımızın ve tüm emekçilerin olacaktır.

42 demokratik kuruluş ve Akhisar Gıda işçileri MESS'e karşı başarısından dolayı Maden-İş'i kutladı

Aralarında DİSK ve TÜRK-İŞ'e bağlı sendikalarında bulunduğu 42 demokratik kuruluş ile Akhisar gıda işçileri MESS'e karşı verilen mücadeleden başarı ile çıkan DİSK'e bağlı MADEN-İŞ sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler'e ayrı ayrı mesajlar göndererek Metalurji işçilerinin bu başarısını kutlamışlardır.

DİSK'e bağlı Aster - İş, Genel - İş, TPKSİ, BANK-SEN, Genel - İş Kocaeli Şubesi, Genel - İş Sakarya Şubesi, Genel - İş Gölcük Şubesi, BANK-SEN Akyazı Temsilciliği, TÜRK-İŞ'e bağlı Petrol-İş Yarımca Şubesi, Yol-İş 6 nolu Şube, ve Konut-İş sendikası ile Yeni-Koop, Köy-Koop, Töb-Der, Adapazarı, Akyazı, Sapanca Geyve, Hendek, Gölcük, Karamürsel, Gebze Şubeleri, KDB Genel Merkezi, KDB İzmit Şubesi, KDB Karamürsel Şubesi, İGD Sapanca, İzmit Hendek ve İzmir Karşıyaka Şubesi, İKD İzmit Şubesi, İnsaniye Dayanışma ve Kültür Derneği, Gölcük Halk Eğitim Kültür ve Geliştirme Derneği, Kimya Mühendisleri, Makina Mühendisleri, Odaları İzmit Şubeleri, İzmit Sinema-Der, Tüs-Der İzmit Şubesi, Tüs-Der Sakarya Bölge Temsilciliği, Halkevleri Adapazarı Şubesi, Halkevleri 2. Bölge Temsilciliği, Teknik - İş Gölcük Temsilciliği, Köln Türkiyeli İşçiler Dayanışma Birliği, DİSK'e bağlı Teknik-İş sendikası İstanbul Şubesi - Genel-Der İstanbul Şubesi ile Akhisar gıda işçileri DİSK'e bağlı Maden-İş sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler'e çektikleri telgraflarda Maden-İş'in MESS'e karşı kazandığı başarının büyük bir yiğitlik örneği olduğu belirtilmiştir.

İlerici Kuruluş ve sendikaların Maden-İş Genel Başkanı Kemal Türkler'e çektikleri telgraflarda daha sonra özetle şu görüşlere yer verilmiştir:

«Sağdan ve soldan gelen her türlü saldırı yalan ve provokasyon denemelerine rağmen, tüm işçi sınıfımız ve halkımız adına kazanmış olduğunuz zafere büyük değer veriyoruz. Bir yıla yakın zamandır görülmemiş düzeyde sürdürdüğünüz savaşım, yolumuzu aydınlatan bir usta lık ve yiğitlik örneğidir. Biz ler grevler boyunca her türlü dayanışmayı görev bilmiş örgüt ve temsilcileri olarak zaferimizden dolayı sevinç içindeyiz. Tüm metalurji işçilerini Maden-İş sendikamızı üyelerimiz adına şahsımızda kutlar en sıcak selamlarımızı iletiriz.»

Akyazı TÖB-DER' li öğretmenler Maden-İş grevcilerini kutladı

SAKARYA — (İSTA)

Sakarya'ya bağlı Akyazı ilçesi Töb-Der Şubesi bir açıklama yaparak, Maden-İş grevcilerini yürekten kutladığını belirtmiş ve Maden-İş Sendikası ile savaşım birliğinin sürdürüleceğini söylemiştir.

«Bu şanlı direniş ilerici, demokrat, yurtsever güçlerin dayanışmasını getirmiş, tekelci sermaye yıkıma uğrattığı güçlerin dayanışmasını görmüş, unutamayacağı bir ders almıştır.» denilen açıklamada daha sonra şu görüşlere yer verilmiştir:

«Maden-İş Sendikası'nın sermayenin en talancı kesiminin örgütü 'MESS'e karşı sürdürdüğü uzun savaşım, tüm demokrasi ve ilerleme güçlerine kazandırdığı deneyim açısından tarihsel bir olay olarak ele alınmalıdır.

Tepeden tırnağa örgütlü, savaşkan Maden-İş Sendikası sınıf sendikacılığının ne olduğunu dosta düşmana kabul ettirmiş, sarı sendikacılığı demaske etmiştir.

Uluslararası işçi sınıfı hareketi ile somut dayanışmanın yaşama geçirilmesi, Türkiye işçi sınıfı hareketinin saygınlığının göstergesidir.

Ulusal demokratik güçlerin belkemiğini oluşturan yiğit grevcilerimizi yürekten kutluyor, savaşım birliğimizi sürdüreceğimizi bildiriyoruz.»

Kimya Sanayii işkolunda çalışan işçilerin büyük bir kısmı brüt 20 liranın altında ücret alıyor...

● Kimya Sanayii işkolunun yüzde 44'ünde Petrol-İş, yüzde 26'sında ise Petkim-İş örgütlü

Kimya Sanayii İşkolunda çalışan işçilerden yaklaşık yüzde 65'inin brüt saat ücretlerinin 7 lira ile 20 lira arasında olduğu gerikalan yüzde 35'lik bölümün ise saatde brüt olarak 21 lira ile 30 lira arasında ücret aldıkları belirlenmiştir.

Kimya Sanayii İşverenleri Sendikası tarafından yapılan bir araştırmada işoklundaki sendikalı işçilerin aldığı saat ücretlerinin niteliği ele alınarak incelenmiştir. İşkolunda faliyet gösteren firmalardan 36'sını ve bu firmalarda çalışan toplam 7 bin işçiyi kapsayan araştırma da bu işçilerden sendikalı olanların büyük bir bölümünün günlük brüt ücretlerinin 7 ile 20 lira arasında olduğu belirlenmiştir. Düşük ücret düzeyine sahip yüzde 65'lik bu bölümün dışında kalan yüzde 35'in ise günlük brüt ücretlerinin 30 liraya kadar yükseldiği belirlenmiştir.

Kimya Sanayii işkoluna ait işyerlerinde çalışan ve sendikalı olmayan personelin genellikle «aylık» ücret aldıklarına değinilen araştırmada bu bölümün brüt saat ücretlerinin 21 lira 10 kuruş olarak hesaplandığı belirlenmiştir.

KİMYA SANAYİİ İŞKOLUNDA SENDİKAL ÖRGÜTLENME

Aynı araştırmanın bir başka bölümünde ise işkolundaki sendikal örgütlenme düzeyi incelenmiş ve ankete katılan kuruluşda hangi sendikaların örgütlü olduğu belirtilmiştir. Buna göre Temmuz 1977 itibari ile Kimya İşverenleri Sendikasına üye 84 işyerinden yüzde 44'ünü kapsayan büyük bir bölümde Petrol-İş Sendikasının örgütlü olduğu ortaya çıkmıştır. İşyerlerini yüzde 26'sında Petkim-İş'in örgütlü olduğu, yüzde 22,6'lık bölümün ise esendikasız bulunduğu belirlenmiştir.

SENDİKALI İŞÇİLERİN ÇIPLAK BRÜT ÜCRETLERİ

Çıplak Brüt Saat Ücreti	Personel Sayısı	Çıplak Bürt Saat Ücreti	Personel Sayısı
7.00—10.00	431	20.00—22.00	521
10.00—12.00	937	22.00—24.00	567
12.00—14.00	378	24.00—26.00	336
14.00—16.00	786	26.00—28.00	127
16.00—18.00	633	28.00—30.00	65
18.00—20.00	850	30.00—Üstü	415

KİMYA SANAYİİ İŞKOLUNDA SENDİKALAŞMA

İş Grupları	Petrol-İş	Petkim-İş	Diğerleri	Sendikasız	Top
İlaç	4	8	1	6	19
Kimyevi Maddeler	14	8	5	3	30
Akü-Pil	7	1	-	1	9
Boya-Cila	6	-	-	2	8
Zirai ilaç-Gübre	3	2	-	2	7
Kozmetik	1	2	-	5	8
Kibrit-Orman	2	1	-	-	3
Toplam	37	22	6	19	84

Denizcilik Bankası T.A.O. Pendik Tersanesi Müdürlüğünden

1 — Tersanemiz ihtiyacı;
2 Adet Flenç Tornalama Tezgâhı
iç ve dış piyasadan teklif almak suretiyle satın alınacaktır.

2 — Bu işe ait idari ve teknik şartnameler Türkçe ve İngilizce olarak hazırlanmış olup, aşağıdaki adresten temin edilebilir.
PENDİK TERSANESİ MÜDÜRLÜĞÜ
Satınalma Servisi
Kaynarca/İSTANBUL

3 — Teklifler en geç 7/4/1978 günü mesai saati bitimine kadar idari şartnamemizde belirtilen adrese gelmiş veya tevdi edilmiş olacaktır.

4 — Bankamız 2490 sayılı ihale kanununa tabi değildir.

(Basın: 11832) — 199

Federal Almanya'nın Bremen kentinde düzenledikleri yürüşle işsizliği ve bunu bilerek yaratanları, çözüm yolları aramayanları kınadıklarını belirten gençler...

Batı Avrupa' da büyük bir hızla artan işsizlik korkunç bir hayalet olarak nitelendirildi

Ali Eliş, bildiriyor

BREMEN — (İSTA)

Batı Avrupa ülkelerindeki, özellikle Federal Almanya'daki ekonomik krizin gittikçe derinleşmesi sonucu büyük bir felaket olarak ortaya çıkan işsizlik, Avrupa'da «korkunç hayalet» olarak nitelendirilmektedir.

Büyük bir hızla artan işsizlik etkisini özellikle genç, kadın ve yaşlı emekçiler üzerinde göstermektedir. Gerici ve tutucu yönetimler, ilerici ve demokrat kimselere uyguladıkları meslek yasağı ile insanın temel haklarından biri olan bir işe sahip olma hakkını çiğnemektedir.

Federal Almanya'da sık sık görülen meslek uygulama yasağı, özellikle Sosyal Demokrat Partinin Gençlik örgütü (JUSO) üyelerini ve komünistleri etkilemektedir.

Federal Almanya'da işsizlik krizinden en çok etkilenen grubu oluşturan gençlerin 500 bin civarında bulunduğu belirtilmiştir.

İşsizlik krizinin en belirgin olduğu Federal Almanya'nın Bremen kentinde gençler bir gösteri yürüyüşü düzenleyerek isteklerini açıklamışlardır. Yürüyüşe katılanlar, işsizliği, işsizliği yaratanları, çözümyolları aramayanları şiddetle kınamışlardır.

Linyit ocağı çöktü 1 işçi öldü

ÇORUM, (A.A.)

Türkiye Kömür İşletmelerine bağlı Alpagut - Dodurga Linyit ocağında meydana gelen göçükte, Mustafa Özdemir adında bir işçi ölmüş iki işçide ağır şekilde yaralanmıştır.

Bu sabaha karşı meydana gelen olayın nedeni henüz belirlenmemiştir. Göçük sırasında ağır yaralanan Hasan Özdemir ve Ahmet Şahin adındaki işçiler, Çorum Devlet Hastahanesinde tedavi altına alınmışlardır.

FİDEF'in Eğitim Kurultayına sunduğu rapor

TEMEL İSTEMLERİMİZİN GERÇEKLEŞMESİ İÇİN ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLER

Örgütümüzce savunulan temel istemlerin gerçekleştirilmesi olasılığı ancak bir dizi önlemlerle gerekli ön koşullar sağlandığı takdirde, vardır. Bu önlemler şunlardır:

● Önlemlerin gerçekleştirilmesi için kaçınılmaz olan maddi temel tüm kapsamı ile güvence altına alınmalıdır. Ne ders saatlerinde, ne öğretme ve öğrenme araç ve gereçlerinde, nede herhangi başka bir alanda azaltma yapılmalıdır.

● Sınıflardaki öğrenci dağılımı ve öğretmenlerin haftalık ders saatleri uygun şekilde ayarlanarak, genel pedagojik ön koşullar köklü bir şekilde iyileştirilmelidir.

● Eğitim planlamasında ve Eğitim Bakanlıkları bütçesinde, yabancı işçi çocuklarının sayısı, yerli çocuklarla eşdeğer bir şekilde dikkate alınmalıdır.

● Okula gitme mecburiyetini en kısa zamanda tüm kapsamıyla gerçekleştirmek için şehirler, yani mahalli yetkililer gerekli önlemleri gün geçirmeksizin derhal almalıdırlar. Bu alanda, anababaların yeteri kadar aydın latılması ve ikna edilmesi yoluna başvurulmalıdır. Alınacak idari önlemler gerçekten gerekli ise, uygulanabilecek kapsamda tutulmalıdır. Ana-babalarla ilişki. o ana - babanın dilini bilen hem büyük ülke hemde ana babanın geldiği ülke eğitim ve öğretim sistemi üzerinde detaylı bilgiye sahip sosyal danışmanlarca kurulmalıdır.

● Okullarda Alman ve yabancı ana-baba ve öğretmenler arasındaki ortak çalışma için yoğun çaba gösterilmelidir. Ana-babanın kendi dilinde sürekli, doğru ve detaylı bir şekilde haberdar edilmesi garanti altına alınmalıdır. Derslerin içeriği üzerine ana-babaların istek ve tecrübeleri dikkate alınmalıdır.

● Okul denetimi, yalnızca Alman mercilerince ve tüm kapsamıyla garanti altına alınmalıdır. Konsolosluk okullarının kurulmasına izin verilmemelidir. Bu ilke, hem ana dilde eğitim, hemde eğitim ve öğretim araç ve gereçlerinin sağlanması işinde de geçerlidir. Kültür anlaşmaları ile diploma ve bonservislerin karşılıklı olarak tanınması garanti altına alınmalıdır.

● Yabancı öğretmen olarak ancak, Alman mercilerince hizmete alınmış ve bu mercilerce ödentileri yapılan kişiler çalışabilirler. Yabancı mercilerin bu öğretmenlerin hizmete alınması veya hizmetten alınması üzerine etken olmalarına izin verilmemelidir. İster okul içinde isterse dışında olsun, yabancı öğretmenlerin, söz konusu ülkenin ilgili makamlarınca denetimine izin verilmemeli ve böylesi girişimler engellenmelidir. Ders planlarının, öğretim ve öğrenim araç ve gereçlerinin hazırlanması ve saptanmasına yabancı makamlar hiçbir şekilde karıştırılmamalıdır. Yabancı gizli polis teşkilatlarının Federal Almanya ve Batıberlin'de çalışmaları engellenmelidir.

● Alman ve yabancı öğretmenler eşit tutulmalıdır. Yabancı öğretmenlerin meslek güvenceleri ve oturma hukuku açısından durumları güvence altına almarak günümüzde sürmekte olan öğretmen rotasyonu (devri-daimi) temelden engellenmelidir.

● Alman ve yabancı öğretmenler Federal Almanya'da mesleki yönden eğitilmeli ve geliştirilmelidir. Bunun masraflarını Federal Alman mercileri karşılamalıdır. Öğretmenler için uygulanacak bu gelişme ve ilerleme kursları yabancı işçi çocuklarının kendilerine özgü sorunlarını, zorluklarını ve ihtiyaçlarını geniş ölçüde dikkate almalıdır. Yüksek okullarda mevcut olanakların kullanılması ve geliştirilmesi yoluyla bu girişimler garanti altına alınmalıdır.

● Öğretmenlerin mesleki eğitim ve öğretimleri doğrultusunda köklü değişikliklerin gerekliliği, okullarda, yüksek okullarda ve kamu oyunda yürütülecek geniş ve kalıcı bir kampanya ile anlaşılır kılınmalı, yaygınlaştırılmalıdır.

● Yabancı işçi çocuklarının öğrenim durumunun sürekli ve kapsamlı bir şekilde iyileştirilmesi olanakları, planlı araştırmalarla bulunmalı, sonuçla derhal ve etken bir biçimde okul pratiğine geçirilmelidir.

● Normal sınıflarda (Regelklassen) ve hazırlık sınıflarında (Vorbereitungsklassen) verilen dersler için okullarda yabancı çocuklarının yığınsal olarak varlığını gözeten, onların yetenek ve gereksinmelerini dikkate alan öğretim planları geliştirilmeli ve uygulanmalıdır.

YARIN: OKUL ÖNCESİ DONEM VE BAŞARILI BİR YAŞAM

Politika

SAHİBİ
Politika Basım–Yayın A.Ş adına
Kemal TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü: Aydın ENGİN
Müessese Müdürü: Haluk YETİŞ

Yazışleri Müdürü: Aydın ŞENESEN
Teknik Yönetmen: Yavuz KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA (Süleyman COŞKUN)

DİZGİ: Politika Basım Yayın AŞ. IBM ve Lynotip Tesisleri
BASKI: İstanbul Matbaası Tesisleri
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtım A. Ş.

Abone koşulları: Yurt içi Yıllık 750 TL – 6 aylık 400 TL – 3 aylık 200 TL
Yurt dışı Yıllık 900 TL – 6 aylık 500 TL – 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak farkı olarak her sayı için 5.50 TL ek ücret alınır

İLAN TARİFESİ
Bütün Türkiye ve Avrupa sütun santimi 200-TL
İstanbul Baskısı 100-TL Yayın İlanları 50-TL

Sayı: 1687 — Yıl: 5

CEYLANPINAR'DA

(Baştarafı 1'de)

le" ünitesinde çalışan 500 kadar işçinin başlattığı direniş 2. gün öteki ünitelerdeki işçilerinde katılmasıyla büyümüştür. Bu arada çiftlik müdürü savcılığa başvurarak, direnişin yasal olmadığını, o nedenle gerekli önlemlerin alınmasını istemiştir.

Bunun üzerine güvenlik kuvvetleri devlet üretme çiftliğine girerek iscileri yasal olmayan direnişe sevkettikleri öne sürülen 12 işçiyi gözaltına almıştır. Viranşehir Sulh Ceza Mahkemesinde yargılanan 12 işçi ilk sorgularından sonra tutuklanmışlardır.

Viranşehir Savcısı Cahit Üygen, işçilerin sürdürdüğü direnişin gerektiğini bildirmiştir. Savcı Ülgen, 12 kişinin, işyerinde grev kararı alınmadan 275 sayılı yasaya aykırı davranarak işçileri direnişe teşvik ettikleri gerekçesiyle tutuklandığını açıklamıştır.

DİSK'e bağlı TİS, Türk-İş'e bağlı Tarım-İş ve Hak-İş'e bağlı Hak Tarım-İş Sendikalarına kayıtlı 2000 işçinin başlattığı direniş 5'inci gününü doldururken Ceylanpınar Belediye Başkanı Kemal Ocalan, direnişin sona ermesi konusunda arabuluculuk yapmaya başlamış, ancak henüz olumlu bir sonuç elde edilememiştir.

Bu arada TİS Ceylanpınar Şubesi Başkanı, direnişin sendikalarının bilgisi dışında olduğunu bir duyuru ile ilgililere bildirmiştir. Bunun üzerine bir açıklama yapan Tarım-İş Sendikası Başkanı Ahmet Gündüzalp, TİS Başkanını "işçileri yalnız bırakmakla" suçlamıştır. Gündüzalp, üyeleri direnişte bulunan 3 sendikanın da direnişten bilgileri olduğunu öne sürmüştür.

Öte yandan Çalışma Bakanlığından Ceylanpınar'a 2 müfettiş gönderilmiştir. Müfettişler, işveren yetkilileriyle, işçi temsucileri ve sendika yöneticileriyle görüşmelerde bulunmuştur. Müfettişlerin incelemelerinin sürmekte olduğu öğrenilmiştir. 2900 işçinin çalıştığı Ceylanpınar Devlet Üretme Çiftliğinde 2000 işçi direnişte bulunmaktadır. 900 işçi ise normal şekilde çalışmaktadır.

GAZYAĞI

Baştarafı 1. Sayfada)

GİS Genel Başkanı Galip Jabban açıklamasında daha sonra özetle şu görüşlere yer vermiştir:

«Gazyağı sıkıntısı yüzünden halk tankerlerin önünü çevirmekte, zorla gaz almaktadır. Hatta bu yüzden bir çok tanker şoförü dövülmüştür. Yokluktan yararlanan fırsatçılar, sayaçlarını diledikleri gibi ayarladıkları tankerlerle mahalle aralarında halka noksan miktarlarda ve yüksek fiyatlarla gaz satmakta, bazı kişiler de istasyonlardaki kuyruklara yerleştirdikleri çocuklarla elde ettikleri gazı plastik bidonlarda karaborsa fiyatına tüketiciye satmaktadır.»

ÖMERLİLİ

Baştarafı 1. Sayfada)

çözüm yolları bulunuyordu. Son zamanlarda hiç gerekli olmadığı halde sırf üye üreticiler arasında huzursuzluk yaratmak, kooperatifi dağıtmak, kooperatifimizi politikaya alet etmek isteniyor. Bu ortamdan yararlanıp akrabalarını kayırmak, aynı zamanda siyasi tercih yapmak amacıyla Gaziantep Güneydoğu Tarım Satış Kooperatifi Birliği Genel Müdürü Kemal Acı, yönetmelik, yasa ve tüzüğe aykırı olarak Zeki Sadunoğlu'nu kooperatifimize müdür olarak atamıştır.

Zeki Sadunoğlu, gerek Yönetim Kurulu ve gerekse ortaklar arasında fesat yapmakta, kayıtlı olduğu Ülkü Ocaklarının faşist zihniyetini sağa-sola aşılamaktadır. Bu zihniyete hizmet etmeyen kişileri de mağdur etmekte ve bu kötü zihniyetin, aşırı partizan hareketini açık şekilde yapmaktan çekinmemektedir. Bu hareketiyle Kooperatifimizin devamına imkân vermemektedir. Zeki Sadunoğlu'nun buraya Müdür olarak atanmasının maksadını yüksek takdirlerinize bırakıyoruz.

Kendi taraftarlarının ve kooperatifimize ortak olmayan Gaziantep'in İzmir gibi yerlerdeki üreticilerden temin ettikleri üzümleri Yönetim Kuruluna danışmadan ve haberi olmadan satın almaktadır. Bu suretle devleti büyük zarara sokmaktadır. Biz üreticilerin binbir emekle ürettiğimiz üzümlerimizin alınmaması, alımlardan yoksun bırakılmamız son derece güç durumda kalmamıza neden olmakta ve bizi hayal kırıklığına uğratmaktadır. Üzümlerimizin alınmasının sağlanmasını ve konu üzerinde önemle durmanızı saygılarımızla arz ederiz.»

ZAYİ

İTÜ'den aldığım Şebeke ve İETT kartımı kaybettim. Hükümsüzdür.

ŞAHİSLAM ÖZDEMİR

MARMARA

(Baştarafı 1'de)

şambadan bellidir» demiştir.

«Hükümetin baş fiyatı 57 lira olarak belirlemesinin gerekçesi ise bugünkü ekonomik koşullardır. Ekonomideki dar boğazı tütün ekicisi olmadığına göre, yıllardır olduğu gibi gene başkalarının faturası ulusal gelirden en az payı alan köylüye ödetilmiştir» diyen Marmara KÖY-DER Genel Başkanı Öztürk, özetle şunları söylemiştir:

«Baş fiatın düşük tutulması kuşkusuz tüccarı çok memnun etmiştir. Geçen yıl rekoltenin yüzde 75'ni alan tüccar, bu yıl Ege'de bol kredi ile desteklenip yüzde yüz'ün üstünde bir alım yapmıştır.

Yakında bölgemizde de ekici tütün piyasası açılacak ve Ege de uygulanan baş fiat belirleyici rol oynayacaktır. Oysa Ege'de baş fiat tesbitinde ölçünün ne olduğunu tütün üreticisi anlıyamamıştır.

Derneğimiz, orta ve küçük üreticinin ürünü olan tütünün, yediden yetmişe el emeği göz nuruyla ürettiği bu ürünün alımında daha dikkatli davranılmasını, bölgemizdeki rekolte düşüklüğü gözönüne alınarak baş fiyatın belirlenmesini istemektedir. Yanlış bir uygulama üreticimizi geçen yıllardaki yoksul yaşamını arar duruma düşürecektir.»

EGE'DE

(Baştarafı 1'de)

şilerin aslında yabancı tütün şirketlerinin birer komisyoncusu durumunda olduklarını belirtmiştir.

Ziraat Mühendisleri İzmir Şube Başkanı **Çetin Selçuk,** bu kişilerin bağlı bulundukları uluslararası tekellerin kapitalist dünyanın hemen her yerinde tütünün fiyatını diledikleri gibi saptadıklarını, bunda başarılı olduklarını, dışa karşı daha bağımsız bir politika izleyen ülkelerde aynı tütüne daha yüksek fiyat biçerlerken bağımlı ülkelerde ise düşük fiyat verdiklerini belirtmiş, tütün ihracaatçısına vergi iadesi vermenin doğru olmadığını, yüzde 5 oranındaki vergi iadesinin tütün ihracaatçılarına her yıl yaklaşık 300 milyon lira ek kazanç sağladığını sözlerine eklemiştir.

Selçuk, Türkiye'de Amerikan tipi, grad tipi tütünün ihraç fiyatının 1965 yılında 1.50-153 dolar arasında değiştiğini, buna karşılık 1970'de bu fiyatların aynı kaldığını, 1971 yılında ise ortalama ihraç fiyatının Türkiye'de 1.05 dolar olduğunu, Yunanistan'da ise 1.45 dolara yükseldiğini belirtmiştir.

TEKEL TESELLÜME BU HAFTA BAŞLIYOR

Öte yandan AA'nın haberine göre, 1977 yılı Ege Ekici Tütün Piyasasında tekel tarafından mübayaa edilen tütünlerin tesellüm işlemlerine bu hafta içinde başlanacaktır.

UÇAK

Baştarafı 1. Sayfada)

tünün yapılan saldırıyı kınadığı bildirilmektedir.

İyi haber alan Suriye kaynakları, içinde iki tedhişçiyle rehinelerin bulunduğu Kıbrıs Rum Havayollarına ait DC-8 uçağına Suriye'nin iniş izni verdiğini bildirmişlerdir.

DC-8 uçağı TSİ 14.00' biraz geçe Cibuti'den Kıbrıs'a dönmek üzere havalanmış ve Kıbrıs Rum yönetiminin iki tedhişçiye seyahat belgeleri ve Kıbrıs'dan yeniden salimen ayrılma izni vermeyi kabul ettiği bildirilmiştir.

Çeşitli ajanslardan derlenen haberlere göre, Kıbrıs Rum Hava Yollarına ait DC-8 tipi yolcu uçağı dün akşam saat 20.30'da Larnaka Havaalanından ayrılmış fakat uçağın Kuveyt, Libya ve daha sonra Demokratik Yemen'e inmesine izin verilmemiştir. Lübnan yetkililerinin ise Beyrut hava trafiğini kapattıkları, hava alanını uçağın inmesine engel olacak maddelerle doldurdukları öğrenilmiştir.

Yakıtı tükenmek üzereyken dün sabaha karşı saat üç sıralarında Cibuti'ye inen uçakta, üç kişilik mürettebat, onbir rehine ve iki Arap gerilla bulunmaktaydı.

Baskını gerçekleştiren gerillaların kimlikleri konusunda ise çelişkili haber verilmektedir. Önce Eritre Kurtuluş Örgütü'nü bağlı oldukları açıklanmış, daha sonra Mısır-İsrail görüşmelerine karşı çıkan Kara Eylül Örgütü'ne bağlı oldukları öne sürülmüştür.

Uçağın Cibuti'ye inmesiyle ilgili açıklamada dün sabah Kıbrıs Rum yönetimince Larnaka'da yapılmıştır.

Öteyandan Mısır'da, Devlet Başkanı Enver Sedat'ın yakın arkadaşı ve danışmanı El Sebai'nin öldürülmesi üzerine Sedat'ın emriyle bütün bayraklar yarıya indirilmiştir. El-Sebai, Sedat'ın geçen yılki İsrail gezisi sırasında Enver Sedat'a eşlik etmişti.

Öteyandan İsrail Başbakanı Menahem Begin, dün Lefkoşe'de vurularak öldürülen Asya-Afrika Halkları Dayanışma Örgütü Genel Sekreteri ve Enver Sedat'ın yakın arkadaşı Yusuf Sebai'nin ailesi ile Mısır hükümetine bir başsağlığı telgrafı göndermiştir.

Cibuti'nin gerillalara ve rehinelere uçağı terketmek izni vermediği ve gerillaların Cezayir ya da Libya'ya gitmek istedikleri bildirilmektedir.

FKÖ SALDIRIYI KINADI.

Asya-Afrika Halkları Dayanışma Örgütü'nün (AAHDÖ) Lefkoşe'deki toplantısına yapılan saldırı, FKÖ tarafından dün, resmen kınanmıştır. Beyrut'ta bir demeç veren Filistin Kurtuluş Örgütü temsilcisi, Lefkoşe'de yapılan saldırıyı ve Mısırlı genel başkanın öldürülmesini FKÖ'nün kınadığını söylemiş ve FKÖ'nün bu olayla ilişkisi olmadığını belirtmiştir.

BAŞBAKANLIK

(Baştarafı 1'de)

kadar zarar verdiği, seçimlerde üstüste uğradığı yenilgilerden de görülmektedir» demiştir.

Devlet Bakanı Hikmet Çetin'e konuşmasını tamamladıktan sonra bir AP'li üye şu soruyu yöneltmiştir:

«— Gensoru görüşmeleri sırasında CHP sözcüsü, Demirel hükümeti zamanında çok sayıda insan öldüğünü, dış ülkelerde bir insanın öldürülmesi üzerine hükümetlerin istifa ettiğini söylemiş ve Demirel'in istifa etmesi gerektiğini bildirmişti. Ecevit hükümeti zamanında da bir aylık dönemde yüze yakın insan öldürülmüştür. Acaba Ecevit istifa etmeyi düşünüyor mu?»

Devlet Bakanı Hikmet Çetin, bu soruya, «olaylarda hâlâ sizin sorumluluğunuz devam ediyor» karşılığını vermiştir.

«EŞŞEKLİK BAKİ KALIR»

Devlet Bakanı Hikmet Çetin, bu arada, bütçe üzerinde son konuşmayı yapan Antalya AP Milletvekili İhsan Ataöv'ün hükümete sataştığı gerekçesiyle tekrar kürsüye gelmiştir. Çetin, Ataöv'ün Başbakan Bülent Ecevit'in tahsili ile ilgili sözünü kınayarak, **«tahsil cehaleti alır, eşşeklik baki kalır»** şeklinde konuşmuştur.

Ataöv'ün **«hükümetin entrikalarla kurulduğu»** yolundaki sözüne de değinen Hikmet Çetin, **«entrika dönemi gerilerde kalmıştır. Bu meclis, entrika dönemini, birlik partisi dağıtılıp hükümet kurulurken gördü. Bu meclis, entrika dönemini demokratik parti parçalanıp hükümet kurulurken gördü»** demiştir.

ATAÖV, SAİD-İ NURSİ'Yİ «BÜYÜK DİN ALİMİ» OLARAK NİTELEDİ

Başbakanlık bütçesi üzerinde kişisel görüşlerini açıklayan Antalya AP Milletvekili İhsan Ataöv, «CHP'nin, tarihi değerlere saygısızlık yaparak, okullardan bu değerleri kaldırdığını, büyük din alimi Said-i Nursi'nin eserlerini toplamak için kanunlar çıkardığını ve Kur'an kurslarını kapatmaya başladığını» iddia etmiştir.

İhsan Ataöv'ün konuşması sık sık CHP'li üyeler tarafından kesilmiştir. Bu arada, Ataöv'e bir CHP'li (hırsız) diye bağırmıştır. İhsan Ataöv bu CHP Milletvekillerine «Hırsız senin sülalen.. Hırsızoğlu hırsızlar..» karşılığını vermiştir.

Başbakanlık Bütçesi üzerindeki görüşmeler tamamlandıktan ve birleşime ara verildikten sonra Antalya AP Milletvekili İhsan Ataöv, Devlet Bakanı Hikmet Çetin'e oturduğu yerden bağırarak bazı sözler söylemiştir. Ataöv'ün bu sözlerine, Hükümet'e ayrılan sıralarda oturan Orman Bakanı Vecdi İlhan Tepki göstermiş, yerinden kalkarak Ataöv'e doğru gitmek istemiştir. Bunu gören bazı CHP'liler, hükümet sıralarına koşuşmuşlardır. Bir kısım AP'li de gelmiştir. Bir süre CHP ve AP'li Milletvekilleri tartışmışlardır.

MSP Sözcüsü Recai Kutan, TRT konusuna yerverdiği konuşmasında şunları söylemiştir:

« —TRT tarafsız bir kamu kuruluşu olmasına rağmen, siyasi tesirlerden en çok etkilenen bir kurum durumundadır.

Dil mevzuunda TRT yöneticileri o kadar pervazsız ve saygısız hareket edebiliyorlar ki, kendi hazırladığımız beyanatlarımızda kullandığımız kelimelere bile tasallut etmektedirler. Biz (tedbir) mi dedik, bunu (önlem) yapıyorlar. (İmkân) mı dedik, bunu (olanak) yapıyorlar. (İhtiyaç) mı dedik, (gereksinme) yapıyorlar. Gene şükredelim, henüz (tatil) kelimesini (dinlence) diye değiştirmeye başlamadılar.»

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI BÜTÇESİ 2,5 MİLYAR LİRA ARTIRILDI.

Millet Meclisi Bütçe Plân Komisyonu, İçişleri Bakanlığı bütçesi ne muhtarlara maaş bağlanması hakkındai kanuna bağlı olarak 2,5 milyar lira eklenmesini öngören bir tasarıyı kabul etmiştir.

CHP Tekirdağ Milletvekili Yılmaz Alpaslan'ın önergesinde, bakanlık bütçesine 2 milyar 572 milyon lira eklenmesi istenmiştir. Bu arada Enerji ve Sulama sorunlarının çözüme bağlanabilmesi amacıyla Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü bütçesine de 906 milyon 135 bin lira eklenmesi komisyonca kabul edilmiştir.

DPT BÜTÇESİ KABUL EDİLDİ.

Millet Meclisi'nde dün, Devlet Planlama Teşkilatı Bütçesi de görüşülerek kabul edilmiştir. Yapılan eleştirileri cevaplandıran Devlet Bakanı Hikmet Çetin, geçmiş hükümet tarafından Meclislere sunulan 4. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın hem içerik hem de teknik yönden plan niteliğini taşımadığını öne sürmüş, «Böyle bir planı benimseseydik, Meclise karşı saygısızlık yapmış olurduk» demiştir.

İŞÇİ ÜCRETLERİ DONDURULMAYACAK

Devlet Bakanı Hikmet Çetin, daha sonra soruları cevaplandırmıştır. Çetin, «Hükümet işçi ücretlerini dondurmayı düşünmüyor mu?» şeklindeki bir soruya, «Kesin olarak işçi ücretlerinin dondurulmasına karşıyız. Sınırlama düşünmüyoruz.» karşılığını vermiştir.

HÜKÜMET

Baştarafı 1. Sayfada)

arada Nisan başında Türkiye-AET Karma Parlamento Komisyonu'nun Brüksel'de toplanacağı bildirilmiştir.

Mayıs ayı içinde de teknik düzeyde temasların yapılması öngörülmektedir. Türkiye önce karma parlamento komisyonu'nda, sonra da teknik ve üst düzeydeki temaslarında katma protokol'ün uygulanmasından doğan aksaklıklar üzerinde duracaktır. Hükümet yetkililerinin katma protokol uygulamalarının Türkiye aleyhinde durumlar yarattığını söyledikleri somut durumlar ve önerileri şöyle belirtilmektedir:

«Türkiye'nin AET ülkelerine karşı gümrüklerini indirmesi ve ithalâtını libere etmesi sanayi alanında önemli sorunlar ortaya çıkartmaktadır. Gümrüklerin belirli bir takvim uyarınca indirilmesi Türk Sanayinin korunmasını güçleştirmektedir. Öte yandan, koruma imkânının sınırlılığı yatırım eğilimlerini olumsuz yönde etkilemektedir. Yapılan gümrük indirimleri ve liberasyonlar sebebiyle özel ve kamu kesimi önemli sorunlarla karşılaşmıştır. Konsolide liberasyon listelerinden alınacak malları bulmak imkânsız hale gelmiştir. Ayrıca henüz üretmeye başlamadığımız ürünler için de koruma imkânlarından vazgeçilmektedir.»

Katma protokol'ün Türkiye açısından ihracat olanaklarını genişletecek olanaklar ortaya çıkartmadığını belirten yetkililer, geçmiş yıllarda Türkiye ile topluluk arasındaki ticaret açığının giderek büyüdüğünü belirtmişlerdir.

Yetkililerin katma protokol'deki değişiklikler konusunda dört grup öneri hazırladıkları bildirilmiştir. Bu dört öneri, katma protokol'ün gümrük ve benzeri vergi indirimleri, miktar kısıtlamaları ve kontenjanlar, ortak gümrük tarifelerine uyum, üçüncü ülkelerle ilişkiler konularında ve ayrı ayrıdır.

Gümrük ve benzeri vergi rezervlerle ilgili değişiklik önerileri katma protokol'ün onikinci maddesi etrafından yoğunlaşmaktadır. Bu değişikliğin ana ilkesinin, **«12 sayılı listelerden 22 sayılı listelere mal aktarma ve kaldırılan vergilerin bir bölümünün yeniden konması ile mevcutların arttırılması yönünde Türkiye'ye esneklik sağlanması»** olarak belirlenmiştir. Bu ana ilkeler çerçevesinde, Türkiye'nin gümrüklerini indirme konusunda takvimi belirleyen 12 ve 22 sayılı listeler arasındaki aktarımlardaki, **«karşılıklı aktarma şartı»** istenecektir. Ayrıca aktarmalardan verilmeyecek mallar için indirim takviminin durdurması da önerilecektir. Katma protokol'de yer alan yüzde 25 oranındaki gümrük vergi sınırlaması da yürürlükten kaldırılması için olanak aranacaktır.

Miktar sınırlamaları ve kontenjanlarla ilgili değişiklik önerileri ise katma protokol'ün 22, 25 ve 26 ncı maddelerini içermektedir. Bu değişikliklerle, topluluktan yapılan ithalatla ilgili listelerin genişletilmesi alanındaki yükümlülükler yeniden düzenlenecek, Türkiye, yaptığı ithalat için gerektiğinde tek başına kısıtlama kararı alabilecektir. Türkiye'nin bu yetkisine topluluğun herhangi bir sınırlama getirmemesi talep edilecektir.

Katma Protokol'ün 22 nci maddesinin 5 nci paragrafında yer alan ithalattaki kısıtlama halinde kontenjan giderek arttırılması şartının da uygulamadan kaldırılması Türkiye'nin önerileri arasında yer alacaktır. Katma Protokol'un 25 nci maddesine yapılan bir ekleme ile de «Kontenjanların kurulu sanayinin veya yatırım eğiliminin zedelenmesine yolaçması halinde artırıların durdurulması ve ya belirli bir süre daraltılması» olanağı yaratılmak istenecektir.

Bir diğer değişiklik önerisi de Türkiye'nin ithalat teminatlarını azaltması konusundaki Katma Protokol hükmüne esneklik getirilmesi yönünde olacaktır.

GÜMRÜK TARİFELERİ KONUSU

Gümrük tarifesi ile ilgili Protokol'un 17, 18 ve 19 uncu maddelerinin de değiştirilmesi amaçlanmaktadır. Değişikliklerle, Türkiye, gerek gördüğü hallerde ortak gümrük tarifesine uyum zorunluluğunu erteleyecektir. Türkiye, bu değişik lik önerisi için de, «AET gümrük tarifelerinin Türkiye'ye göre çok düşük olması ve bunun Türkiye'de sanayileşmeyi engelleyici niteliğe bürünebileceği» gerekçe olarak gösterilecektir.

Katma Protokol'un 14, 19, 20 ve 21 nci maddelerinde yapılacak değişiklikle de Türkiye'nin gelişmekte olan ülkelerle ilişki kurma sırasında daha esnek olmasına olanak tanınacaktır.

Katma Protokol'un 20 ve 22 nci maddelerindeki bir değişiklik le de topluluğa «en çok kayrılan ülke statüsü» uygulaması ilkesinin kaldırılması talep edilecektir.

Türkiye'nin bir değişiklik önerisi de Katma Protokol'un 60 ncı maddesi ile ilgili olacaktır. Bu madde, «genel korunma hükmü» getirmektedir. Bu hüküm, Türkiye'nin belli koşullarda yükümlülüklerini ertelemesine olanak tanımaktadır. Yürürlükteki hükümde yer alan koşulların yorumuna ve uygulama biçimine Türkiye açısından «rahatlık» getirecek yeni bir formül üzerinde çalışmalar sürdürülmektedir.

ZAYİ

S. B. F. - B. Y. Y. Okulundan aldığım şebekemi kaybettim. Hükümsüzdür.

Bahattin Emir ÖNAL

"İŞÇİ SINIFI

Baştarafı 1. Sayfada)

Tekirdağ Milletvekili Yılmaz Alpaslan ve Köp-Koop Genel Başkan Yardımcısı Nedim Tarhan'ın da bulunduğu sekiz CHP'li milletvekili Maden-İş Bölge Temsilciliği'ne getirilen Cevdet Yılmaz'a yolladıkları telgraflarda kendisini desteklediklerini belirtmişlerdir. Parlamenterler oportünist ve bozguncu unsurların oyunlarına işçi sınıfının gelmeyeceğine inandıklarını belirtmişler ve özetle şunları söylemişlerdir:

«MESS'e karşı kahramanca bir savaşım veren ve işçi sınıfının gücünü kanıtlayan yiğit Maden-İş sendikası işçileri bu kez de bazı oportünist ve bölücülerin oyunuyla karşı karşıya gelmiştir. İşçi sınıfının demokrasi ve bağımsızlık mücadelesinde bu tür oyunların üstesinden geleceğine inancımız tamdır.

Maden-İş tarafından bölge temsilciliğine getirildiği andan itibaren Erdemir'in yiğit işçisiyle birlikte oportünist ve bölücülerin oyunlarını ortaya çıkartacağınızdan eminiz... Mücadelemizde yanınızda olduğumuzu bildirir sizi yürekten kutlarız.»

Erdemir işyeri temsilcisi Cevdet Yılmaz'a ayrı ayrı telgraflar gönderen parlamenterlerin isimleri ise şöyledir:

«Yılmaz Alpaslan, Nedim Tarhan, Haluk Karabörklü, Mustafa Gazalcı, Durmuş Ali Çalık, Oğuz Yazcıoğlu, Faik Öztürk ve Hasan İldan.»

İZLENİM

Bir toplusözleşmenin öyküsü

Süleyman COŞKUN

Bir toplusözleşme imzalandı geçen hafta Pazar günü Ankara'da. Çalışma Bakanı Bahir Ersoy'un makam odasında... On aydır süren Erdemir uyuşmazlığı ile ilgili bir toplusözleşme...

Maden-İş MESS uyuşmazlığı sürerken toplusözleşme süresi biten Erdemir'de de görüşmeler başlamıştı. Erdemir işçileri Maden-İş'in, Ereğli Demir - Çelik fabrikaları da MESS'in üyesiydiler. Fabrika yöneticileri MESS'i güçlü kılabilmek, Maden-İş'i bir de Erdemir'de hırpalayabilmek için görüşmelere yanaşmamıştı. Karşılık olarak alınan grev ve lokavt kararları iki tarafın her an birbirine karşı kullanmak istedikleri birer silah olarak ortada duruyordu.

11 Aralık yerel seçimleri öncesi CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, Ereğli'ye gitti. Burada yaptığı konuşmada Erdemir fabrikası yöneticilerini ve MC'yi suçladı. 11 Aralıktan sonra iktidara geldiklerinde mutlaka bu sorunu çözmeye çalışacaklarını bildirdi.

Ardından Maden-İş MESS görüşmeleri sonuçlandı. İşçi sınıfı, MESS karşısında büyük bir başarı kazanıp, MESS patronlarını pes ettirdi. Sıra Erdemir'e gelmişti. Maden-İş yöneticileri sorunun bir an önce çözülmesi ve toplusözleşmenin imzalanması için çaba göstermeye başladılar. Bir yandan da artık Başbakan olmuş olan Ecevit Çalışma Bakanına emir vermiş ve sorunun bir an önce çözülmesini istemişti...

Çalışma Bakanının daveti ile Maden-İş Genel Başkanı Kemal Türkler, yanında Erdemir Bölge Temsilcisi Şükrü Özbayrak ile birlikte Ankara'ya geldi... Ereğli Demir Çelik Fabrikaları Genel Müdürü de gelmişti Ankara'ya. Görüşmeler başladı. Türkler, kıdem tazminatının 40 olmasını işçilere kıdem ikramiyesi verilmesini istiyordu. Taraflar arasında 10 temel madde üzerinde anlaşmazlık çıkmıştı. Türkler'in ısrarı üzerine Erdemir Genel Müdürü kendisine bir hafta süre verilmesini istedi. Maden-İş Genel Başkanı da bu süreyi Erdemir Genel Müdürü'ne verip İstanbul'a döndü.

Ve öykü işte bu noktadan sonra tül perdeler arkasında geçmeye başladı. Şükrü Özbayrak Maden-İş Genel Merkezinden habersiz Erdemir'de grev ilan ediverdi... Erdemir Genel Müdürü aniden Ankara'ya çağrıldı. Şükrü Özbayrak da sık sık Ankara'da bazı kişilerle telefonlaşıyordu. Bu arada bir kısım CHP milletvekilleri Ankara - Ereğli arasında mekik dokuyordu. Özbayrak Çalışma Bakanının çağrısı üzerine Ankara'ya gelmekte gecikmedi. Telefonlar çalıştı yeniden. Çalışma Bakanı Zonguldak CHP Senatörü Mehmet Ali Pestilci'nin ısrarıyla Maden-İş Genel Başkanı Kemal Türkler'i aradı. Ama nedense yürütme kurulunun diğer üyelerine neden aradığı konusunda bir bilgi vermekten kaçındı. Türkler Cumartesi günü Bakan tarafından bulunamamıştı. Her ne hikmetse... Bakanın yürütme kurulu üyelerine söylemediği ama bölge temsilcisine bildirdiği şey, Pazar sabahı odasında yapacağı toplantıydı...

Cumartesi gecesi bazı CHP Zonguldak milletvekili ve senatörlerinin de telefonları çaldı. Pazar sabahı Bahir Ersoy'un odasında yapılacak bir toplantıya çağrılıyorlardı...

Pazar günü sabah kapıda çok sayıda gazeteci bekleşirken, Çalışma Bakanının odasında Sanayi ve Teknoloji Bakanı Orhan Alp ile birlikte Erdemir Genel Müdürü Maden-İş Bölge Temsilcisi oturuyorlardı. Bir de o odada neden oturdukları bir türlü anlaşılamayan Zonguldak CHP parlamenterleri.

Görüşme başladı. Genel müdür direnecek olursa Sanayi ve Teknoloji Bakanı Orhan Alp müdürü çağırıyor «içerdeki odada görüşelim» diyordu. İkisi odaya geçiyorlar, biraz sonra yeniden toplantı odasına dönüp, «tamam kabul» diyorlardı. Özbayrak direnince bu kez Bahir Ersoy devreye giriyor, «çocuklar siz biraz benimle gelir misiniz» diyor, içeri girip çıkılınca sorun çözülüyordu.

Greve gitme nedeni olan 40 günlük kıdem tazminatının görüşmeler başlamadan önce işveren tarafından ortaya atılan 35 günde kalmasını kabul eden Özbayrak gerekçe olarak Bahir Ersoy Hoca'nın «kendisini fazla üzmemelerini» istemesini gösteriyordu.

Bu sırada Türkler. Çalışma Bakanını telefonla aramış, olaydan haberdar olmuştu. Maden-İş Genel Başkanının toplantıdan haberdar olması odadakiler arasında bir telaşın kopmasına yol açtı. Genel Başkan Türkler, Erdemir işçisini Çalışma Bakanının masasında haraç mezat satmakta olan Özbayrak'a çıkışıyor, sözleşme imzalayamayacağını bildiriyordu...

Ama senaryo çoktan hazırlanmış, protokol imzalanmıştı...

Pazar günü Çalışma Bakanının odasında biz yoktuk. Ama size aktardığımız bu bilgileri senaryodan ele geçirdiğimizi kabul edin... Sanıyorum odadakiler de aynı sekilde...

MSP, EKONOMİK

Baştarafı 1 Sayfada)

bileceğini belirtmiştir. Ecevit, MSP yöneticilerine bu konudaki yapıcı tutumlarından dolayı teşekkür etmiştir.

ERBAKAN'IN SÖZLERİ

MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan ise, görüşmeden sonra yaptığı açıklamada Başbakan Ecevit'in bir ziyaret iadesinde bulunduğunu, hükümetin karşılaştığı zorluklar hakkında bilgi verdiğini ve kendi görüşlerini aldığını kaydetmiş, en önemli sorunun kalkınmayı önleyen birikmiş mevzuad olduğunu söylemiştir. Parlamentonun zamanını iyi kullanarak kalkınmaya mani olan tıkanıklıkların ortadan kaldırılması yolunda harekete geçmesi gerektiğini belirten Erbakan bugünün dinamik yönetimine imkan vermeyen bir çok kanunun süratle düzeltilmeye ihtiyacı olduğunu vurgulamıştır.

Ana hatlarında mutabakat sağlandığı takdirde MSP'nin bu yolda olumlu davranacağını belirten MSP Genel Başkanı, parlamentonun çalışmalarını iyi bir program altında değerlendirmesini istediklerini sözlerine eklemiştir.

İGD GENEL

(Baştarafı 1'de)

zamandan beri çaba sarfettiği bir konudur demiştir.

Egemen güçlerin, ... lik içinde sürekli büyüyen, kitleselleşen İGD'yi kapatmak sınamak için uğraşılar verdiğini ve dün günlük bir gazetede çıkan haberinde bu uğraşılardan biri olduğunu belirten Baki Temel Saçlı açıklamasında şunları söylemiştir.

"Dün İçişleri Bakanı Sayın İrfan Özaydınlı'ya bir telgraf çekerek böyle bir şey olup olmadığını sorduk. İGD'nin kapatılmasına ilişkin bir dosya açılmışsa durumdan kamuoyunun haberdar edilmesini istedik. Bunun sonucu olarak İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı İSTA Ajansı muhabirine yaptığı özel açıklamada böyle bir şey olmadığını belirtmiştir. Ayrıca Derneğimizi temsil eden bir Avukatı hafta başında Ankara'ya göndererek durumun yasal yönünü inceleyeceğiz"

TELEVİZYONUMUZDA "UYKU HAPLARI"

(Baştarafı 8'de)

kardeşinin peşini bırakmaması, öte yandan kötü adam Falconetti'nin olayları yakından izlemesi ve kızın kardeşiyle yakınlaşma yolları araması... Kavgalar, şantajlar, öpüşmeler, sevdalanmalar, bıkıp ayrılmalar... Gerilim yaratıcı sahneler... Acaba öteki bölümde ne olacak?

Aslında değişen birşey olmayacak. İşte işin asıl yutturmaca yönü. Değişen bir şey olmayacak. Yaşamın akışı içinde doğan binlerce olaydan aralarında yalnızca serüven bağı kurarak sonsuza kadar dizip, binlerce bölüm yazmak olanaklı. Eğer işi bu çapta tutmuyorlarsa, insanların midelerinin o kadar da duyarsız olmaması ve kişiyi nedenlere yöneltmeyen binlerce olaylar salatasından bıkmasıdır.

O halde hoop! Bitti bu dizi. Haftaya yeni bir dizi başlıyor... Patronumuz hiç bir masraftan çekinmeyerek, izleyicilerin beğenisine yeni bombasını sunuyor... İzleyin, izleyin. Bu dizi bir öncesinden farklı ise herhangi bir şarkıcının bir sonra okuduğu aranjmandan farklı değil. Her fırsatta, her olanağı kullanarak sömürü düzenini yürütenler, özel olarak da bu yazıda sözünü ettiğimiz televizyon dizilerine finansman sağlayanlar, yılların verdiği deneyimleriyle, nedeni saklayan her türlü sonuç üzerinde at oynatması için yazar-çizer-çeker takımlarına paranın yeşil yüzünü gösteriyorlar.

Anlattıkları olaylarda onlara göre nedeni de sonucu da hazır duruyor. Falconetti olmasa Tom yaşardı. Kahrolsun Falconetti! Tom vursaydı çekici, o kötü Falconetti olmazdı, kızın kardeşine esrar getiren araba kazası geçirseydi, Tom'un oğlunun aşık olduğu hemşirenin kardeşi esrara başlamaz, kardeşine şantaj yapıp para sızdırmazdı (bu kısmı biz uydurduk, isterseniz siz de ekleyin ekleyebildiğinizce.) Falan olmasaydı, filan olmazdı. Filan olsaydı, falan olmazdı.

Zengin ve Yoksul'un şu sıralar yayına girecek bölümlerinde «hileli grev» tezgâhlanmakta. Hafta içindeki bölümde ise grev patlak verecek. TRT'nin basın bülteninde diğer programlar için olduğu gibi «Zengin ve Yoksul da özetlenmiş. Biz altını çizdiğimiz bölümü aynen aktarıyoruz: Rudy'nin fabrikasında yangın çıkar ve burada çalışan **İŞÇİLER NEDENİNİ BİLMEDİKLERİ HALDE GREVE GİDERLER.»**

Birlikte izleyeceğiz bu bölümü de. Bundan sonra yapacak olduğumuz gibi bu sayfadan diyecek bir çift sözümüz olacak, bu tür yapımlara...

İGD İZMİR

Baştarafı 1. Sayfada)

oldukları öğrenilmiştir.

Tabanca kurşunu ve bıçak darbeleri ile yaralanan Tarık Demirkan'ın polis arabası ile hastaneye kaldırıldığını anlatan görgü tanıkları saldırganlardan adının **İzzet Tektaş olduğu bildirilen** maocunun kaçarken ateş edilen silahları da götürdüğünü belirtmişlerdir.

Öte yandan, dün gece saat 10.30 sıralarında ameliyata alınan Tarık Demirkan'ın bu sabah komadan çıktığı bildirilmiş, ancak doktorlar 12 nci sırt omuruna saplanan kurşun nedeniyle felç olma tehlikesinin devam ettiğini söylemişlerdir.

İGD'NİN AÇIKLAMASI

Öte yandan, İGD Genel Sekreteri Bâki Temel Saçlı, İGD İzmir Şubesi Başkanı Tarık Demirkan'ın silâhlı saldırıya uğraması üzerine yaptığı açıklamada şunları söylemiştir:

«Dün İGD İzmir Şubesi Başkanı Tarık Demirkan Maocu bir grubun pusu kurması sonucu ağır yaralanmıştır. Pusu kurarak arkadaşımızı silâhla ağır yaralayan Maocu saldırganlardan Zeki Mehmet Kahraman, Ali Mesut Gökçe ve Hatice Güney arkadaşlarımız tarafından yakalanarak polise teslim edilmiştir. Silâhlı saldırganlardan İzzet Pektaş ise kaçmıştır.

İGD'ye yönelik saldırıların uluslararası dayanışmanın somutlandığı günlerde yoğunlaşması gerici-faşist güçlerin ve onların yardakçısı Maocu grupçukların İGD'yi demokratik güçlerden koparmak, giderek İGD ile demokratik güçleri karşı karşıya getirmek amacını taşımaktadır.»

MAO'CULARIN İGD ŞUBESİ BAŞKANINA YAPTIĞI SİLAHLI SALDIRI TEPKİLERE YOL AÇTI

Mao'cuların İlerici Gençler Derneği (İGD) İzmir Şubesi Başkanı Tarık Demirkan'a yaptığı silâhlı saldırı tepkilere yolaçmıştır. İGD Yenişehir Şubesi Sekreteri Tahir Albayrak dün yaptığı açıklamada bu saldırı ile birlikte Mao'cuların faşistlerden hiç bir farkı olmadığının kanıtlandığını belirtmiş **«İGD'nin gençliğin anti-faşist eyiem birliğini sağlama yolunda verdiği savaşımda daha bir azim ve inançla ileriye atılmasından başka hiç bir sonuç vermeyen bu saldırıları protesto ediyoruz»** demiştir.

ADANA'DA 4 FAŞİST YAKALANDI

Adana'da bir mağazadan çaldıkları 60 bin liralık inşaat malzemesini satan 4 faşist yakalanmış, MHP Adana İl binası bitişiğindeki «Ülkü-Kooperatifi»nde ele geçen çalıntı inşaat malzemelerine elkonulmuştur.

Ülkü Ocaklarına kayıtlı oldukları iddia edilen Hüseyin Bozkır (17), Orhan Üçgül (17), Fikret Külahlıoğlu (19) ve Ahmet Kırılmış (17) isimli gençlerin Ziyapaşa Bulvarındaki inşaat malzemeleri satış mağazasını soydukları saptanmıştır.

ADANA HALKEVİNE PATLAYICI MADDE ATILDI

Atatürk Parkı içersinde bulunan Halkevi binasının ikinci katına önceki gece saat 24 sıralarında kimliği saptanamıyan kişiler tarafından patlayıcı madde atılmıştır.

Patlama sırasında can kaybı olmamış, ancak, binada büyük hasar meydana gelmiştir.

GENEL-İŞ BİNASINA BOMBA ATILDI

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikasının Strazburg Caddesi, Serçe Sokak 8/4'deki binasına komandolar tarafından dün gece saat 21.15 sıralarında patlayıcı madde atılmıştır. Yetkililer binanın camlarının kırıldığını bildirmişler yaralanan yada ölen olmadığını söylemişlerdir.

Öte yandan dün gece Türk-İş blokları yakınındaki İnönü Lisesi önünde duran iki kişi polisler tarafından aranmak istenince kaçmışlardır. Polislerin kaçan iki kişiyi yakalayamadıkları ancak geriye döndüklerinde bir adet 7.65 çapında tabanca buldukları bildirilmiştir.

GENEL-İŞ BAŞKAN VEKİLİ ANDAÇ'IN DEMECİ

Olayla ilgili olarak bir demeç veren Genel Başkan Vekili Ertan Andaç bu tür saldırıların işçi sınıfının ekonomik ve siyasal mücadelesini zayıflatamayacağını belirterek özetle şöyle demiştir:

«MC'nin son kalıntısı faşist güçler halktan ve emekten yana olanlara karşı saldırılarını yoğunlaştırmaktadır. Bu saldırılardan en son bir tanesi ve sendikamızın Ankara EGO şubesine yapılmıştır. 18 Şubat gecesi şubemize yapılan bu saldırı son iki ay içerisinde üçüncü kez olarak yinelenmektedir. Bu saldırılar, işçi sınıfının ekonomik demokratik ve siyasal savaşımını en yoğun bir biçimde ve ren sendikamızın bu haklı savaşımını zayıflatmayacak, tersine güçlendirecektir.»

ANTALYA'DA GECE İKİ YERE ATEŞ EDİLDİ

Antalya'da gece «Tofaş» bayii ile tanınmış iş adamlarından Vehbi Koç'un «Koçtaş» şirketinin şubesine kimlikleri bilinmeyen kişilerce otomatik silâhlarla ateş edilmiştir.

İkinci olay 15 dakika sonra meydana gelmiştir.

Güllük Caddesindeki «Koçtaş A.Ş.» önüne gelen silâhlı kişiler şirketin araç ve gereçlerini parçalamış, daha sonra da binayı kurşunlayarak, olay yerinden kaçmışlardır.

İZMİT'TE İKİ YERE PATLAYICI MADDE ATILDI.

İzmit'te dün sabaha karşı iki yere kimliği bilinmeyen kişilerce patlayıcı madde atılmıştır.

Kocaeli Emniyet Müdürlüğüne 200 metre mesafedeki Ülkü-Bir Derneği ile MSP Kocaeli Teşkilâtı yöneticilerinden Salik Kurum'un ortağı bulunduğu Kurular Kollektif Şirketine dün sabaha karşı atılan patlayıcı maddeler her iki binada da büyük hasar meydana getirmiştir.

AP PROGRAMI

Baştarafı 1. Sayfada)

içi Demokrasinin sağlanmadığı şeklindeki sözlerin de temelsiz olduğunu iddia ederek AP'deki Demokrasinin hiç bir partide bulunmadığı görüşünü savunmuştur.

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel haftalık Yankı Dergisinin sorularını cevaplandırırken hükümetin kırk gün zarfında ne yaptığını eleştirmenin gayet kolay olduğunu belirtmiş ve anarşinin çok büyük boyutlara ulaştığını öne sürmüştür. Demirel AP programını «Çok güzel bir program» olarak tanımlamış, şunları söylemiştir: **«AP'nin temel ilkelerinde ne bir revizyona ne de bir yorumlamaya ihtiyaç vardır. Bu temel ilkeler daha uzun seneler varlığını koruyacak olan ilkelerdir.**

Bunlar nelerdir ve bir göz attığımız zaman başında Türkiye'nin bölünmez bütünlüğü, kardeşliğinin korunmasını görürüz. AP Türkiye'de kongrelerini en muntazam yapan ve kongrelerinde en demokratik şekilde hareket eden tek partidir. AP'nin her kongresinde bir program revizyonu, programda gerekli düzeltmelerin, ihtiyacı varsa ele alınır. Ve AP'nin her kongresinde de bir program komite kurulur. Komite temel ilkeler tesbitini de gözden geçirir. AP'nin büyük kongresi AP siyasetinin yapıcısıdır. AP'nin AP siyaseti orada yapılır. Bu zamana kadar yapılan büyük kongrelerin hepsinde program üzerinde görüşmeler yapılmıştır. AP toplumumuzda meydana gelen değişiklikleri en yakından takip eden partidir. Çünkü AP tepeden bir parti değildir. AP milletin ihtiyacından çıkmıştır. Çok güzel bir programı vardır. Hedef daha iyisini aramaktır. Ve AP'nin programı kendisi için bir yenileme vesilesi de değildir. Zaman zaman yanlışlıklar yapılıyor. Onun için bunu açıklığa kavuşturuyorum.»

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel Yankı Dergisi'nin. **«AP'nin 18 yıl içerisinde ulaştığı noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz?»** şeklindeki sorusuna şöyle cevap vermiştir:

«AP geçen 17 senelik siyasi hayatının, Türkiye'de demokratik hükümetlerin bulunduğu 14 senesinde 10 seneden fazla ya tek başına iktidar, ya da koalisyonlarla hizmet içinde geçirmiştir. Demokrasi fikri ve müessesesi ayaktaysa bunda AP'nin büyük hissesini unutmamak gerekir. Ayrıca AP'nin kalkınmanın nimetlerini yaymada çok değerli hizmetleri vardır. Fukaralık, işsizlik ve cehalet mücadelesinde, yani sosyal devlete muhteva kazandırmakta gerçekten küçümsenmeyecek hizmetler yapılmıştır.»

İNAN'IN GÖRÜŞLERİ:

AP Bitlis Senatörü Kâmran İnan, Partisinin programının toplumun bugünkü bekleyişlerine cevap verebilecek nitelikte olmadığını ve değiştirilmesi gerektiğini belirtmiş, programın günün şartlarına uydurulmasının zorunluluk olduğunu kaydederek, **«Programın hazırlanması döneminde doğan çocuklar bugün 18 yaşındadır. Bunların dünyası ve ufukları farklıdır»** demiştir.

Haftalık Yankı Dergisinin sorularını cevaplandıran İnan, AP'nin iktidar olarak devlet işleriyle uğraşması nedeniyle kendini ihmal ettiğini öne sürmüş, **«Sosyal ve idari bünyeler varlık ve güçlerini ancak kendilerini yenilemekle koruyabilirler. Kendisini yenilemek ve yenilik getirmek Adalet Partisinin gündemindedir»** şeklinde konuşmuştur.

Partisinin içeride dağınıklığı nedeniyle seçimlerin kaybedildiğini partisinin gücünün azaldığını hatırlatan İnan, 11 Aralık yerel seçimlerinde AP için acı ve derin dersler bulunduğunu belirterek, **«Partiyi rejim ve devlet için teminat olarak gören siyasi görüşlerini benimseyen kitleleri AP şemsiyesi altında birleştirmenin yol ve çarelerini araştırmak mecburiyetindeyiz»** demiştir.

Görevlerinin yalnızca hükümete muhalefet etmek olmadığını bildiren İnan, partisinde görüş ayrılıkları olmadığını öne sürmüş, özetle şunları söylemiştir:

«Vazifemiz bugün yalnız dar tabanlı hükümete muhalefet etmekten ibaret değildir. Yarının daha da büyük 60-70 milyonluk Türkiye'nin meselelerine cevap verecek tedbirleri düşünmek, büyük bir siyasi güç olduğumuzu topluma yeniden anlatmak ve yarınki Türkiye'nin de teminatı haline gelmektir. Bunu AP yapabilir.

AP geçmişin Ana Muhalefet Partisi CHP gibi kendi içinde fikri bölünmelere uğramış bir parti değildir. AP içinde felsefi siyasi düşünce bakımından bölünmeler yoktur. AP bu memleketin yararına uygun siyasi düşünceye sahip olduğunu, düşüncenin doğduğu 1946'dan bugüne kadar göstermiştir. CHP ise yolunu belirlemiş, kendi iç bünyesinde siyasi bütünlüğünü sağlayabilmiş değildir. Buna karşılık AP'de siyasi üstünlük ve fikrin sıhhatı kadroların değişmesiyle değişmemektedir.»

YENİ UYGULAMA

Baştarafı 1. Sayfada)

larında kargaşanın doğmasına neden olmaktadır. Bu uygulama sonucu Türkiye'de yaşayan yabancı uyruklu kişilerin de gümrük kapılarında zorluklarla karşılaştıkları görülmüştür.

Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu tarafından açıklanan ve Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren tebliğde **«Yurt dışında 6 aydan az kalan yolcuların zati eşyaları dışında gümrüklü eşya ithali kaldırılmıştır. Yurt dışında çalışan işçiler bu fıkra hükmü dışında tutulmuştur»** denilmesine karşın, gümrük kapılarında özellikle yabancı işçilerimizin yoğun bir şekilde giriş yaptığı Kapıkule sınır kapısında Bakanlığın bu tebliğine uyulmadığı ve işçilerin **«Hediyelik»** olarak getirdikleri tüm eşyalardan gümrük alındığı görülmüştür.

Öte yandan yabancı uyruklu olan ve Türkiye'de ikamet etmekte bulunan kişilere de Bakanlığın bu tebliği uygulanmaktadır. Yabancı uyruklu kişilerin yurtdışından getirdikleri zati eşyaların Bakanlığın Tebliğine dayanılarak sokulmadığı da görülmüştür. Triptik plakalı otcları olanların da Türkiye'ye girişleri engellenmiş ve Türkiye'de ikamet eden Yabancı uyrukluların ülkede araba kullanmaları yasaklanmıştır.

Bu uygulama ile ilgili olarak gümrük kapılarındaki memurların değişik uygulamalar yaptıkları görülmüş, triptik plakalı arabaların bazıları Türkiye'ye girdiği halde bazı arabaların sokulmasının gümrük memurlarınca engellendiği görülmüştür. Yapılan şikâyetlere ise gümrük kapılarındaki yetkililer **«Emir böyle biz ne yapalım. Bizi ilgilendirmez»** şeklinde cevap vermişlerdir. Bu arada gümrük memurlarının yabancı plakalı arabaların özellikle Cuma-Cumartesi ve Pazar günleri Triptik plakalı arabaların geçişini yasakladıkları gibi bu arabaların ambarda muhafazasını bile üstlenmedikleri saptanmış ve **«Nereye bırakırsanız bırakın, biz karışmayız, ancak pazartesi günü teslim alabiliriz»** şeklinde cevap vererek vatandaşları zor durumda bıraktıkları görülmüştür.

Politika'da Radyo-Televizyon
SAVAŞSIZ SOMURUSUZ BİR DÜNYA İÇİN
Hazırlayan: ASA

ZENGİN VE YOKSUL: Kisisel çıkarların ön planda tutulduğu bir dizi.

Televizyonumuzda "Uyku hapları" yabancı diziler

«Tom öldükten sonra dizi nasıl sürer» diyenler, bu sorun üzerine renkli basında ayrılan renkli sayfalar, ölen üzerine ince yorumlar, **«şimdi nerede, kaç sevgilisi, kaç villası var»** hesabının sergilenmesi, falan filan derken **Zengin ve Yoksul** adlı dizi sürüp gidiyor. İzleyenler olayların bu yeni seyrine şimdiden alıştı bile. Amerikan yapımcı firmaları yılların deneyimi ile yanlarında çalıştırdıkları yüzlerce yazar - çizer - çeker takımına neyi nasıl anlatmaları gerektiğini iyi belletiyor, onların kaleminden, kağıdından, kamerasından nasıl yararlanacağını iyi kestiriyorlar. Bu her boydan ve soydan yetenekli kafalar evlerinde baş köşeye kurulmuş renkli televizyonun (başka yetenekli kafalarca hazırlanmış) renkli reklamlarındaki renkli tüketim mallarını kendileri de tüketebilmek kaygısından yol çıkıp bir sürü **Zengin ve Yoksullar'la bu Zengin ve Yoksullar'a** bir sürü bölümler eklemeye hazır, yapımcı firmaların kapılarında bekleşiyorlar.

Önlerine sürülen televizyon dizileri yapım - yazım - çekim reçeteleri ise alabildiğine kalıplaşmış. Ama isterseniz önce örneklerini hergün televizyonun beyazcamında izlediğimiz bu diziler için uygun gördüğümüz bir benzetmeye geçelim:

Sözü nice insanın özlemlerinden, dileklerinden, umutları ve umutsuzlukları ve öfkelerinden ve kavgalarından süzülüp yetkinleşerek bizlere uzanan herhangi bir türküye getirelim. Böylesi herhangi bir türküyü bugün yeniden seslendirecek bir ozan, türküde yıllardan bu yana söylene söylene halkın yaşantısı içinde değişe değiştirile olgunlaştırılmış özüyle karşı karşıya gelecektir: Ağanın ya da padişahın zulmü altında inleyen yoksul köylü, yavuklusundan ayrılıp gurbete çıkan delikanlı, gidip de dönüşü olmayan uzak diyarların toprağında **«toprak** olan fidan boylular. Sevip sevdalananlar...

İşte bu çetrefil işin üstesinden gelmeye uğraşan ozanlar, aynı türküyü dillendirirken bir bakarız ki kimisi türkünün içindeki sevdaya, kimisi türkünün içindeki kavgaya, kimisi türkünün içindeki hüzne kaptırmış sesini sazını. Hatta aynı ozanı ayrı zamanlarda, aynı türküyü seslendirirken bile farklı farklı yorumladığını görürüz.

Öte yandan her gün bir başkasının ortaya çıktığı bilmem kimin, bilmem ne makamında şarkısı ya da aranjmanının sözleri ve müziği vardır. Şurdan burdan kırpılıp o parçaya yamanmış olmasını geçelim, sözlerini dizince alt alta ilkelliğine şaşa kalırız.

On ayrı şarkıcı on ayrı müzik aleti eşliğinde on ayrı yılda çalıp söylese nafile! Yeni bir tat bulup çıkaramaz bu tatsızlıklardan. Hepsi bir diğerinin kopyası, hepsi bir diğerinin anlattığına ekleyecek yeni bir sözü olmayan **«çalgılı müzik salatası».**

Ama bu tür «şeyler» mantar gibi bitip dinlettiriyorlarsa kendilerini, demek ki bir duygu teline dokundukları, bir yaraya merhem olsun diye kullanıldıkları gerçektir. Tıpkı hiç bir yaranın tedavisini olanaklı kılmayan **«merhem»** adındaki güzel ambalajlı sahte macunların piyasayı doldurması gibi...

Sözünü ettiğimiz şarkılar yaşantımız içinde ortaya çıkan, umutların, sevinçlerin, mutsuzlukların dili olduklarını iddia ederek plakçı dükkânlarını, teyp kasetlerini, radyoevi ve televizyon antenlerini doldururlar. Bu nedenle de her el atıldığında aspirin örneği bulunması kolay olduklarından müşterisinin de bol olması bir o kadar doğal. İçlerinin boş olması nedeniyle kolay unutulup, kolay bıkılıp, bir yenisine umut bağlanmasının doğal olması gibi...

Şimdi artık en başta sözünü ettiğimiz Amerikan televizyon firmalarının televizyon dizilerine gelelim: Yüzlerce yazar - çizer - çeker takımı toplanıp yeni yeni dizilere yeni yeni bölümler yazıp - çekerken, aslında yaptıkları, **aynı şarkıyı, ayrı dekorlar** önünde yinelemekten başka bir şey olmuyor.

Mesleğe yeni başlayan dört doktorla bir başhekimin öyküsünü anlatan **«Genç Doktorlar»ın** ardından **«Acemiler»** diye bir polisiye dizi geliyor beyazcama. Dört acemi polis, bir başkomiser?. Her iki dizide de **«olumlu»** kahramanlardan birisi güzel bir kadınla evli, zenci kahraman da unutulmamış! Artık gelsin olaylar. Yazılmaya başlanıyor **aynı ilişkilerin** senaryoları. Olayların seyri ise belli. Patronlar **«laf ve görüntü salatasını her ülkenin televizyon seyircisine yutturacak kadar iyi hazırlayın dizileri»** diyor, bu yaratıcı kadroya.

«Alın» diyor, **«Ondan sonra, renkli televizyonda renkli reklamların sözünü ettiği her bir şeyi.»** Kalemler artık boş durur mu? Birbirinden iyi hazırlanan salatalar sunulmaya başlanıyor ardı ardına. Artık Tom ölse de onun çocuğu başlar kaldığı yerden -birinci bölüm-, Çocuğu aşık olur -ikincisi-. Aşık olduğu kıza amcasının oğlu tutulur -yeni bölüm-. Kavgada kaşı yarıldıktan sonra düştüğü hastanenin hemşiresine abayı yakar -bir yeni bölüm-. (Bunları biz uyduruyoruz artık. İsterseniz sizde ekleyin altına). Kızın kardeşinin esrar tutkunu olması ve bir bar kadınına yaptığı şantajlar, Tom'un oğlunun, kızı kaçırıp amcasına tanıştırması, ama erkek

(Devamı Say. 7 Sü. 7'de)

CHARLIE'NİN MELEKLERİ: Polisiye dizileri sevdirmeye çalışan kafalara yardımcı 3 güzel...

ACEMİLER: Laf ve görüntü salatasının, her ülkenin TV seyircisine yutturacak kadar iyi hazırlandığı bir dizi...

HAFTA'DAN SEÇMELER

20 ŞUBAT PAZARTESİ: TRT televizyonu bugünden itibaren Çağdaş Edebiyat dizisi programında 15 bölümden oluşan **«Mutsuzlar»** adlı yeni sürekli bir filmin yayınına başlıyor. Harold Robins'in aynı adlı yapıtından televizyona uygulanan sürekli filmin ilk bölümünün özeti kısaca şöyle; E. Carlye, yüzyıl kadar önce büyük babasının kurmuş olduğu Carlye Bankasını tüm engellere rağmen yaşatabilmiştir. Ancak daha sonra kendi yerini kim alacaktır? Kızı mı, oğlu mu, damadı mı, torunu mu..? İşte birçoğumuzu 15 hafta süreyle ekran başına getirecek bir dizi daha. Söz söylemek için henüz erken, birlikte izleyeceğiz.

Günün bir diğer önemli programı ressam Salih Acar'ın sanatı ve kişiliğini yansıtan **«Sanatçının Dünyası».** Yapım - Yönetim: Şehriban Durgun.

21 ŞUBAT SALI: Bir süre ara verildikten sonra tekrar başlatılan **Pinokyo'nun** bugün Meşe Ağacı adlı bölümü yayınlanacak.

«Başlık» adlı bölümün yayınlanacağı **Beş Dakika** adlı programdan sonra Televizyonda Yerli Sinemada Tarz Akan ile Kahraman Kral'ın başrolleri paylaştığı **Canım Kardeşim** adlı film yayınlanacak.

22 ŞUBAT ÇARŞAMBA: Televizyon Eğitim Yayınları Şubesinin hazırladığı **İşçi Sağlığı** adlı dizi programın ilk bölümü yayınlanacak. Bu ilk bölümde genel olarak tüm emekçilerin, özel olarak da yapı emekçilerinin tarih içinde yaşama koşulları özetleniyor. Daha sonra Türkiye'de bugün yapı işçilerinin yaşama ve çalışma koşulları inceleniyor. Yapı işkolunun, iş kazaları yönünden, ülkemizdeki öteki iş kolları arasında birinci sırayı aldığı anlatılıyor.

Futbol maçlarını sevenler için bugün bir naklen yayın var. Federal Almanya'nın Münih kentinde yapılacak olan **F. Almanya-İngiltere** maçı naklen yayınlanacak.

23 ŞUBAT PERŞEMBE: Dramatize masal biçiminde çocuklara görgü kurallarını anlatacak olan **«Oyun Sandığı»**ndan sonra kültür alışverişlerinin bir çok yolu olduğunu vurgulayan Geleceğe Miras adlı belgesel dizi yayınlanacak.

Sürekli film Zengin ve Yoksul da ise **«Amerikan Usulü»** bir grevi izleyeceğiz.

24 ŞUBAT CUMA: **«Kaybolan Adalar»** adlı çocuk dizi filminden sonra Köy Kahvesi'nde Türkiye'de tavukçuluğun üretim ve pazarlama sorunlarıyla, nesil ıslahı, yem ve hastalıkları tartışılacak. **«A'dan Z'ye»** yarışma programına konuk sanatçı olarak Nazan Şoray, Özay Gönlüm ve Vedat Çetinkaya katılacaklar. Bizlere **«Polislerin iyilik melekleri olduklarını»** anlatan **«Acemiler»** dizisinin de üçüncü bölümü yayınlanacak.

25 ŞUBAT CUMARTESİ: **«Uzay 1999»** da **Ölüm Tuzağı** adlı bölüm yayınlanacak. Ay üssü Alfa'daki görevliler, dünyaya benzeyen bir gezegen bulurlar ve burayı incelemek üzere bir ekip gönderirler... **Radyo** adlı bölümün yayınlanacağı **Beş Dakika** adlı programdan sonra ekrana gelecek olan **«Bizden Size»**yi Cemile Kutgün sunacak. Programa Ömer Tarıman, Artvin Ekibi, Esmeray, Gökhan, Ersan Erdura, Şezen Aksu, İbo, Arif Meşhur, Gökben, Müzeyyen Senar, Selçuk Ural, Melike Demirağ, Ramazan Şenses ve Tunç Okan katılıyorlar. Parodilerde ise Nokta ile Virgül'ü izleyeceğiz. Televizyonda Sinema'da ise yönetmenliğini al Wellman'ın yaptığı 1931 yılı yapımı **«Halk Düşmanı»** adlı film yayınlanacak.

26 ŞUBAT PAZAR: Canan Oğuz ve Tamer Durukan'ın sundukları **«Telepazar 78»** de Türk Halk Müziği, Türk Sanat Müziği ve Türk Hafif Müziği bölümlerinin yanısıra söz programlarıyla öteki dış kaynaklı müzik programlarına yer veriliyor. Telesporun da yer aldığı program içinde **Jetgiller** ile Küçük Ev adlı dizileri de izleyeceğiz. Mithat Fenmen'in piyano ile Adnan Saygun'un bir bestesini seslendireceği **Minik Konser**'den sonra yer alacak olan **«Charlie'nin Melekleri»** adlı dizinin **Ölüm Yarışı** bölümü yayınlanacak.

Mers-El Kebir çıkartmasının anlatılacağı **De Gaulle** programından sonra ekrana gelecek olan **Spor** ile bu hafta da sona erecek.

Lolek ile Bolek' in serüvenleri 80 ülkede izleniyor

İlk kez 1963 yılında **«Mancınık Oku»** başlıklı filmle (1965 Cottawaldow Şenliği Büyük Ödülü) ekranlara gelen Polonya yapısı **Lolek İle Bolek**'i canlandırma filmleri şimdi dünyanın 80 ülkesinde televizyon seyircileri tarafından izleniyor.

Şimdiye dek gerçekleştirilen 140 **Lolek İle Bolek** filminin yaratıcısı Wladislaw Nehrebetski, halen Polonya'da olduğu kadar Batı Avrupa ülkelerinin de en önemli canlandırma film ustalarından biri olarak nitelendiriliyor.

Dünya televizyonlarının en sevilen çocuk dizisi olarak da kabul edilen **Lolek İle Bolek**'in geçtiğimiz günlerde uzun metrajlı bir filmi daha gerçekleştirildi. **«Büyük Seyahat»** adını taşıyan uzun metrajlı yeni film Jules Verne'in **«80 Günde Devrialem»** adlı yapıtından esinlenerek gerçekleştirilmiş. İki yönetmenin idareciliğinde başlayan filmin yapımında çalışan 50 kişi tam 60 bin çizgi resim yapmışlar filmi gerçekleştirebilmek için. Bu iki sevimli kahramanın yaratıcısı Nehebetski, yeni filmiyle ilgili olarak şunları söylüyor: **Lolek İle Bolek**'in ilk serüvenlerinden birinde seyahat konusunu uygulamıştık. Seri son derece büyük bir ilgiyle karşılandı. Tam metrajlı serüven filminin doğuşunda ve gerçekleştirme safhasında bu olgunun büyük bir rolü oldu.

Film üzerindeki çalışmalara her sahnenin kadrolarından oluşan çizgi romanları hatırlatan resimli senaryonun hazırlanmasıyla başladık. Stüdyoda çalışan yirmiyi aşkın sanatkâr, belirli sahnelerde yeralan hareketlerin belirli safhalarını çiziyordu.

«Büyük Seyahat» gerçekten başarılı, buluşlardan yararlanılarak yapılmış, komedi türüne has şaşırtıcı oyunları tadına olgun insanların erebileceği felsefi mizahla birlikte bünyesinde barındıran bir film. Bu nedenle yalnız çocuklara değil, aynı zamanda büyüklere de rahatlıkla sağlık verilebilir. **Herkes kendine göre bir şey bulacaktır bu filmde.**

"Kadınlarımız" 24 Şubat Cuma günü tekrar ekrana geliyor

Geçen yıl yayınlanmaya başlanan **«Kadınlarımız»** programı, 1977 başında yayından kaldırılmıştı. 12 bölüm olarak düşünüldüğü halde, ancak 7'si yayınlanabilen program, başlangıçtan günümüze kadar Türk Kadınını ele alıyordu.

Program yapımcısı Sema Okay şu günlerde hızlı bir çalışma temposuyla yayına girecek olan programın çekimlerini tamamlamak çabasında. Önümüzdeki aylarda izleyeceğimiz bölümlerin açılımı ise şöyle:

EDEBİYATIMIZDA KADIN: «Şiirimizde Kadın» bölümünde edebiyat eleştirmeni Konur Ertop'la bir konuşma ve ele alınan şiirlerin görüntülenmesi. **«Romanımızda Kadın»** bölümünde ise yazar Selim İleri'yle bir konuşma ve ele alınan romanlardan kimi bölümlerin görüntülenmesi yeralıyor.

TÜRK SİNEMASINDA KADIN: İlk kadın sinema oyuncusu, **Oya Şensev**'le, oyuncu ve ilk kadın yönetmen olan **Türkan Şoray**'la ve **Cahide Sonku**'yla yapılan konuşmalar ve filmlerinden görüntüler.

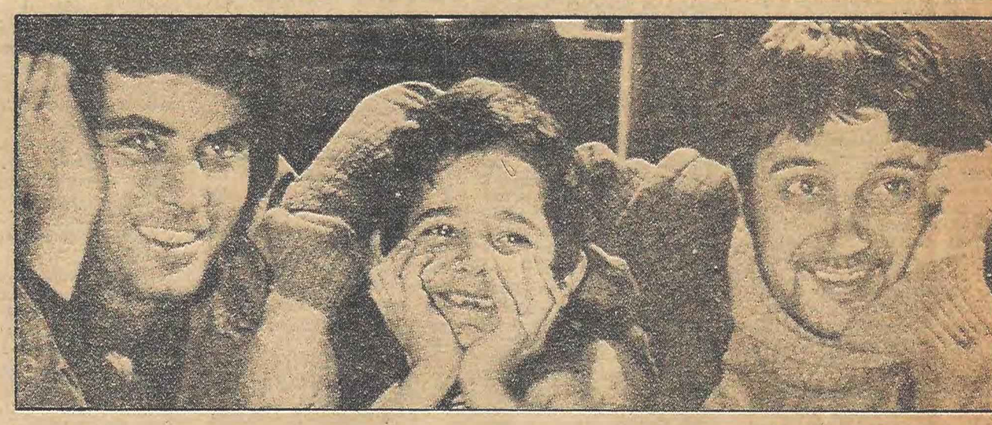
KADIN VE MODA: Kadınların vazgeçemedikleri tutkusu moda olgusunun tüketim ekonomisi açısından değerlendirilmesi. Bu konuyla ilgili olarak **Prof. Erol Manisalı** ve **Doç. Dr. Yakut Irmak Sencer'**le yapılan konuşmalar.

KADIN VE GÜZELLİK: Psikoloji uzmanı **Prof. Özcan Köknel** ve güzellik uzmanı **Oya Tolga** ile yapılan konuşmalar.

DEKÖRASYON: Pratik ev dekorasyonu ve eski eşyaların yeniden değerlendirilmesi konusunda bilgi verilecek olan bu bölümde dekorasyonun lüks tüketime yönelik yanları üzerinde de durulacak. Konuşmacılar **Dekoratör Korhan Togal** ve **Dekoratör Oya Kılıç.**

TÜRKİYE'DE BESLENME: Ülkemizdeki beslenme sorunları üzerinde durulacak olan bu bölümde, **Doç. Dr. Özdemir İlter**'le yapılan bir konuşma da yer alıyor

Haftanın Filmleri

«Canım Kardeşim»den...

● "Canım Kardeşim"

21 Şubat Salı akşamı televizyonda 1973 yapımı bir yerli film izleyeceğiz. Sadık Şendil'in senaryosunu yazdığı, Ertem Eğilmez'in yönetmenliğini yaptığı Canım Kardeşim'in görüntü yönetmeni ise Erdoğan Engin. Filmin başrollerini **Tarık Akan, Halit Akçatepe, Kahraman Kıral, Adile Naşit, Metin Akpınar** ve **Necdet Yakın** paylaşıyorlar.

1973 yılında Adana Film Festivali'nde en iyi yönetmen, en iyi oyuncu (Tarık Akan), en iyi çocuk oyuncu, en iyi senaryo, en iyi görüntü yönetmeni ve en iyi müzik ödüllerini kazanarak yılın en iyi ikinci filmi seçilen Canım Kardeşim bir kenar mahallede yaşantılarını sürdürmekte olan iki yakın arkadaşın başına gelenleri kimi kez güldürü, kimi kez dramatik boyutlarıyla yansıtıyor.

Ödüllerinden de anlaşılabileceği gibi Türk sineması içinde oldukça başarılı sayılabilecek bir yapıt **Canım Kardeşim.**

● Seyredilmeli...

● "Halk Düşmanı"

25 Şubat Cuma günü ekranlarımıza gelecek olan **Halk Düşmanı** 1931 yapımı bir Amerikan filmi. Yönetmenliğini William A. Wellman'ın yaptığı ve başrollerini **James Gagney, Edward Woods, Jean Harlow** ve **Murrey Kinnel**'in paylaştıkları filmin yönetmenin en iyi filmlerinden biri olarak kabul ediliyor.

Özellikle kovboy ve melodram türünde yapıtlarıyla tanınan Wellman, 1937 yılında çevirdiği Bir Yıldız Doğuyor adlı filimle aynı yapıtın çok yıllar sonraki ününe yakın bir ilgi elde etti. Judy Garland'a Hollywood'un en büyük oyuncularından biri sıfatını kazandıran Bir Yıldız Doğuyor, filminin ilk yapımcısı olan Wellman'a da Hollywood'da büyük bir başarı sağlamıştı. Ancak Wellman asıl başarısını kovboy filimleri alanında elde etti. 1943 yılında çevirdiği ve üç haydutun ağaca astığı bir adamın öyküsünü anlatan The Ox-Bow İncident adlı filmi bugün sinema tarihinin klasikleri arasında yeralmaktadır.

● Başarılı bir film...